

Fylkesmannens tilrådning

Frivillig skogvern og vern på Statskog 2019

Mefosselva - Flatanger kommune
Honnavasslia - utvidelse, Flatanger kommune
Storvatnet - Namdalseid kommune
Hjartvikfjellet - Namdalseid kommune
Gøllaustjønna og Langdalen - Namdalseid kommune
Husåstjønnbekken - Namdalseid kommune
Finnsåsmarka - utvidelse Snåsa kommune
Bårvassåsen - Indre Fosen kommune
Raudkamlia - Indre Fosen kommune
Skjettenberglia - utvidelse, Indre Fosen kommune
Vargøyia - Indre Fosen kommune
Trongstadlia - Åfjord kommune
Henfallet - utvidelse Tydal kommune
Stavåa - utvidelse Rennebu
Storvika - utvidelse Selbu kommune
Vuddudalen – Levanger kommune
Mariafjellet – Skardbekken/ Tjaetsiegaske - utvidelse Lierne
Tjuvdalen, utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, Verdal kommune

Fylkesmannen i Trøndelag

August 2019

Innhold

1. FORSLAG	4
1.1. Hjemmelsgrunnlag og bakgrunn for vernet	4
1.2. Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget	5
1.3. Andre interesser	7
1.4. Planstatus	7
2. SAKSBEHANDLING	7
2.1. Generell bakgrunn	7
2.2. Frivillig skogvern på privateid grunn	7
2.3. Vern av skog på arealer eid av Statskog SF	8
2.4. Saksgang	8
2.5. Konsultasjon med Sametinget og reinbeitedistrikt	8
2.6. Generelt om tilbud om områder for frivillig vern	8
3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN	8
3.1. Navn	8
3.2. Avgrensning	8
3.3. Verneforskriftene	8
4. OPPHEVING OG ENDRING AV TIDLIGERE VEDTAK	9
5. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	9
6. HØRING AV VERNEFORSLAGET	10
7. MERKNADER TIL VERNEFORSLAGET	11
7.1. Grunneiere, rettighetshavere, naboer	11
7.2. Lokale og regionale høringsparter	14
7.3. Nasjonale høringsparter	15
7.4. Samiske interesser	21
8. FYLKESMANNENS GENERELLE KOMMENTARER	27
8.1. Omfang og vernebehov	27
8.2. Konsekvenser i forhold til skogbruk og avvirkning	27
8.2. Generelle merknader til høringen	28
8.3. Navn på områdene	29
8.4. Avgrensning av områdene	29
8.5. Verneforskriftene	29
8.6. Samiske interesser	29
9. DE ENKELTE OMRÅDER	33
9.1. Honnavasslia naturreservat, utvidelse, Flatanger kommune	33
9.2. Mefosselva naturreservat, Flatanger kommune	41

9.3 Storvatnet naturreservat, Namdalseid kommune	47
9.4 Gøllaustjønna og Langdalen naturreservat, Namdalseid kommune.....	53
9.5 Hjartvikfjellet naturreservat, Namdalseid kommune.....	60
9.6 Husåstjønnbekken naturreservat, Namdalseid kommune	67
9.7 Finnsåsmarka naturreservat, utvidelse, Snåsa kommune.....	74
9.8 Mariafjellet - Skardebekken naturreservat, Tjaetsiegaske eatnemedavje, utvidelse, Lierne kommune	80
9.9 Vuddudalen naturreservat, Levanger kommune	88
9.10 Raudkamlia naturreservat, Indre Fosen kommune.....	94
9.11 Bårvassåsen naturreservat, Indre Fosen kommune.....	100
9.12 Trongstadlia naturreservat, Åfjord kommune	105
9.13 Skjettenberglia naturreservat, utvidelse, Indre Fosen kommune.....	115
9.14 Vargøyia naturreservat, Indre Fosen kommune	122
9.15 Henfallet naturreservat, utvidelse, Tydal kommune.....	128
9. 16 Storvika naturreservat, utvidelse, Selbu kommune	134
9.17 Stavåa naturreservat, utvidelse, Rennebu kommune.....	140
9.18 Tjuvdalen, utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte – Skæhkere nasjonalpark, Verdal kommune	146

1. FORSLAG

Fylkesmannen i Trøndelag tilrår med dette opprettelse av verneområder i skog i medhold av naturmangfoldloven. Områdene foreslås som nye- eller utvidelse av eksisterende naturreservat.

Områdene er overveiende private areal som grunneierne tilbyr frivillig vern av. Områdene Mariafjellet og Husåstjønnbekken er areal på Statskog SF sin grunn, herunder noe statsallmenning i Husåstjønnbekken.

Områdene som foreslås vernet er:

Nr.	Område	Kommune
1.	Mefosselva	Flatanger
2.	Honnavasslia, utvidelse	Flatanger
3.	Storvatnet	Namdalseid
4.	Hjartvikfjellet	Namdalseid
5.	Gøllaustjønnna og Langdalen	Namdalseid
6.	Husåstjønnbekken	Namdalseid
7.	Mariafjellet – Skardebekken/ Tjaetsiegaske - utvidelse	Lierne
8.	Finnsåsmarka, utvidelse	Snåsa
9.	Bårvassåsen	Indre Fosen
10.	Raudkamlia	Indre Fosen
11.	Skjettenberglia, utvidelse	Indre Fosen
12.	Vuddudalen	Levanger
13.	Vargøyia	Indre Fosen
14.	Trongstadlia	Åfjord
15.	Henfallet, utvidelse	Tydal
16.	Stavåa, utvidelse	Rennebu
17.	Storvika, utvidelse	Selbu
18	Tjuvdalen, utvidelse av Blåfjella- Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark	Verdal

For ett område som var på høring i 2019, Skavlan, ettersendes tilrådning, da bearbeiding fortsatt pågår. Tjuvdalen, var på ordinær høring i 2018 og oversendes nå etter supplerende høring i 2019.

Tilrådingen omfatter ca. 40,54 km² nytt verneareal, hvorav ca. er 14,359 km² er produktiv skog og 22,792 km² er totalt skogareal. Dette utgjør henholdsvis 0,13 % av skogareal, og herav 0,14% av produktivt skogareal i fylket.

1.1. Hjemmelsgrunnlag og bakgrunn for vernet

Områdene er foreslått vernet i medhold av LOV 2009-06-19 nr.100: Lov om forvaltning av naturens mangfold.» Forslaget bidrar til arbeidet med det nasjonale målet for skogvern på 10% av skogarealet, vedtatt av Stortinget.

Områdene foreslås vernet som naturreservat eller utvidelse av nasjonalpark (ett område).

Områdene oppfyller vilkårene for å kunne opprette naturreservat etter naturmangfoldloven § 37. Kravet er at arealet enten inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt

naturtype, på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskaplig verdi. Skogområdet som foreslås som utvidelse av nasjonalpark, dekkes av formålsparagrafen for nasjonalparken og tilfredsstiller vilkår for naturreservat.

Naturreservatene bidrar således til målene i naturmangfoldloven § 33, blant annet for variasjonsbredden av naturtyper og landskap, arter og genetisk mangfold., truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter, større intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for enkelt friluftsliv, områder med særskilte naturhistoriske verdier, samt nasjonale mål i økologiske og landskapsmessige sammenhenger nasjonalt og internasjonalt, referanseområder for å følge utviklingen i naturen, samt bidrar til oppfylging av nasjonale mål for artsmangfold gjennom behandlingen av St.meld.14 (2015-016), «*Natur for livet*».

1.2. Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget

Alle områder har prioriterte verdier i forhold til NINA/Skogforsk sin analyse av skogvernet i Norge, og alle er dermed kvalifisert for vern, både i forhold til kravene i naturmangfoldloven og i forhold til kriterier for barskogvernet.

De foreslåtte skogområdene utgjør forskjellige skogtyper: Boreal regnskog, kalkskog, rike skogtyper som høgstaudeskog og lågurtskog, edellauvskog, bekkekløft, blandingsskog i sørboreal sone, samt generell gammelskog under naturlig dynamikk og noe sumpskog.

Områdene er undersøkt faglig av ulike fagetater: Biofokus, Bioreg, Miljøfaglig Utredning, NINA, Universitetet i Trondheim/Vitenskapsmuseet, Høgskolen i Nord-Trøndelag (nå Nord Universitet), Økolog Vatne, samt at det forekommer MIS-registreringer i flere områder. Områdene er også selvstendig og konkret vurdert av Fylkesmannen, herunder i forhold til NINAs evaluering av skogvernet, NINA rapport 1352/2017.

Det er påvist mange truede og nær truede arter, samt også truede og nær truede naturtyper i områdene. Opprettelsen av verneområdene bidrar dermed til å sikre et nettverk av viktige leveområder for naturmangfoldet. Viktige verneverdier finnes i form av variasjon i skogtyper, herunder gammel og urskogpreget skog.

De viktigste truslene mot verneverdiene i skogområder er generelt hogst og ulike typer utbygginger, eksempelvis veibygging, hyttebygging og utbygging av vindkraft, vannkraft og kraftlinjer, og som forskriftene setter forbud mot. Forskriftene åpner for at en del pågående aktiviteter kan videreføres, som direkte unntakspunkt (§ 4 og § 6). Tiltak som hver for seg kan ha liten betydning for verneformålet, kan likevel i sum og over tid medvirke til at verneverdiene forringes. Dette er konkret vurdert, og aktivitet etter disse foreslåtte unntakspunkt vil sannsynligvis ikke ha vesentlig negativ innvirkning på verneformål og verneverdier. Forskriftspunkter i § 7 gjelder tiltakstyper som er konkret vurdert, og er et signal om positiv innstilling, men skal uansett vurderes hver for seg og i sumeffekt i forhold til verneformålet. Det er i innstillingen også noen tilpasninger av areal til andre interesser i forhold til høringsforslaget. Fylkesmannen vurderer at vern vil ha positiv effekt for artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Fylkesmannen anser at kravene i naturmangfoldlovens §§ 8-10 er oppfylt, og at det er tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet, påvirkningsfaktorer og effekten av vernet.

Karakteristika ved områdene:

Område	Verdi	Kriterier	Veg.-seksjon	Veg.sone	Høydelag (m.o.h)
Honnavasslia	**	Boreal regnskog	O2	MB	157-339
Storvatnet	**	Boreal regnskog, landskapsrom	O2	MB NB	120-475
Mefosselva	Svært viktig	Boreal regnskog Flommarkskog Sumpskog Sjeldne arter	O2	MB	120-498
Gøllaustjønna og Langdalen	**	Boreal regnskog, høgstaudeskog	O2	MB NB	115-415
Hjartvikfjellet	**	Boreal regnskog, høgstaudeskog, boreal lauvskog, noe edellauvskog, kalkpåvirket	O2	MB NB	0-331
Husåstjønnbekken	**	Sumpskog, flommarkskog, gammel skog under naturlig dynamikk, sjeldne arter	O2	MB	95-284
Mariafjellet	**/**	Høgstaudeskog, Kalkpåvirket Bekkekløft Storområde	O1	NB	415-780
Raudkamlia	**/**	Sørboreal skog, delvis kalkpåvirket	O1	SB	5-275
Vuddudalen	**	Rike varierte skoger i sørboreal sone	O1	SB	3-235
Bårvassåsen	**	Gammel furuskog under naturlig dynamikk,	O2	MB	265-365
Finnsåsmarka	***	Kalkskog	O1	SB	43-75
Skjettenberglia, utvidelse	**	Edelløvsog, rike skogtyper	O2	MB-NB	320-500
Vargøyia	**	Gammel granskog, rike skogtyper	O2	MB-NB	320-500
Trongstadlia	**	Boreal regnskog, rike skogtyper	O2	MB	160-445
Henfallet, utvidelse	**	Bekkekløft/canyon, rike skogtyper	O1	MB-NB	314-535
Stavåa, utvidelse	**	Bekkekløft, rike skogtyper	O1	MB	330-440
Storvika, utvidelse	**	Kalkskog, rike skogtyper, sørboreal vegetasjonssone	O1	SB	160-240
Tjuvdalen	**	Rik sumpskog, høgstaudeskog, svært gammel, del av nasjonalpark	O2	NB Alpin	400-770

Selv om f.eks. «rike skogtyper» angis som kriterium i mange områder, så utgjør fattige skogtyper som regel hoveddelen av den produktive skogen. Dette skyldes at rike skogtyper må stå i kontakt med grunnvatn eller sigevatn som får tilførsel av næringsstoffer fra rike bergarter. Hvis det f.eks. har utviklet seg et dypt humuslag, kan det f.eks. opptre fattige skogtyper på rik berggrunn. Selv om rik vegetasjon er notert under registrering, trenger likevel ikke middels/høgbonitet være registrert til tilsvarende nivå i kartgrunnlaget AR5, på grunn av det detaljnivå og metodikk i ulike registreringer baserer seg på.

1.3. Andre interesser

Reindrift er en viktig interesse i områdene. Unntakene er utvidelse av Stavåa og utvidelse av Storvika, som ligger utenfor samiske reinbeitedistrikt. Jakt, fiske og annet friluftsliv er interesser i områdene. For området Tjuvdalen er det i 2018 utdelt rettigheter til registrering av mineraler. Flere områder grenser til kraftreguleringsmagasin. Det gjelder for utvidelse av Storvika, Storvatnet, Gøllaustjønna og Langdalen, utvidelse av Honnavasslia og utvidelse av Mariafjellet. I Trongstadlia er det gitt konsesjon til bygging av minikraftverk i Amundalselva (Trongstadlia kraftverk). Det er tunellinntak/tunell for kraftregulering knyttet til to av områdene, Mariafjellet og Honnavasslia.

Det går veier inn i- eller langs noen av de foreslåtte verneområdene. To endebiter av traktorveier går inn i Storvika-utvidelsen og det er veier langs (like utenfor) Storvika-utvidelsen, Trongstadlia, Vuddudalen, Gøllaustjønna og Langdalen og utvidelse Mariafjellet. Det er eksisterende kraftlinjer i områdene Vargøyli, Hjartvikfjellet, Bårvassåsen, Mariafjellet og Stavåa-utvidelsen.

Interesser er belyst og vektlagt bl.a. under og etter høring, i samsvar med naturmangfoldlovens § 14, og tilpasninger er foretatt.

Det vises til kap. 9 for nærmere beskrivelse og tilrådning for de enkelte områder.

1.4. Planstatus

Alt nytt areal i verneplanen er LNF-områder i de respektive kommuneplaner.

2. SAKSBEHANDLING

2.1. Generell bakgrunn

Vern av skog anses grunnleggende for å ivareta artsmangfoldet. Det systematiske arbeidet med vern av barskog ble påbegynt i 1988, og er nedfelt gjennom behandlinger av en rekke stortingsdokument: St.meld. nr. 68 (1980-81) Vern av norsk natur, St.meld. nr. 46 (1988-89) Miljø og utvikling, St.meld. nr. 40 (1994-95) Opptrapping av skogvernet fram mot år 2000. Bl.a. i St.meld. nr. 25 (2002-2003) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand, er det ble lagt fram en strategi for økt skogvern. Meld. St. 14 (2015-2016) Natur for livet legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Stortinget behandlet meldingen 23. mai 2016, og ba regjeringen sette et mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet. Viktige naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er NINA rapport 54/2002, NINA rapport 535/2010 og NINA rapport 1352/2017.

2.2. Frivillig skogvern på privateid grunn

De private arealene er tilbudt som frivillig vern. Grunneierne har i denne saken oversendt tilbudene til Fylkesmannen i Trøndelag via Allskog. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservat har fylkesmannen utarbeidet forslag til verneforskrift, som er oversendt grunneierne

for aksept og kommentarer. Det er avholdt møter/befaringer der forslag er diskutert nærmere. Erstatning er forhandlet gjennom sakkyndig oppnevnt av Miljødirektoratet. Forslagene baserer seg på enighet med grunneierne om areal, forskrift og erstatning.

2.3. Vern av skog på arealer eid av Statskog SF

Ved behandling av St. meld. nr.150 (2001-2002) gikk Stortingets flertall inn for at Statskog SFs arealer skal brukes aktivt for å øke skogvernet i Norge. St. meld. nr. 25 (2002-2003) slår også fast at Regjeringen vil gjennomføre nye konkrete vurderinger av Statskog SFs og Opplysningsvesenets fonds skogarealer for å identifisere aktuelle verneområder.

Denne tilrådingen omfatter to områder som har arealer på grunnen til Statskog SF, Mariafjellet og Husåstjønnbekken. Det har vært møter og drøftinger med Statskog SF om forslag til forskrift og om avgrensning av verneforslagene.

2.4. Saksgang

Områdene i denne verneplanen som gjelder frivillig vern er tilbudt for vern i perioden 2014-2018. Avklaring av verneverdi og drøftinger med grunneierne har tatt ulik tid. Oppstart av verneprosess ble meldt den 01.03.2019 og høring ble sendt ut den 04.04.2019, med ordinær høringsfrist 11.06.2019. Etter høring er nye møter og befaringer avholdt. Ett område, Tjuvdalen, er med fra høringsprosess i 2018, og har vært på en supplerende, begrenset høring i 2019.

2.5. Konsultasjon med Sametinget og reinbeitedistrikt

Forhåndsmelding ble sendt til Sametinget den 31.01.2019, i henhold til «Avtale mellom Sametinget og Klima og miljødepartementet om retningslinjer for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder». I sitt tilsvarende svar krevde ikke Sametinget at det ble opprettet såkalt arbeidsutvalg, men forbeholdt seg retten til å begjære konsultasjon på et senere stadium i prosessen, og at samiske distrikt ble kontaktet mht. konsultasjon. Det er senere gjennomført konsultasjoner med samiske reinbeitedistrikt. Noen distrikt ønsket ikke konsultasjon. Se nærmere i kap. 7.

2.6. Generelt om tilbud om områder for frivillig vern

Samtidig med at det er kjørt verneprosess på disse områder, så har Fylkesmannen takket nei til andre tilbud. Fylkesmannen har også takket nei til areal som har vært en del av tilbud til de nå foreslåtte områder.

3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN

3.1. Navn

Skrivemåten tilrås endret for følgende områder:

Skruddudalen endre til Bårvassåsen, Mariafjellet endres til Mariafjellet og Skardebekken naturreservat/ Tjaetsiegaske eatnemedavje. Det er mindre ortografiske endringer, uten endring av selve navnet for noen. Det beskrives under hvert enkelt område.

3.2. Avgrensning

Mindre grensejusteringer tilrås for følgende områder: Trongstadlia, Skjettenberglia, Henfallet, Honnavasslia, Husåstjønnbekken, Storvatnet, Gøllaustjønn og Langdalen, Hjartvikfjellet, Mariafjellet og Vuddudalen.

3.3. Verneforskriftene

Det er etter høringen foretatt noen endringer i forslagene til verneforskrifter, omtalt under kap. 8 når det gjelder generelle forhold, og i kap. 9 for det enkelte område.

Ved større utvidelser av eksisterende naturreservat, tilrås verneforskriften opphevet og erstattet med en ny som omfatter hele området.

Det er i prosessen konferert med representanten for de private grunneierne, Allskog, samt Statskog på Statskog SF sine areal. Fylkesmannen vurderer at endringene ikke har betydning for avtalene om frivillig vern som er inngått med grunneiere.

4. OPPHEVING OG ENDRING AV TIDLIGERE VEDTAK

Følgende eksisterende vernevedtak foreslås opphevet og erstattet som følge av den nye verneplanen:

Forskrift 04.09.1981 nr. 4797 om fredning av Skjettenberglia naturreservat, Leksvik kommune.

Forskrift 31.08.2001 nr. 63 om fredning av Henfallet naturreservat, Tydal kommune.

Forskrift av 05.03.2010 om fredning av Mariafjellet naturreservat.

Forskrift 14.12.2018 om fredning av Honnavasslia naturreservat.

Følgende eksisterende vernevedtak foreslås endret som følge av den nye verneplanen:

Forskrift om vern av Storvika naturreservat.

Forskrift om vern av Stavåa naturreservat.

5. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Alternativene for forvaltningsmyndighet for områdene i denne verneplanen er den aktuelle kommune eller Fylkesmannen. Denne planen omfatter tre områder som ligger i kommuner som allerede har forvaltningsansvar for verneområder. Dette gjelder utvidelsen av Henfallet i Tydal kommune, Mefosselva og utvidelsen av Honnavasslia i Flatanger kommune. Honnavasslia naturreservat ble etablert ved kongelig resolusjon av 14.12.2018. Her er Fylkesmannen i Trøndelag foreløpig forvaltningsmyndighet.

Administrativt vil det bli behov for grensemerking med grensepunkter og skilt. For enkelte områder vil det være behov for forvaltningsplan. Spesielt er det viktig i områder hvor reindrift er aktør. Naturgrunnlag og områder er viktig for samisk næring og kultur, og reindriften har aktiv tilstedeværelse i mange områder. Det vil være lite- eller ikke noe behov for skjøtsel i de fleste områder, men det er variasjon. I f.eks. Storvika er det beiteskog, hvor det fortsatt bør beites for å opprettholde denne kulturpåvirkningen. Det vil bli vurdert informasjonsstrategi og besøksstrategi for områdene. For noen (få) områder vil naturvennlig tilrettelegging kunne være aktuelt og ønskelig, av flere årsaker. Det gjelder f.eks. Hjartvikfjellet og Raudkamlia.

Mht. økonomi så er erstatning allerede avklart og innkalkulert for de private areal. Grensemerking i form av grensepunkter og skiltmerking vil påføre utgifter. Utarbeidelse av forvaltningsplaner, påfører utgifter. Der hvor det er behov for skjøtelsesplaner og gjennomføring av skjøtsel, vil det for enkeltområder kunne være betydelige utgifter, f.eks. mht. pågående prosess i Finnsåmarka. Det samme mht. informasjonsstrategi- og tiltak, besøksstrategi, samt eventuell tilrettelegging. Dette er utgifter som for Fylkesmannen eller annen forvaltningsmyndighet kan være av et betydelig omfang.

6. HØRING AV VERNEFORSLAGET

Verneforslaget er sendt på høring til lokale, regionale og nasjonale høringsparter, grunneiere, naboer som grenser til forslagene, er annonsert i aviser og lagt ut på Fylkesmannens hjemmeside. Følgende parter er tilskrevet direkte.

Lokale og regionale høringsparter

Berørte grunneiere og nabogrunneiere, Trøndelag fylkeskommune, Namdalseid kommune, Flatanger kommune, Snåsa kommune/Snåasen Tjilte, Levanger kommune, Lierne kommune, Indre Fosen kommune, Åfjord kommune, Rennebu kommune, Tydal kommune, Selbu kommune, Fovsen –Njaarke sijte, Låarte sijte, Tjåehkere sijte, Gåebrie sijte, Sametinget, Allskog, Forsvarsbygg, Forum for natur og friluftsliv, KS Sør-Trøndelag, KS-Trøndelag, Sør-Trøndelag Jordskifterett, Nord-Trøndelag jordskifterett, Trøndelag Natur og Ungdom, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag og i Nord-Trøndelag, Norges JFF, Sør-Trøndelag, Norges JFF, Nord-Trøndelag, NHO Trøndelag, Norsk Botanisk Forening Trøndelagsavd., Norsk Ornitologisk Forening, avd. Trøndelag, NTNU, Fakultet for naturvitenskap og teknologi, NTNU, Vitenskapsmuseet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Sør-Trøndelag bonde- og småbrukarlag, Nord-Trøndelag Bonde og Småbrukarlag, Sør-Trøndelag Bondelag, Nord-Trøndelag Bondelag, NTE Nett AS, v/Bolsøy, NTE Energi, Sør-Trøndelag Orienteringskrets, Nord-Trøndelag Orienteringskrets, Sør-Trøndelag Røde Kors, Direktoratet for mineralforvaltning, Skogselskapet i Trøndelag, Telenor ASA, Statkraft, Statnett, Trondheimsregionens friluftsråd, TrønderEnergi Nett AS, Nord-Trøndelag energiverk, Statens vegvesen Region midt, WWF-Midt-Norge v/ Camilla Høvik, 138 Luftving, Syklistenes landsforening i Trondheim v/Richard Liodden Sanders, Norsk organisasjon for terrengsykling v/Sigurd Vestrheim, Nord-Trøndelag Turistforening, Trondhjems Turistforening, Nord Universitet, Trøndelag Idrettskrets, Nord-Trøndelag Jeger og Fiskerforbund, Sør-Trøndelag Jeger og Fiskerforbund, Sørbygda vassverk SA, Snåsa idrettslag, Tydal bonde- og småbrukerlag v/John Paulsby, Tydal bondelag v/Ola Morten Græsli, Tydal jeger og fisk v/Øystein Bremset, Tydal sau- og geitavlslag v/Henry Østby, Tydal skogeierlag /Odd Ivar Flakne, Selbu og Tydal historielag v/Arvid Magnar Græsli, Tydal idrettslag v/Kjell Olav Græsli, Rennebu og Oppdal skogeierlag v/Nils Petter Gundersen, Fosen Naturvernforening v/Magnar Østerås, Norsk ornitologisk forening avd. Rissa v/Alfred Brødreskift, Leksvik skogeierlag v/Helge Krabseth, Rissa skogeierlag v/Anders Alseth, Selbu skogeierlag v/Hermann Bjugan, Selbu Bondelag v/Grim Sandvik, Selbu utmarkslag v/Lars Olav Mogård, Selbu Jeger og Fisk v/Rune Garberg, Neanett AS, Erik Engum, Lisbeth Engum, Svein Magnar Engum, John Ivan Selliås, Møyfrid Skavlan.

Sentrale høringsparter

AVINOR AS, Biologisk institutt, Universitetet i Oslo, Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard, Forsvarsbygg, Friluftslivets fellesorganisasjon, Kjemisk Forbund, Kommunal- og regionaldepartementet, Kommunenes sentralforbund, Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, NHO Reiseliv, NIBIO, Norges Bondelag, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Fjellstyresamband, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges handikapforbund, Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Luftsportforbund, Norges Miljøvernforbund, Norges Naturvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges Skogeierforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norske Reindriftsamers landsforbund, Norsk Biologforening, Norsk Bergindustri, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Naturhistorisk museum, Norsk Industri, Norsk institutt for naturforskning, Norsk Orkideforening, v/Steinar Samsing Myhre, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk institutt for naturforskning, Norskog, Norsk Zoologisk Forening, NTNU, Fakultet for naturvitenskap

og teknologi, NTNU, Vitenskapsmuseet, Oljedirektoratet, Norske Samers Riksforbund, Reindriftsforvaltningen i Alta, Riksantikvaren, SABIMA, Samenes landsforbund, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Stedsnavntjenesten for Midt-Norge v/ Janne Olden Skarbø, Universitetet for miljø- og biovitenskap, Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF – Norge.

I tillegg er forslaget for området Tjuvdalen, utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, med i tilrådingen. Området var på ordinær høring i 2018, bl.a til Verdal kommune, Skaehkere sijte og lokale beitelag. Området ble i 2019 sendt på en supplerende høring til rettighetshavere og potensielle rettighetshavere på eiendommen 200/1 i Verdal kommune, Juldalens allmenning. Denne adresselista omfatter ca. 180 private adressater, og baserer seg på partsliste mottatt fra Sør-Trøndelag jordskifterett, og gjengis ikke her.

7. MERKNADER TIL VERNEFORSLAGET

Her gjengis merknader til alle forslag som var på høring i 2019, men endelig tilråding for Skavlan oversendes senere.

7.1. Grunneiere, rettighetshavere, naboer

Gunnar Singasaas understreker på vegne av alle grunneierne i Trongstadlia at det er en konsesjon for småkraft i Trongstadlifossen, som eies av Norsk Kraft AS. Grunneierne håper konsesjonen vil realiseres i utbygging som omsøkt i konsesjonssøknaden. Et frivillig vern må ikke gå på bekostning av nevnte småkraftkonsesjon Grunneierne håper å kunne realisere både utbygging og frivillig vern i området. Med ei eventuell kraftutbygging vil området være lettere tilgjengelig med traktor for skogsdrift. Konsesjonen er rettskraftig. Om et vern ikke vil kunne kombineres med utbygging, ønsker grunneierne et estimat på hva som kan gis i erstatning, som de igjen vil kunne be eventuell utbygger om å kompensere i kroneverdi – utover vernets betydning.

Nils Petter Gundersen viser til at et større areal på hans eiendom 86/2 i Rennebu kommune ble tilbudt for vern i den første vernerunden i Stavåa enn det som ble vernet. Dette tilbudet gjentas. Dette arealet er i hovedsak bratte lier ned mot Orkla, hvor en del er gammelskog med MiS-figur. Dette nevnes i forbindelse med eventuell utvidelse av området senere.

Sigmund Rian ønsker å justere grensen for utvidelsen av Skjettenberglia naturreservat noe, for å ta ut ei kjøreløst som brukes i forbindelse med hogst og rydding av plantefelt, jf. kart vedlagt uttalelsen. Rian har et vannanlegg til Lillekråkmo seter som ligger innenfor utvidelsen av Skjettenberglia naturreservat, Dette anlegget består av en vanntank i rustfritt stål på 500 liter, bøtte og 20 meter vannslange oppå bakken inn til tanken for vanninntak, inntak til vanntanken og slange fra vanntanken til setra. Vannslangen ned til setra er gravd ned, men er stedvis synlig der det er mye stor stein, berg og grunn mark. For Rian er det viktig at vannanlegget blir stående og kan vedlikeholdes. Det planlegges bygd overbygg til vannanlegget. Materialer til dette er fraktet til stedet. Rian har behov for motorisert ferdsel både på vinterføre og på barmark for å ferdigstille vanntanken, samt for vedlikehold. Behovet er lite.

Otto Ekker og Solgunn Ramsle Ekker anfører for Storvatnet at vernegrensa ser ut til å følge vannlinje i området Ledangslangodden og inni Vikan på eiendommen 183/1. Her er det hytter og naust ved

vatnet, to av dem med punktfester på eiendommen, og de ber om at grensa legges noe utenom disse hyttene.

Møyfrid Skavlan, Erik Engum, Lisbeth og Svein Magnar Engum, John Ivan Selliås anfører til oppstartmeldinga for Skavlan at de er tilgrensende grunneiere og parter med interesser i området, og at de sammen med flere, er eiere av Skavlansetervegen. Veien brukes både på sommers tid og på vinteren som snøscootertrase for de som søker om motorisert ferdsel. År om annet er det også behov for tømmertransport. Veien må unntas fra verneområdet, med minimum 10 meter på hver side av midtlinje.

Det er gammel setervei mellom Skavlansetrene og bl.a. Gravåsseteren, og veirett må opprettholdes uten restriksjoner for de berørte grunneiere.

Gnr/bnr 36/1, 36/2 og 36/3 har naust ved vestre del av Movatnet, og bruk og vedlikehold av disse må ivaretas uten restriksjoner.

Movatnet er regulert og strandlinja har ingen verdi som vernet område.

De anfører videre at Sørbygda vassverk har ledning gjennom området, og må ha tilgang til vedlikehold og motorisert ferdsel i den forbindelse.

Avsenderne anbefaler videre at området nord for vegen tas ut av planområdet. Vern av området sør for vegen vil ikke gi ulemper for andre enn tilbyderen.

I endelig uttalelse fra de samme, gjentas synspunktene, bl.a. at veiretten til Skavlansetervegen må opprettholdes uten restriksjoner. Også naust i vestre del av Movatnet må kunne ivaretas uten restriksjoner, og det må være mulig å komme inn til naust med motorisert ferdsel vinters tid. Gnr 36/1 har skogteig nord for Movatnet som ikke er mulig å ta ut uten at tømmeret fraktes ned til Movatnet og videre vestover mot Movassbakken. Summen av ulemper medfører at hele området nord for Skavlansetervegen må unntas fra verneområdet, og at eventuell oppgradering av vegen må sikres hvis det blir aktuelt.

Odd Jostein Selliås, formann i Sørbygda vassverk s/a anfører i oppstartmelding og til verneforslaget for Skavlan, at verneforslaget kommer i konflikt med reservevannløsning fra Movatnet, og at tilgang til trase og inntak er absolutt. Vedlikehold kan påregnes, og det er aktuelt med kjøring med gravemaskin, ATV og snøscooter. Trase for ledning og vassverkets ferdsel angis som tinglyste retter.

Statskog, grunneier til to av verneforslagene, mener at for Husåstjønnbekken så er vernegrensa annerledes enn presentert i møte med Fylkesmannen den 16.01.2019, slik at bru og skogsbilveg deretter er innlemmet i forslaget, og at forslaget også strekker seg inn på eiendommen 191/1 Røyr- og Langvatn statsallmenning. Forslaget til avgrensning ser ut til å gå rett over en snuplass. Forskriften sikrer ikke skogsvegen godt nok, da vegen til enhver tid må kunne ha den nødvendige standard som tilfredsstillende krav til tømmertransport. Grensa bør legges minst 10 m fra vegen/snuplassens midtlinje. Kulturskog i øst henger sammen med kulturskog hos nabo og må kunne høstes, og grensa bør gå utenom kulturskogen her. Åsen med gammel granskog på låg bonitet bør utgå. I den østlige delen går vernegrensa i grøft/fylling, og grensa bør legges 5-6 meter utenfor grøftekant for å kunne rydde trær som bøyer seg inn vinterstid. I vest

Mariafjellet antas å ha meget lav tetthet av trær. Statskog sin egen takst av kubikkmasse anføres å være ca. 30 000 m³, i motsetning til anslaget på ca. 9000 m³ i høringsforslaget. Området er innenfor vernekriteriene, og Statskog anfører at de ikke foreslår endring av areal.

Roger Granli og Siri Granli har bruksrett til jakt og fiske i Limingen statskog og således i Mariafjellet naturreservat.

De anfører å ha tatt godt vare på naturen, og mener vern er unødvendig, og er i utgangspunktet imot vern, idet at vern setter begrensning for bruken av området i forbindelse med jakt og fiske. Lovnadene fra forrige vern blir ikke overholdt, idet det er satt store begrensninger på vinterutleie av hytte på grunn av Fylkesmannens praktisering av tillatelse til motorferdsel.

Hvis det blir vern, må de få tillatelse til flere enn 5 turer til hytta pr år, i forbindelse med utleie. Uttransport av elg må kunne foregå med ATV, postrom for elgjakt må kunne ryddes, og fjerning av små trær og kratt slik at postrom ikke gror igjen. Det er en del slitasje på terreng ved Vargkjefttjønna, og det bør være mulighet for å sette opp gapahuk her for å redusere slitasje i forbindelse med camping. Det bør være mulighet for å transportere ved til Vargkjefttjønna for å unngå at det blir tatt brensel her. Informasjonen i forvaltningsplanen bør oppdateres for historisk bruk av området.

Morten Wiggen informerer, angående Storvika/Selbu, at det er igangsatt detaljplanlegging av Warmdal kolonihage, med forventet planutkast våren 2019. Det forventes at utvidelsen av reservatet ikke skaper utfordringer for planen.

Geir Håvard Hjelde, rettighetshaver Tjuvdalen, anfører i uttalelser av 2018 at han, som eier av Hjellan gnr. 146 bnr. 1 i Verdalen, har en rekke bruksrettigheter i allmenningen: Allmenningsrett til seter (hogst av virke til seterhus, hogst til innhengning rundt setervoll, vedhogst og evt. annen hogst ved behov for å utøve en rasjonell seterdrift). Allmenningsrett til beite av husdyr, motorisert ferdsel i utmark (næringskjøring), slåtterrettigheter, servituttrettigheter til småviltjakt og fiske, torvmyrtaking, saltsteinautomater, samletrøer, etc. Hjelde anfører at bruksrettigheter hefter på allmenningen er ut ifra allmenningsrettigheter, og kjøpekontrakten inngått 26.april 1912 mellom Verdal kommune og Værdalsbruket AS, konsesjonsgodkjent ved kgl.res 15.mai 1912. Hjelde anfører det svært viktig at disse rettighetene ikke får noen begrensninger for fremtiden. Skulle det derimot skje, vil han kreve erstatning/ekspropriasjon. Når det skal utarbeides et verneforslag må det tas hensyn til de rettigheter som hefter på områdene som er planlagt vernet. Setervollen hans er Hellsetra på Harbakvollen lengre inn i Skjækerdalen. Husene på setervollen er bygd opp av tømmer fra allmenningen, og vedlikehold og evt. nybygging av seterhus skal forgå med tømmer fra allmenningen. Når seterhusene ble gjenoppbygd på 80-tallet ble tømmeret hugget like ved setervollen i Tulleråsen. Denne skogåsen er i dag vernet, og det er utbetalt erstatning til allmenningseier.

Hjelde anfører at det foreslåtte vernet av teigen Tjuvdalen er den nærmeste skogåsen for hogst av virke til seterhus, hogst til innhengning rundt setervoll, og evt. annen hogst ved behov for å utøve en rasjonell seterdrift. Et vern av Tjuvdalen kan føre til tap av hogstrettigheter for eiendommen.

Hjelde anfører videre at det kan hefte hogstrettigheter for mange i denne foreslåtte teigen.

Verdal bruksrettsforening v/Olav Einar Hegstad, anfører i mail av 20.03.2018, at områdene som er planlagt vernet (Tjuvdalen) i all hovedsak ligger på gnr. 200, bnr. 1, Juldal- og Væren allmenning, som er privatallmenning, og at det hefter en rekke bruksrettigheter her: Allmenningsrettigheter til seter (hogst av virke til seterhus, hogst til innhengning rundt setervoll, vedhogst og evt. annen hogst ved behov for å utøve en rasjonell seterdrift), allmenningsrettigheter til beite av husdyr, motorisert ferdsel i utmark (næringskjøring), slåtterrettigheter, servituttrettigheter til småviltjakt og fiske,

torvmyrtaking, saltsteinautomater, samletrøer, etc. Disse bruksrettighetene hefter på allmenningen ut ifra allmenningsrettigheter, og kjøpekontrakten inngått 26.april 1912 mellom Verdal kommune og Værdalsbruket AS, konsesjonsgodkjent ved kgl.res 15.mai 1912. Hegstad anfører at det er svært viktig at disse rettighetene ikke får noen begrensninger for fremtiden. Skulle det derimot skje, vil de bruksberettigede kreve erstatning/ekspropriasjon. Hegstad påpeker videre i mail av 14.08.2018, som saksbehandlingsfeil at kun beitelagene i Skjækerdalen er tilskrevet som parter, og ber om at den enkelte rettighetshaver tilskrives, med mulighet for tilbakemelding.

GeoDE Consult har pr juli 2018 informert Værdalsbruket at de på vegne av Eurasian Minerals Sweden AB vil foreta kartlegging og gjøre seg kjent i området (Tjuvdalen), og bl.a. ta jordprøver med håndholdt bor

7.2. Lokale og regionale høringsparter

Selbu kommune har ingen merknad til forslaget om utvidelse av Storvika naturreservat.

Snåsa kommune anfører til oppstartmeldinga at Gravslåttsetervegen gjennom området Skavlan benyttes forholdsvis mye på sommeren, år om annet som kjørelei for tømmer på vinter, og som fast kjørelei for snøscooter om vinteren. Mest hensiktsmessig er om vegen unntas fra verneområdet.

Sørbygda vassverk hadde tidligere Movatnet som vannkilde, som nå er reservevannkilde, og vannledningen går gjennom området. Vannledningen og mulige tiltak på denne må hensyntas og sikres.

Sørfjellrennet er et turrenn med lange tradisjoner, og deler av løypa går/har gått gjennom området, og bruk av traseen må sikres.

Et eventuelt vernevedtak må ta inn over seg reguleringen av Movatnet.

Til Finnsåsmarka knyttes ikke andre næringsinteresser enn grunneierens egne, og allmenne interesser berøres ikke.

Snåsa idrettslag har sendt inn trase for Sørfjellrennet.

Flatanger kommune anfører til oppstartmeldinga at kommunen pr i dag har barskogvern knyttet til områdene Skjellådalen, Øyenskavelen, Litjstølva, Dale, Gaupdalen og Honnvasslia, og at en relativ stor del av produktiv skog i Flatanger allerede er vernet. Kommunen vil i videre verneprosesser være påpasselig med å prøve å forutse eventuelle konflikter med framtidige infrastrukturprosjekt. Flatanger kommune vil også på det grunnlaget be om at vern av nye større lokaliteter i kommunen må være et positivt bidrag til å lette på vernebestemmelsene for Skjellådalen, for å kunne realisere vei-prosjektet mellom Flatanger og Osen. Flatanger kommune gjentar sistnevnte synspunkt i sin endelige uttalelse.

Trøndelag Fylkeskommune, Fylkesutvalget, er i prinsippet imot frivillig vern av skog. Vern av skog må være basert på faglige vurderinger opp mot å ivareta FN's bærekraftsmål nr. 15, Skog, i den aktuelle situasjon knyttet til de utfordringer og forpliktelser vi har i forhold til FN's bærekraftsmål 13 Klima, så burde ressursene i den aktuelle situasjon omprioriteres til å stimulere økt produksjon av skog og hogst.

Fylkesutvalget anfører videre at med eventuelt ca. 7,4% av skogarealet i fylket vernet, så gir Trøndelag et betydelig bidrag i å oppfylle Stortingets mål om vern av 10% av skogen. 10% vern av skogen skal videre gjennomføres slik at det får minst mulig konsekvens for avirkningen, og det er

viktig at den videre verneprosess har en helhetlig tilnærming, der både verneformål og bærekraftig produksjon ivaretas.

Trøndelag fylkeskommune vurderer videre at det så langt ikke virker å være store konflikter knyttet til forslaget, og at det i størst mulig grad bør utarbeides forvaltningsplaner for områdene.

Fosen Nett viser til at linja gjennom området Vargøyia tilhører NTE nett. Fosen Nett er konsesjonær på distribusjonsnettet i området, men nærmeste linje går ca. 2 km nord for det aktuelle området.

NTE Energi anfører i møte at inntakstunellen på parsellen gnr/bnr 12/7 ved Limingen er en nøkkelfaktor for reguleringen av Namsen/Limingen (1745 GWh produksjon på norsk side). Parsellen omsluttet av verneforslaget. Det går kraftlinje inn til anlegget. Det har tidligere vært ideer om veg til anlegget, i samarbeid med Statskog, men ideen er mer eller mindre forlatt. Inntaksanlegget er av noe alder, og både anlegget og kraftlinje trenger drift/vedlikehold, og at anlegget har behov for modernisering. Det kan i framtida bli behov for anleggs-elementer utenfor grensa til eiendomsparcellen, f.eks. tverrslag inn til tunellen fra nordøst eller sørvest, samt at det er behov for generell adkomst til anleggene.

Multiconsult, på vegne av TrønderEnergi, mener Fylkesmannens anslag over arealbehov for kraftledningen nord for den foreslåtte utvidelsen av Henfallet naturreservat er for knapp, idet den foreslåtte vernegrensa ligger litt nord for senterlinja til den nye Stokkfjellet-linja. Det er derfor behov for å flytte vernegrensa sørover mot punktene utm 32 630806/69930692 i nordvestre hjørne og 630872/6993043 i nordøstre hjørne, evt. enda litt lengre sør.

7.3. Nasjonale høringsparter

Riksantikvaren viser til at fylkeskommunen er høringspart for kulturhistoriske interesser i slike saker. Riksantikvaren behandler ikke saken.

Språkrådet tilrår å droppe bindestreken i navnet Gøllaustjønnå - Langdalen naturreservat og heller kalle området Gøllaustjønnå og Langdalen naturreservat. Det stilles spørsmål ved om Skruddudalen er dekkende for dette området, eller om Bårvassåsen er et mer dekkende navn. Raudkamlia er bare registrert med status foreslått i SSR. Dersom det er adjektivet rød/raud som utgjør forledet, bør navnet skrives Raudkamlia. Språkrådet har bedt Kartverket om å reise formell navnesak på dette naturnavnet for å få fastsatt riktig skrivemåte. Det som her blir vedtatt, blir retningsgivende for skrivemåten av navnet på naturreservatet. For Mariafjellet bør vurderes et mer dekkende navn, enn dette fjellet som ligger i enden av- og stort sett utenom området.

Kartverket viser til at Mariafjellet naturreservat har samisk parallellnavn Tjaetsiegaske. Når det er slike parallellnavn, skal det også være et samisk parallellnavn på verneområdet, og her må Fylkesmannen ta kontakt med Sametinget for tilrådning på navn og kasusbøying av det. Det vises til at Raudkamlia nå er godkjent som skrivemåte i SSR og dermed er korrekt skrivemåte. For Skjettenberglia naturreservat er korrekt skrivemåte i dag Skjettenberglia naturreservat. Det er ingen merknader til de øvrige navnene, men det bemerkes at Skruddudalen ikke er registrert i SSR.

Direktoratet for mineralforvaltning anfører til oppstartmeldinga at mineralressurser er ikkefornybare naturressurser, og at langsiktig forvaltning av disse ressurser er viktig. Dersom ressurser bygges ned

eller bandlegges, så er de i mange tilfeller utilgjengelige i overskuelig framtid. Mineralressurser representerer store verdier, og utvinning gir grunnlag for annet næringsliv.

Angående Hjartvikfjellet så grenser planområdet til grusforekomsten Fakdalen, hvor NGU har vurdert forekomsten til å ha liten lokal betydning. Område for massetak er avsatt i kommuneplanen. DMF har en eldre registrering, men har ikke registrert drift de senere år. På grunn av at planområdet kun grenser til forekomsten, og at det ikke pågår drift, kan ikke DMF se at vern får nevneverdige konsekvenser. Det bør likevel vurderes om vern får begrensende effekt i framtida, idet framtida kan gi et annet behov for masse enn nåværende.

Angående Mefosselva overlapper grusforekomsten Beingårdsmyra, hvor NGU har vurdert forekomsten til å ha liten lokal betydning. DMF har ikke registrert uttak i forekomsten. På bakgrunn av eksisterende vern og mangel på uttak, så har ikke DMF merknad til eventuelt vern.

Husåstjønnbekken berører grusforekomsten Rørvatnet, som NGU har vurdert til å ha liten lokal betydning. Det er tatt ut masser i tilknytning til veg i området. Det er en mindre del av ressursen som vil bandlegges. Naturlig uttaksretning vil bli mot sør, det er bare en del som berøres, og DMF vurderer at ytterligere uttak ikke blir berørt.

Angående Skavlan er det i NGUs malmdatabase en registrering Movatnet i grensen til planområdet og en registrering Brennan like vest for området. Registreringen har ingen verdivurdering, og NGU bør kontaktes for ytterligere informasjon før eventuelt vern.

Angående Vuddudalen så berører området i øst en ekstern registrering i DMFs gruvesikringsregister. DMF har ikke ytterligere informasjon om registreringen, men det kan se ut som det er i tilknytning til tidligere masseuttak registrert av Kartverket.

Direktoratet har i sin endelige uttalelse ikke nye kommentarer, utover eventuell plan for oppfølging av malmforekomster ved Movatnet og Brennan tilknyttet Skavlan. De forventer å bli orientert om det foreligger informasjon som tilsier at det bør bli tatt hensyn til i videre prosess. Dersom en forekomst bør kartlegges nærmere, så bør det innarbeides føringer i vernebestemmelsene.

Statnett har kraftlinjer og anlegg/rettigheter som berører 2 av områdene.

Henfallet i Tydal grenser til 420 kV kraftlinje Nea - Klæbu, mens forslaget for Husåstjønnbekken i Namdalseid grenser til en skogsbilveg hvor Statnett har rett til bruk i forbindelse med drift og vedlikehold av 420 kV-linje Namsos - Hofstad.

For Henfallet er forslaget i nord lagt 1 meter fra det klausulerte rettighetsbeltet til kraftlinja, og adkomsten er fra veier på begge sider av dalen. Forslaget vil ikke begrense Statnetts adkomst slik situasjonen er i dag. Det vil ikke være behov for sikringshogst utenfor konsesjonsbeltet. Statnett bemerker at Trønderenergi har fått konsesjon til å bygge ny 132 kV-linje fra Stokkfjellet vindkraftverk, og den linja vil ligge innenfor den nordlige delen av det foreslåtte verneområdet.

Med hensyn til Husåstjønnbekken så går grensa langs vegen, og en går ut fra at det ikke vil begrense Statnett sin bruk av veien.

NVE opplyser at det er energiinteresser i de fleste områdene. Flere områder har nettlinjor som går gjennom eller nær de foreslåtte områdene. Fosen nett og Kvikne-Rennebu kraftlag som har områdekonsesjon i henholdsvis Vargøylia og Stavåa er ikke på høringslisten. NVE ber Fylkesmannen om å ta kontakt med nettselskapene for å unngå konflikter med eksisterende eller planlagte prosjekter i området. TrønderEnergi har fått konsesjon til å bygge ny 132 kV-linje fra Stokkfjellet

vindkraftverk. Linjen vil gå gjennom den nordlige delen av Henfallet. Det er viktig at verneforskriften utformes slik at TrønderEnergi kan bygge og drifte den nye linja. Alternativt kan vernegrense i nord flyttes fra den planlagte nettlinsen.

OBOS Energi har konsesjon i Trongstadlia for Trongstadlia kraftverk. NVE kan ikke se at OBOS Energi er på adresselista og ber Fylkesmannen om å ta kontakt med de for å diskutere nødvendige tilpasninger i verneforslaget for å åpne for utbyggingen og drift av vannverket.

Flere verneområder går ned til høyere regulerte vannstand (HRV) for eksisterende magasiner. Vern legger begrensninger på en eventuell ombygging av vannkraft i framtiden som øker HRV. Småkraft AS har konsesjon på vannmagasinene knyttet til Honnavasslia, Storvatnet, Hjartvikfjellet og Skavlan. Vannkraftverkene som benytter vann fra magasinene er relativt små og NVE kjenner ikke til konkrete planer for heving av HRV. NVE kan ikke se at Småkraft AS står på adresselisten til høringen og ber om at Fylkesmannen tar kontakt med Småkraft AS for å unngå at vernet kommer i konflikt med eksisterende planer. NVE påpeker generelt ønske om buffer for å ha mulighet til å øke reguleringshøyder.

Med den foreslåtte utvidelsen av Mariafjellet så vil inntaket til Tunnsjø vannkraftverk være omgitt verneområdet. Dette kan hindre tilkomstmuligheter til inntaket i forbindelse med drift, vedlikehold og eventuelt oppgradering av inntaket, NVE anbefaler Fylkesmannen å ta kontakt med NTE Energi for å diskutere og utarbeide de nødvendige tilpasningene i verneforskriftene/verneforslaget. . Siden eksisterende reservat allerede grenser til Limingen vannkraftmagasin, så medfører ikke utvidelsen ytterligere begrensninger på reguleringsmuligheten. Det ligger en kraftlinje inne i området, og en ved grensen, og unntaksbestemmelser knyttet til kraftlinjer bør legges in i verneforslaget.

NVE påpeker kraftlinje gjennom Hjartvikfjellet.

Gøllaustjøna og Langdalen grenser til Finnhallerdammen i nord, og eier må få mulighet til motorisert ferdsel og veivedlikehold, vegetasjonsfjerning langs veier, oppgradering og rehabiliteringstiltak på dam, inklusive anledning til riggareal.

Husåstjønnbekken. Statnett har rett til å benytte skogsbilveg i forbindelse med drift og vedlikehold av 420 kV-linje.

NVE påpeker at Skavlan ligger i område for innenfor nasjonal rammeplan for vindkraft, men Skavlan er «mykt ekskludert», og NVE vurderer at vern er ikke er i konflikt med eventuell vindkraftutbygging.

Det påpekes kraftlinje gjennom Skruddudalen. Unntaksbestemmelser bør legges inn. For Vuddudalen påpekes linje inntil verneområdet i nord, og unntaksbestemmelser bør eventuelt inn.

Vargøyli: En 66 kV regionalnettleddning eid av NTE Nett går gjennom det planlagte verneområdet. Forskriften mangler standardbestemmelser knyttet til drift, vedlikehold og fornyelse av kraft- og energianlegg, det bes om at dette tas inn. Statkraft leverte melding i 2006 om å etablere Benkheia vindkraft i dette området. I 2010 ble meldingen trukket tilbake. Verneforslaget kommer derfor ikke i konflikt med vindkraftutbygging. Det er kartlagt digitalt vannkraftpotensial (197 kW) med inntak like utenfor områdegrense. Potensialet er lite og utbyggingspris er høy. NVE vurderer det derfor som lite

sannsynlig at det vil være lønnsomt å realisere dette potensialet og NVE kjenner heller ikke til at det er konkrete planer for utbygging.

Trongstadlia: I 2015 ga NVE konsesjon til Trønder Energi for å bygge Trongstadlia kraftverk. Kraftstasjonen og deler av rørgaten ligger i det foreslåtte verneområdet. I konsesjonsvedtaket står det at NVE vurderte at utbygging fører med seg akseptable og relativt små ulemper for naturmiljøet og andre allmenne interesser og at fordelene ved utbyggingen er større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Konsesjonen ble overført til OBOS Energi i 2018. NVE kan ikke se at OBOS Energi står på adresselisten for høringen. NVE ber Fylkesmannen om å kontakte OBOS Energi for å diskutere de nødvendige tilpasningene i verneforskriften for å åpne for utbygging og drift av vannverket.

Henfallet: Det foreslåtte området ligger i vernet vassdrag Hena. Verneforslaget vil ikke hindre utnyttelse av energiresurser. To parallelle nettlinjler går nær det foreslåtte verneområdet i nord. TrønderEnergi har fått konsesjon til å bygge 132 kV linje fra Stokkfjellet vindkraftverk. Siden den nye linjen er planlagt å gå på sørsiden, parallelt med de eksisterende linjene, vil den krysse det foreslåtte verneområdet i nord. Det er viktig at vern av området ikke hindrer utbygging og drift av den nye nettlinjen. NVE ber Fylkesmannen i samarbeid med TrønderEnergi å vurdere enten å flytte grensen for verneområdet lenger sør eller å tilpasse forskriften til å tillate utbyggingen og drift av den nye linjen.

Stavåa-utvidelse: Det går en 24 kV linje gjennom området. Forskriften har de nødvendige betingelser knyttet til drift, vedlikehold og oppgradering av kraft- og energianlegg. Kvikne-Rennebu kraftlag som har områdekonsesjon i Stavåa er ikke på høringslisten. NVE ber Fylkesmannen om å ta kontakt med nettselskapet for å unngå konflikter med eksisterende eller planlagte prosjekter i området. Stavåa ligger i området «Indre Sør-Trøndelag», som NVE har foreslått å peke ut i nasjonal ramme for vindkraft. Etter NVEs vurdering skaper ikke vern av dette området noen konflikt for potensiell vindkraftutbygging.

Storvika-utvidelse: Selbusjøen er regulert til vannkraftformål. Både utvidelsen og det opprinnelige verneområdet går ned til HRV. Det er flere eksisterende verneområder som grenser mot Selbusjøen. Utvidelsen begrenser derfor ikke en endring i HRV ytterligere. Det går en 24 kV linje eid av TrønderEnergi Nett like i nærheten av utvidelsen. Forskriften har ikke standardbestemmelser for energi- og kraftanlegg. TrønderEnergi Nett står på adresselista for høringen og NVE forutsetter at selskapet melder om vernet hindrer drift, vedlikehold eller fornyelse av linjen.

OBOS Energi AS opplyser at de overtok rettighetene til Trongstadlia kraftverk fra Trønder Energi Kraft AS 21.12.2018. Trongstadlia kraftverk vil bli berørt av det foreslåtte Trongstadlia naturreservat slik grensene er i verneforslaget. I sørvest går det foreslåtte verneområdet inn på området der kraftstasjonen er tenkt plassert, samt området der kraftverkets vannvei er tenkt med et kort strekke nedgravd rørgate og resterende i tunnel. Skogvernets øvre grense ved elva vil delvis overlape området der det er planlagt bygd dam og inntak. OBOS Energi er positiv til verneforslaget under forutsetning av at det ikke vil være til hinder for utvikling, bygging og drift av Trongstadlia kraftverk. Denne forutsetningen er også lagt til grunn av grunneierne. Det forutsettes derfor at grensene justeres slik at de går klar av utbyggingen av Trongstadlia kraftverk, herunder plassering av kraftstasjonen og inntaksdammen, jf. kart vedlagt uttalelsen. Det må i tillegg tas inn i forskriften at vernebestemmelsene ikke skal være til hinder for utvikling, bygging og drift av Trongstadlia kraftverk,

samt at eventuelle justeringer i prosjektet ikke skal kunne forhindres med bakgrunn i dette. Det foreslås følgende tillegg i verneforskriften:

- § 4, nytt punkt 14. «Etablering, drift og vedlikehold av Trongstadlia kraftverk med kraftlinjer og alle nødvendige installasjoner, herunder driving av vannvei i fjell eller grunn, som beskrevet i konsesjonssøknad til NVE med tilhørende vassdragskonsesjon av 25. juni 2015. Vernebestemmelsene skal ikke være til hinder for fremtidige nødvendige justeringer i prosjektet som blir omsøkt og tillatt av NVE.»
- § 6, nytt punkt i første avsnitt («... Ferdseksbestemmelsene er ikke til hinder for»):
«Motorferdsel nødvendig for å etablere, drifte og vedlikeholde Trongstadlia kraftverk med kraftlinjer og tilhørende installasjoner.»

Nord-Trøndelag energiverk, NTE, påpeker inntak for Tunnsjø kraftverk tilknyttet Marifjellet. Samt kraftlinje gjennom reservatet og til anlegget. NTE ønsker tilpasninger slik at de ikke blir forhindret i framtidig drift og vedlikehold.

Småkraft AS eier og driver 4 kraftverk med reguleringer i Lauvsnesvassdraget, knyttet til områdene og nedslagsfeltene til Mefosselva, Honnavasslia, Storvatnet og Gøllaustjønnna og Langdalen. Det er bl.a. dammer i Store Honnavatnet og Lille Honnavatnet, tunnel mellom disse to vatna, adkomstvei til disse vatna, samt div andre anlegg (utenom forslagene).

Småkraft har behov for ferdsel i forbindelse med drift og tilsyn, sommer og vinter, For Småkraft er tilsiget til kraftverkene viktig, og hvis det skulle oppstå situasjoner som begrenser tilsig, så kan det være aktuelt med tiltak og adkomst. Det oppstår i forbindelse med skred, ras, flom, beverdemning.

Mulig konflikt er forbindelse med eventuell utvidelse av Honnavatnet utvidelse, da mulig heving av vannstand i Litlhonnavatnet med 2-3 meter. Det kan også være behov for ferdigstilling av delvis utgravd kanal mellom vatna, riggområder på 3-4 da ved begge tunellpåhogg, adkomstvei mellom tunellpåhogg.

Norsk Bergindustri understreker at viktigheten av at man undersøker områdenes eventuelle geologiske forekomster som enten benyttes til mineraluttak i dag eller som kan ha potensiale til å skape nye arbeidsplasser og næringsutvikling i framtiden. Vernevedtak kan føre til at man beslaglegger ressurser som kan være lokalt, regionalt, nasjonalt eller globalt viktige, uten at disse er kartlagt før vedtak fattes. Det ser ikke ut til å være mineralske uttak innenfor de foreslåtte områdene, men det anmodes om å undersøke berggrunnen før vernevedtak fattes for ikke å hemme framtidig næringsutvikling i eller i tilknytning til områdene.

Norsk Bergindustri registrerer i uttalelse av 2018 at deler av området Tjuvdalen er berørt av fire bergrettigheter utstedt av DMF så sent som 04.04.2018. Tre av områdene ligger delvis innenfor den foreslåtte utvidelsen. Undersøkelsesarbeid i felt vil kunne medføre både kjerneboring og eventuelt sprengning og noen ganger prøvedrift. Slik dagens forskrift er utformet, vil ikke slikt arbeid kunne gjennomføres. Det bes om at Fylkesmannen vurderer en reduksjon av det foreslåtte området slik at det ikke kommer i konflikt med bergrettighetene for områdene kalt Sagvoll 2,3 og 4. Fylkesmannen har deretter sjekket saken, og tilskrevet Eurasia Minerals AB, som har undersøkelsesretten i området.

Statens vegvesen, Region Midt, Statens vegvesen anfører til oppstartmelding at de er opptatt av at vern av naturmiljø nært veg ikke er til hinder for normal drift og vedlikehold av riks- og

fylkesvegnett. Dette innebærer bl.a. grøfting og rydding av vegetasjon i vegens sideareal. Der veg ligger i sterkt skrånende terreng vil det ofte være behov for å gjøre tiltak lang utenfor selve vegen, bl.a. for å hindre ras og utgliding. På denne bakgrunn ønsker vegvesenet at avgrensning til verneområdene legges minst 15 meter fra vegens kantlinje. Dersom vegen ligger nært verneområdet i sterkt skrånende terreng, bør bestemmelser være utformet slik at de tillater nødvendigvedlikehold.

Med hensyn til Vuddudalen, som ligger langs E6, så vil det i nær framtid bli iverksatt ny bygging av veg på strekningen, og trafikkbildet vil endres. Fortsatt vil det imidlertid være veg i nedre deler av Vuddudalen som trenger vedlikehold/fornyng ved behov. Vegetasjon inntil 10-15 meter fra vegen må ryddes jevnlig, likeledes vil det kunne være nødvendig å fjerne materiale i skråningen for å hindre ras.

Trongstadlia planområde ligger nært fv. 6330. I tillegg til de generelle merknader mener vegvesenet at plangrensen ved Bjørnåheimen må kunne justeres. Her kan det være aktuelt med vegutbedring som retter ut fylkesvegen i en vegkurve.

Dersom det kan forventes at besøkende/publikum stopper for å ta seg inn i verneområder, så bør det legges opp til at det avsettes parkeringsplasser, og slik at det unngås at fotgjengere krysser vegen.

I endelig uttalelse viser vegvesenet til sin uttalelse til områdene Vuddudalen og Trongstadlia i oppstartmeldinga fra Fylkesmannen. De gir fortsatt tilbakemelding på at områdene bør ligge minst 15 meter fra vegkant for ikke å komme i konflikt med ordinært vedlikehold mv. Når det gjelder lokaliteten Trongstadlia er de fornøyd med at grensene er noe justert for å ta høyde for en eventuell framtidig vegutbedring. Det er ønskelig at avgrensningen ved Bjørnaheim trekkes ytterligere tilbake 20 meter.

I vernebestemmelsene bør det innarbeides en bestemmelse i § 7 som tillater vegeier å iverksette tiltak utenfor vegbanen for å hindre ras/utglidning/skade på vegen. Lokaliteten Vuddudalen der sideterrenget er holdt tilbake med støttemurer er et godt eksempel på dette.

Riksantikvaren viser til kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen.

NTNU Vitenskapsmuseet stiller seg i hovedsak positiv til samtlige verneforslag. Disse vil bidra til sikring av mange viktige naturverdier i Trøndelag. Høringsforslaget prøver å svare opp en del av manglene i skogvernet, men frivillig vern som arbeidsmetode legger nokså klare begrensninger. En rekke av forslagene bidrar ikke til å øke kjerneandelen skog i reservatene. Til det er for mange av områdene for små, for langsmale eller for oppstykket. En stor andel av reservatene blir bufferzoner, som gir dårligere skogreservat med tanke på langtids overlevelse for arter og utvikling av naturtyper. Over tid er det en fare for at vi endre opp med for mange små verneområder. Dersom de i tillegg utgjør et svakt økologisk nettverk, blir dette et problem for langsiktigheten i skogvernet.

Både i dette verneforslaget og i tidligere forslag er det grøftet myr, grøftet skog og plantefelt av fremmede arter inne i områdene. Mange verneområder inkluderer også plantefelt med unaturlig ensaldret skog. Dette gjelder f.eks. verneområder med boreal regnskog. De savner ambisjoner i høringen om hvordan slike tilfeller skal følges opp. Dette gjelder igjenfylling av grøfter, uttak av fremmede treslag og restaurering av skog bl.a. ved hogst som skaper mer fleraldret skog.

Noe av det spesielt positive med denne vernerunden er forslagene som konkret styrker vern av lauvskog med boreale treslag og de håper dette vektlegges også i framtidige verneforslag.

Mefosselva: Det er positivt at store naturverdier knyttet til boreal regnskog sikres ved dette verneforslaget, men de synes grensedragningen er noe merkelig, idet grensen burde gått helt inntil Beingårdsmyra naturreservat. Begrunnelsen for at dette ikke er gjort savnes. Den grøfta myra vest for setra, nord i området bør restaureres.

Vuddudalen: Dette er et eksempel på et forslag til naturreservat som både dekker et lite areal og som i tillegg er delt i to. Dette gjør området svært utsatt for ytre påvirkning og er en dårlig løsning med tanke på en langsiktig sikring av naturverdiene. Dessuten utelates større arealer med eldre lauvsuksesjoner mellom de to delene, som ytterligere ville ha styrket vernet av lauvskog og skog i låglandet. Det forventes at det arbeides videre med dette verneforslaget som gjør at det kan bli et sammenhengende verneområde i Vuddudalen.

Raukamlia: I forslaget er et mindre areal ved odden som stikker ut ved Langtangen ikke inkludert i verneområdet, noe som er merkelig ut fra de store naturverdiene i området. Det er ingenting faglig som tilsier at dette området bør utelates. Grensa bør følge strandlinja.

Forsvarsbygg anfører at Hjartvikfjellet grenser til eiendommen 183/51, hvor Forsvaret har fortøyningspunkter nært grensa. Forsvaret må få anledning til å fjerne trær som falle ned på forsvarsets eiendom, selv om deler av trærne ligger inne på vernet område.

7.4. Samiske interesser

Sametinget anfører til oppstart at det ikke må konsulteres på dette stadium i prosessen og vil vurdere behov for konsultasjoner senere.

Følgende forhold er av avgjørende betydning for Sametinget for at det kan gis tilslutning til verneforslagene i samiske områder:

-) Formålet med vernet må også være å sikre grunnlaget for samisk kultur, herunder reindrift i reindriftsområder.
-) Generelt unntak for bruk av beltekjøretøy på snødekt mark i forbindelse med utøvelse av reindrift
-) Generelt unntak for skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji/tradisjonell samisk husflid
-) Generelt unntak for reindriftns nødvendige uttak for brensel og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr
-) Flerårige dispensasjonstillatelser for terrengkjøretøy på barmark og helikopter ved utøvelse av reindrift.
-) Bestemmelser om at samiske interesser skal ivaretas ved etablering av forvaltningsordninger.

Sametinget vil komme med detaljerte innspill i forbindelse med høring, og nevner at det er avklart at det skal være mulig å ta ut rilkuler fra bjørk i skogverneområder. Sametinget ber om at Fylkesmannen i Nord-Trøndelag avklarer med berørte reinbeitedistrikt og evt. andre berørte samiske interesseorganisasjoner om behovet for konsultasjoner.

Sametinget anfører at det nå begynner å bli mange skogvernområder og andre verneområder i Trøndelag. Det understrekes viktigheten av en god og smidig forvaltning som ivaretar de samiske interessen på en god måte jf. avtale mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om retningslinjer for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder § 6.

I sin endelige uttalelse har Sametinget en merknad i tillegg. Det går ut på formuleringen» ...uttak skal ikke foretas i kjerneområder vist i forvaltningsplan», og gjelder for uttak av bjørk og småvirke for brensel på stedet og for vedlikehold av reingjerder og annet reindriftsutstyr. Sametinget anfører et det ikke er heldig at man henviser til på vernetidspunktet udefinerte områder og ber om at denne formulering tas ut.

Fosen reinbeitedistrikt, driftsgruppe Nord anfører i konsultasjon at områdene Honnavasslia, Mefosselva, Storvatnet og Gøllaustjønna og Langdalen brukes stabilt som vinterbeite, mens Hjartvikfjellet for tiden er mindre aktuelt. Det er flere driftsleier i områdene, og for transport benyttes snøscooter og iblant helikopter. Barmarkskjøring er mindre aktuelt. Det er behov for vedlikehold/rydding i driftsleier, i et tilpasser lavt omfang. Distriktet mener at driften burde gå etter den tid enhver gjeldene reindriftslov, og er imot å drive etter dispensasjon. Distriktet har mange verneområder, med ulike bestemmelser og det burde være en felles forvaltningsplan. Erikskulen bør slås sammen med Gøllaustjønna og Langdalen. Distriktet etterspør nærmere definisjon av «lett terrengkjøretøy». Etter utbrudd av skrantesjuka i Østerdalen så har distriktet behov for å sanke reinlav når reinen er samlet i innhegning.

Fosen reinbeitedistrikt, driftsgruppe Sør anfører i konsultasjon at områdene Skruddudalen (Bårvassåsen), Raukamlia, Vargøyli og Skjettenbergli overveiende er vinterbeiter, mens Trongstadlia og tilgrensende områder r overveiende er vår- og barmarksbeiter. Skogsmark med gammelskog er viktig for reindriften, og i forhold til andre inngrep så er vern en beskyttelse av driftsgrunnlaget. Distriktet mener at driften burde gå etter den tid enhver gjeldene reindriftslov, og er imot å drive etter dispensasjon. El-sykel burde generelt være forbudt i utmark. Forskrifter bør i utgangspunktet være like. En del hovedtrekkleier vises på kart, men i praksis kan det være mange leier som rein trekker etter. I aktuell paragraf bør formulering være gamme/lavvo.

Låarte sijte anfører i konsultasjon at de etter etablering av kjerneområde for bjørn har måttet omorganisere driften, bl.a. flytte kalvingsområde, og at situasjonen i distriktet fortsatt er ustabil. Området Skavlan er innenfor høst- og vinterbeite, med oppsamlingsområde øst for området. Det går trekk- og flyttlei sør for Skavlan. Generelt er gammel skog, og spesielt skog med hengelav, viktig for reindriften, og vern er ivaretagelse av reindriftenes ressursgrunnlag. Distriktet påpeker at barmarkskjøring er hjemlet i reindriftsloven og distriktsplan, og at det ikke skal være nødvendig å søke om dette. Av og til vil det være rein i reservatområdet, og som det vil være nødvendig å hente ut på kort varsel.

Tjæhkere sijte anfører i konsultasjon at begge områder inngår i beiteområder og at et er flyttleier knyttet til begge områder. Flyttleiene er markert på reindriftskart, men i praksis kan reinens drivleier gå utenfor disse korridorer, bl.a. avhengig av vær og føre. Distriktet mener at barmarkskjøring er en nødvendig del av næringen, og imot at ordinær næringsaktivitet skal omsøkes i forhold til en verneforskrift. Distriktet stiller spørsmålstegn ved forskriftsformulering § 6 står at leiekjører for reindriften skal medbringe Distriktet mener at tradisjonelle samiske medisinerplanter, som f.eks. kvann, islandslav, mv. skal kunne plukkes.

Skæhkere sijte informerer (lederen pr. telefon 14.06.2018) i forhold til tilbud/avtale om konsultasjon den 15.06.2018, at siden forslaget Tjuvdalen er en utvidelse av nasjonalpark (Låarte-Skæhkere), uten forskriftsendring og da innenfor forvaltningsplan for hele nasjonalparken, og videre at distriktet generelt er positiv til vern av areal, så har de ikke behov for konsultasjon.

Gåebrien sijte har ingen merknad til utvidelsen av Henfallet naturreservat

Protokoller fra konsultasjoner

Fylkesmannen i Trøndelag
Tröndelagen fylhkenålma

Vår dato: 13.06.2019 Vår ref.: 2019/990

Deres dato: Deres ref.:

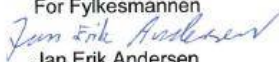
• **Protokoll. Forslag om vern Skruddudalen, Raukamlia, Vargøyli, Torngstadli, Skjettenbergli (utvidelse) - konsultasjon mellom Fylkesmannen og Fovsen njaarke – Sør - Fovsen sijte.**

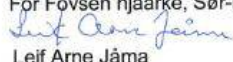
- Mellom Fovsen njaarke – Sør - Fovsen sijte, og Fylkesmannen i Trøndelag er det den 13.06.2019 avholdt konsultasjon. For Sør - Fovsen sijte møtte Leif Arne Jåma og for Fylkesmannen møtte Pernille Rønning, Jan Erik Andersen og Eldar Ryan. Områder og forskrifter ble gjennomgått.
- De aktuelle områder er i hovedsak vinterbeiteområder, mens Trongstadli og tilgrensende områder overveiende er vår- og barmarksbeiter. Områder som i mindre grad brukes i dag, kan bli viktige i framtida, gitt at distriktet har tapt områder til ulik infrastruktur, bl.a vindkraft.
- En del hovedtrekkleier er vist på kart, men i den praktiske drift er det andre faste- og «situasjonsbetingede» leier reineren trekker etter, og hvor noe praktisk rydding kan være aktuelt for framkommeligheten.
- Skogsmark og gammel skog, bl.a med karakteristisk mye hengelav, sopp og urter, er en viktig beiteressurs på Fosen. I denne sammenheng, og i forhold til andre inngrep, så er vern en beskyttelse av ressursgrunnlaget for reindrift.
- Distriktet mener at driften burde foregå etter den til enhver tids gjeldende reindriftslov, og er imot å drive etter «dispensasjon», idet driften foregår etter retter nedfelt i reindriftsloven.
- Distriktet mener generelt at el-sykkel burde være forbudt i utmark, bl.a på grunn av distriktet har begrensede urørte areal som lett blir utsatt for påvirkning og forstyrrelse.
- Distriktet mener at forskrifter for områder generelt bør være like.
- I aktuell paragraf bør begrep være gamle/lavvo.
- Fylkesmannen anfører generelt at forskrifter er noe tilpasset de senere år, og at både forvaltningsplan og distriktplan kan være viktige og grunnleggende element i forvaltningen

Postadresse: Postboks 2600 7734 Steinkjer fmltpost@fylkesmannen.no	Besøksadresse: Steinkjer: Strandveien 38 Trondheim: Prinsensgt 1 www.fylkesmannen.no/trondelag	Telefon: 74 16 80 00 Org.nr.: 974 764 350	Saksbehandler: Eidar Ryan Telefon: +47 74 16 80 58
---	---	--	---

Side 2 av 2

- Fylkesmannen legger til grunn at vern ikke skal være til hinder for rasjonell reindrift, og at reindrift skal kunne foregå som tidligere.

For Fylkesmannen

Jan Erik Andersen

For Fovsen njaarke, Sør-Fosen sijte

Leif Arne Jåma

Reinbeitedistrikt

Vår dato: 12.06.2019 Vår ref.: 2018/4931

Deres dato: Deres ref.:

- **Protokoll – konsultasjon. Forslag om vern av Mefosselva, Storvatnet, Hjartvikfjellet, Gøllaustjønnå – Langdalen, utvidelse av Honnavasslia naturreservat - konsultasjon mellom Fylkesmannen og Fosen reinbeitedistrikt – Nord-Fosen siida.**
- Mellom Fosen reinbeitedistrikt, Nord-Fosen siida, og Fylkesmannen i Trøndelag er det den 12.06.2019 avholdt konsultasjon. For Nord-Fosen siida møtte Terje Haugen og Elise Årbogen og for Fylkesmannen møtte Eldar Ryan, Pernille Rønning og Veronica Mynr Stavnås. Områder og forskrifter ble gjennomgått og drøftet.
- Områdene ligger alle i vinterbeite, hvor Honnavasslia, Mefosselva, Storvatnet og Gøllaustjønnå brukes stabilt, mens Hjartvikfjellet for tiden er mindre aktuelt. Områdene er gode vinterbeiter. Det er flere driftsleier i områdene. Om vinter brukes mest snescooter i driften, og områdene er lite egnede for barmarkskjøring, iblant brukes helikopter. Eksempelvis i Honnavasslia det på grunn av terrenget en meget korrisk driftsleder. Det er behov for vedlikehold/nydding i driftsleder, i et tilpasset lavt omfang.
- Distriktet mener at driften burde foregå etter den til enhver tids gjeldende reindriftslov, og er imot å drive etter «dispensasjon», i det driften går i henhold til retter nedfelt i reindriftsloven.
- Distriktet har mange verneområder å forholde seg til, til dels med ulike verneforskrifter. Dette er kompliserende, og distriktet mener det burde være en felles forvaltningsplan. Reinriften stiller spørsmål ved nødvendigheten med forskriftskrav om dokumentasjon for leiekjørere.
- Distriktet etterspør nærmere definisjon av «lett terrengkjøretøy».
- Etter utbrudd av CWD (skrantesjuka) kan det ikke lenger hentes reinlav fra Østerdalen, og har da behov for å samle reinlav når reien er samlet i innhengning ved skattetid (dreier se ikke om store kvarta). Denne laven finnes i overgangen mellom fjellet og skogen, og i furuskog, i svært utjengelig terreng. Områder innenfor verneområder kan være aktuelle sankeområder.

Postadresse: Postboks 2600 7734 Steinkjer fmltpost@fylkesmannen.no	Besøksadresse: Steinkjer, Strandveien 38 Trondheim, Prinsensgt 1 www.fylkesmannen.no/trondelag	Telefon: 74 16 80 00 Org.nr.: 974 764 350	Saksbehandler: Eldar Ryan Telefon: +47 74 16 80 58
---	---	--	---

Side 2 av 2

- Det påpekes noe ulike forskrifter mellom Honnavasslia og de øvrige områder, noe som kompliserer for reindriften. Ved eventuelt vern av Gøllaustjønnå-Langdalen, så bør det sammenføres i en forskrift med tilgrensende Erikskullen naturreservat.
- Fylkesmannen registrerer at områdene er viktige for reindriften.
- Fylkesmannen anfører at forskrifter generelt er noe tilpasset de senere år, og at forvaltningsplan og distriktplan er en viktige element for forvaltningen.
- Fylkesmannen legger til grunn at vern ikke skal være til hinder for rasjonell reindrift, og at reindrift skal kunne foregå som tidligere.

For Fylkesmannen
Eldar Ryan
Eldar Ryan

For Fosen reinbeitedistrikt, Nord-Fosen siida
Terje Haugen
Terje Haugen

Vår dato: 23.07.2019 Vår ref.: 2018/4931

Deres dato: Deres ref.:

Protokoll – konsultasjon. Forslag om vern av Skavlan naturreservat - konsultasjon mellom Fylkesmannen og Låarte sijte. Protokoll.

Mellom Låarte sijte og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag er det den 23.07.2019 avholdt konsultasjon. For Fylkesmannen møtte Eldar Ryan og for Låarte sijte møtte Kjell Jøran Jåma, Mattias Jåma og Bengt Åke Jåma. Areal og forskrifter ble gjennomgått.

Distriktet anfører at etter etablering av kjerneområde for bjørn, har de måttet omorganisere driften, bl.a. flytte kalvingsområde sørover mot Blåfjella, en situasjon som fortsatt er labil. Dette vanskeliggjør arbeidet med distriktsplan.

Området ved Skavlan er innenfor høst- og vinterbeite, med oppsamlingsområde øst for området. Det går trekk- og flyttlei sør for Skavlanområdet.

Generelt er gammel skog og spesielt med hengelav, viktig for reindrift, og vern av gammel skog ivaretar reindriftens naturgrunnlag.

Distriktet påpeker at barmarkskjøring er hjemlet etter reindriftsloven og distriktsplanen, og at det derfor ikke skal være nødvendig å søke om dette. I forbindelse med oppsamling vil det av og til være rein i reservatområdet, og som det vil være nødvendig å hente ut på kort varsel.

Fylkesmannen legger til grunn at et reservatet ikke skal være til hinder for rasjonell reindrift, og at reindrift skal kunne foregå som tidligere, og at både forvaltningsplan og distriktsplan vil kunne være viktige element i forvaltningen av området.

Eldar Ryan

For Fylkesmannen

Kjell Jøran Jåma

Mattias Jåma

Bengt Åke Jåma

For Låarte sijte

Postadresse: Postboks 2600 7734 Steinkjer fmltpost@fylkesmannen.no	Besøksadresse: Steinkjer: Strandveien 38 Trondheim: Prinsensgt 1 www.fylkesmannen.no/trondelag	Telefon: 74 16 80 00 Org.nr.: 974 764 350	Saksbehandler: Eldar Ryan Telefon: +47 74 16 80 58
---	---	--	---

Vår dato: 23.07.2019 Vår ref.: 2018/4931

Deres dato: Deres ref.:

- **Protokoll – konsultasjon. Forslag om vern av Husåstjønnbekken naturreservat, Namdalseid kommune og utvidelse av Mariafjellet naturreservat, Lierne kommune. Konsultasjon mellom Fylkesmannen og Tjåehkere sijte. Protokoll.**
- Mellom Tjåehkere og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag er det den 23.07.2019 avholdt konsultasjon. For Fylkesmannen møtte Eldar Ryan og for Tjåehkere sijte møtte Anta Joma. Areal og forskrifter ble gjennomgått og drøftet.
- Husåstjønnbekken inngår i vinterbeite, og det er flyttlei i tilknytning til området. Flyttleia er grovt inntegnet på kart, og driveleia kan variere i de ulike år, avhengig av både vær og føre, også utenom områder tegnet på kartet. Mariafjellet er vår, høst og tidlig vinterbeite. Det er flyttlei direkte gjennom området, samt oppsamlingsområde innenfor forslagsområdet.
- Distriktet mener at barmarkskjøring er en nødvendig del av reindriftsnæringen, og er imot at ordinær reindriftsaktivitet skal omsøkes i forhold til en verneforskrift.
- Distriktet stiller spørsmålstegn ved at det i forskriftenes § 6 står at leiekjører for reindriften (spesifikt) skal medbringe dokumentasjon, idet krav til leiekjøringsforhold for lovlig kjøring gjelder uansett, også utenfor vemeområder, og mener den passus bør tas bort fra forskriftsteksten - idet dette er en allmenngyldig regel.
- Distriktet mener at tradisjonelle samiske medisinerplanter, som f.eks kvann, islandslav, mv. skal kunne plukkes.

Postadresse: Postboks 2600 7734 Steinkjer fmlpost@fylkesmannen.no	Besøksadresse: Steinkjer: Strandveien 38 Trondheim: Prinsensgt 1 www.fylkesmannen.no/trondelag	Telefon: 74 16 80 00 Org.nr.: 974 764 350	Saksbehandler: Eldar Ryan Telefon: +47 74 16 80 58
--	---	--	---

Side 2 av 2

- Fylkesmannen legger til grunn at vern ikke skal være til hinder for rasjonell reindrift og at reindrift skal kunne foregå som tidligere. Fylkesmannen viser til at barmarkskjøring skal beskrives i distriktsplanen, og at distriktsplanen sammen med forvaltningsplanen for reservatet kan være et viktig grunnlag i forvaltningen.

Eldar Ryan
For Fylkesmannen

Anta Joma
For Tjåehkere sijte

8. FYLKESMANNENS GENERELLE KOMMENTARER

Kommentarene her går på generelle forhold av felles karakter. Forhold vedrørende de enkelte områder, omtales hovedsakelig under hvert enkelt område.

8.1. Omfang og vernebehov

Stortinget vedtok våren 2016 en målsetting på vern av 10% av skogarealet i Norge.

Ifølge NINAs evaluering av skogvernet pr 2016 er status for Trøndelag 6,9 % vernet av skogarealet, hvorav ca. 4 % av den produktive skogen. Etter vernevedtak i 2017, 2018 og første halvdel i 2019, er status for Trøndelag vern av 7,4 % av skogarealet, og 4,4 % av den produktive skogen (rundet av til nærmeste promille).

Tilrådingen omfatter ca. 40,53 km² nytt verneareal, hvorav ca. er 14,359 km²er produktiv skog og 22,792 km² er totalt skogareal. Dette utgjør henholdsvis 0,13 % av skogareal, og herav 0,14 % av produktivt skogareal i fylket. Samlet verneomfang, inklusive denne tilrådingen, er dermed ca. 7,5 % av skogareal og ca. 4,6 % av produktiv skog i Trøndelag (rundet av til nærmeste promille).

Beregningene er basert på landskogstakseringens anførsel om produktiv skog kombinert med bonitet på AR 5 (tidligere økonomisk kartverk), samt skogtaksering av enkelte areal.

Beregningene baseres seg på den generelle sikkerhetsmargin som finnes ved skogberegninger, se kommentar nedenfor. Selv om ulike beregningsmetodikker kan gi ulike utslag på enkeltområder, antas at helhetsbildet er tilstrekkelig nøyaktig.

NINA anfører at det er bra dekning av mange skogtyper i høyreliggende områder i tidligere Nord-Trøndelag fylke, og at vernet nå i norddelen av Trøndelag framover bør spisses mer. Her påpekes behov for nytt vern i bl.a. boreal regnskog, kalkskoger, bekkekløfter, sumpskoger, edellauvskog, gråor-heggeskoger, skog i sørboreal og boreonemoral sone, (tempererte lavlandsområder), samt store områder (over 10 km²).

De tilrådte områder ligger innenfor disse kriterier.

8.2. Konsekvenser i forhold til skogbruk og avvirkning

Vern medfører at skogbrukstiltak ikke kan gjennomføres. Stortinget har bedt om at måloppnåelsen for skogvern skal medføre minst mulig konsekvens for avvirkningen. Det blir da en avveining mellom områders verdi og prioritet i vern i forhold til betydning for avvirkningen, både overordnet og sett i forhold til de enkelte områder.

Områder som foreslås, har høy naturverdi. Naturverdier skal også tas hensyn til i det ordinære skogbruket, både etter skogbruksloven og etter næringens egen PEFC-standard. Det vil ofte være overlapp mellom skogbrukets egne miljøregistreringer (MIS) og verneverdier. Det betyr at skogverneforslag kan omfatte områder som likevel ikke hadde blitt avvirket eller avvirket i begrenset grad. Det samme kan gjelde for områder med dårlig driftsnetto på grunn av terreng og avstand.

Det er få merknader til skogbruk fra uttaleparter for de tilrådte områder (med unntak av Fylkesutvalgets generelle holdning til frivillig vern). Statskog har bedt om at kulturskog i vestre del av Husåstjønnbekken og som kan drives sammen med nabo, tas ut av forslaget. Noe kulturskog er her tatt ut etter høring. Også forslaget for Hjartvikfjellet er justert noe for kulturskog. For øvrig har

Fylkesmannen takket nei til deler av tilbudene for Storvatnet og for deler av tilbudet for Gøllaustjønna og Langdalen, samt noen andre områder.

Samlet sett vurderes konsekvensene for skogbruket for denne tilrådingen som relativt små.

8.2. Generelle merknader til høringen

Fylkesmannen noterer seg at Fylkesutvalget generelt er imot frivillig vern av skog. Fylkesmannen påpeker at FNs bærekraftsmål omfatter både klima og naturmangfold/arts mangfold og at skogvern er en nasjonal målsetting for å bevare arts mangfold, idet svært mange arter i skog (ca. 1100) og flere skogtyper står på Artsdatabankens rødliste over truede arter og naturtyper. Fylkesmannen bemerker også at terskel for å takke ja til tilbud er høy mht. naturkvalitet av områdene, og Fylkesmannen takker nei til tilbud hvis kriterier for vern ikke er oppfylt.

Fylkesmannen ser at det av og til kan være en utfordring å få til gode avgrensninger av verneområder under ordningen med frivillig vern, slik NTNU Vitenskapsmuseet peker på, da grenser ofte blir å følge eiendomsgrenser til de grunneierne som fremmer forslag om vern og ikke nødvendigvis naturlige grenser i naturen. Avgrensning er derfor som oftest et diskusjonstema i verneprosessene, der vi forsøker å få til best mulig løsninger i samråd med Allskog og grunneierne. Det vi ser for mange områder er at vi får nye tilbud etter hvert, som gjør at arronderingen over tid kan bli bedre. Gode eksempler på dette er Gråura naturreservat i Oppdal hvor vi gjennom tre vernerunder har fått bedre og bedre arrondering, men hvor vi gjerne ønsker enda flere tilbud om vern. Et annet eksempel er Stavåa naturreservat i Rennebu, som foreslås utvidet i denne verneplanen og hvor det vil bli gjort registreringer på forslag til enda en utvidelse i år.

Med hensyn til Statens vegvesen tilpasses grense konkret til ca. 15 meter fra vegkantlinjen, forutsatt dette ikke berører spesielle vernekvaliteter. Hvis spesielle vernekvaliteter berøres, vurderes å legge punkter inn i § 7, for mulighet for sikring og vedlikeholdsarbeider knyttet til veg.

I forhold til generell merknad fra NVE om buffer i forhold til mulig framtidig øking av reguleringshøyder i vannkraftmagasin, så tilrår ikke Fylkesmannen generelt dette, idet høyest regulerte vannstand er en avklart situasjon og en naturlig avgrensning, og framtidig heving av vannstand er en hypotetisk situasjon.

Fylkesmannen i Trøndelag har hatt høy prioritet på uttak av fremmede treslag i verneområder i mange år, men en del gjenstår ennå, slik NTNU Vitenskapsmuseet påpeker, slik at dette arbeidet vil fortsette i årene som kommer. Likeså pågår det arbeider med restaurering av grøftet myr i skogreservatene, et arbeid som også vil pågå i årene framover. Om det er spesielle områder/forekomster som NTNU Vitenskapsmuseet mener Fylkesmannen skal prioritere uttak av fremmede treslag i, eller restaurere grøftede myrer i, vil vi gjerne ha innspill på det. Fylkesmannen har så langt ikke drevet skjøtsel i bestander med relativt ensaldret skog, idet utgangspunktet er at skogen skal restaurere seg selv over tid, og idet uttak av fremmede treslag og restaurering av grøftet myr har vært prioritert foran. I enkelte områder vil det åpenbart være positivt for utviklingen/restaureringen av skogen om en har gjort skjøtsel i ensaldret kulturskog. Dette kan være et innspill til Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet, som kan gi signaler om hvordan slik skjøtsel skal vektlegges framover.

8.3. Navn på områdene

Fylkesmannen tar forslagene til navn fra Språkrådet og Kartverket til etterretning og vil endre navnene slik de foreslår. Det vises til kap. 3.1, samt omtale for hvert område.

8.4. Avgrensning av områdene

Grensa foreslås justert to steder for lokaliteten Trongstadlia av hensyn til mulig utretting av sving i veg og av hensyn til konsesjonsgitt kraftverk. Grensa foreslås justert i utvidelsen av Skjettenberglia, for å ta ut kjøretrasé knyttet til skogsdrift på areal utenfor verneområdet. I utvidelsen av Henfallet foreslås grensa justert for å ta hensyn til trasé for planlagt kraftlinje.

Det foreslås mindre grensejusteringer også for Husåstjønnbekken, Mefosselva, Vuddudalen, Mariafjellet og Skardebekken/Tjaetsiegaske eatnemedavje, Gøllaustjønnna og Langdalen, Storvatnet.

8.5. Verneforskriftene

Forskriftene generelt

Det er flere forslag til justering av forskrifter for enkeltområder, og dette omhandles under det enkelte området i kap. 9.

Standardbestemmelsen «*Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og j og § 7 c, f, g og h.*» (med litt forskjellig innhold) er ikke blitt med i lokalitetene Trongstadlia, Skjettenberglia, og Vargøyliya. Dette foreslås tatt inn med relevant innhold i de tre forskrifter.

Sametingets anførsel angående «kjerneområder» som «udefinerte områder på vernetidspunktet», så gjelder dette områder som er betegnet som kjerneområder i rapporter, men som er registrert, klassifisert og dokumentert som viktige naturtyper, og som legges i naturbase. Naturtypeområder er forvaltningsmessig definerte områder, både miljøfaglig og i ulike sammenhenger planleggingsfaglig, men betegnelsen kjerneområde kan være upresis og kan misforstås. I enhver sammenheng så kan det også dukke opp ny kunnskap, som må hensyntas. Vi foreslås derfor at punktet består, men at betegnelse endres til «naturtypeområder».

8.6. Samiske interesser

Reindriften er en vesentlig bruksinteresse i områdene, og er grunnlaget for samisk kultur. Sametinget ber om smidig og god forvaltning mht. samiske interesser, og påpeker problematikken med mange og forskjellige forskrifter, herunder ønske om samordning av forskrifter.

Fylkesmannen legger til grunn og forutsetter at opprettelse av- og forvaltning av områdene ikke skal gi reindriften reduserte forutsetninger for rasjonell reindrift i sine distrikt og ikke skal være til hinder for at reindrift skal kunne utøves som tidligere, også bekreftet i foredrag til statsråd desember 2015.

Spørsmålet da er å etablere en struktur (areal, forskrift m/foredrag, samt forvaltningsplan) som på den ene siden ivaretar sårbar biologi og samtidig ivaretar reindriften med forutsigelige forvaltningsrammer. Et vernevedtak består av areal (grense) og forskrift, samtidig som foredraget til statsråd legger føringer for forvaltningen. Forvaltningsplan skal utdype hvordan området skal forvaltes og gi forutsigbarhet for brukerne. Fylkesmannen mener at oppbygging av forskrift jf. tilrådingen, sammen med forvaltningsplan kombinert med reindriftens beskrivelser i distriktsplan og bruksregler, legger grunnlag for dette.

Samiske interesser er ut fra tidligere drøftinger og prosess tatt inn i høringsutkastet hva angår § 1 formålsparagrafen, § 4 om uttak til samisk sløyd mv, § 6 om motorisert ferdsel på snødekt mark, § 7 vedrørende div. forhold, og § 11 om at samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres

Forslagene berører areal i 5 reinbeitedistrikt. Det vises til protokoller fra konsultasjoner og de øvrige anmerkninger fra distriktene.

Uttak av virke

For de større områder er samisk uttak av ved og materiell for vedlikehold av lovlig oppsatte gjerder, lagt til § 4, som for områder i vedtaket av 14.12.2018, med referanse til forvaltningsplan.

Fylkesmannen understreker at dette gjelder uttak av brensel for bruk på stedet, ikke vedhogst for å frakte vekk fra området, samt at virke ikke skal tas i naturtypeområder, vist i forvaltningsplan. Det betyr at uttak av ved, utenom situasjonsbetingede bål, stort sett har aktualitet der reindriften har gjeterhytter.

Størrelsen på de foreslåtte områder varierer mye, fra ca. 133 da og til over 9000 da, og områdene har derfor ulik robusthet i forhold til uttak av ved og virke. Fylkesmannen har gjennom flere år gjennomført omfattende befaringer i kandidatområder for vern, og har god oversikt over situasjonen i områdene på vernetidspunktet. Reingjerder finnes så å si ikke og helt sporadisk i få områder. Behov for ved og virke til vedlikehold av anlegg er ikke stort. Med områder av noen størrelse, og hvor disse forholdene er vurdert konkret, anser Fylkesmannen det lite problematisk å ha dette punktet i § 4, med henvisning til forvaltningsplan. Fylkesmannen vurderer fortsatt dette som det praktisk fornuftige, både for forvaltningen og for reindriften i området.

Uttak til sløyd og samisk husflid (duodji)

Dette forskriftspunktet er utviklet etter hvert, og ble i vedtaket av 2016 utvidet til også å omfatte rilkuler på bjørk. Tilbakemelding fra samiske interesser så langt, er at dette fungerer, idet f.eks. rilkuler på gran er mindre aktuelle for samisk sløyd grunnet kvae i veden.

Uttak av tradisjonelle samiske medisinerplanter.

Temaet er påpekt fra ett distrikt, og eksemplifisert med arter som kvann og islandslav. Dette er en «ny tematikk» i forbindelse med vern. Eventuelt vil trolig ha lite omfang, og kan koples på § 4., sammen med uttak av materialer til tradisjonell samisk husflid (duodji). Dette er en utvidelse av forskrift, og spørsmålet videresendes.

Midlertidige gjerder

Med hensyn til midlertidige gjerder, så hender det at reindriftstøverne på vinterføre setter opp midlertidige gjerder basert på medbrakt materiell. Fylkesmannen vurderer at slike gjerder faller utenfor forskriften og ikke trengs å omsøkes.

Barmarkskjøring

Når det gjelder barmarkskjøring for øvrig, så kan det sette vesentlige terrengspor. Mange befaringer gjennomført av fylkesmannen indikerer imidlertid at dette ikke er noe omfattende problem i skogverneområdene i Trøndelag i forbindelse med reindrift. Vesentlige spor finnes i disse områdene først og fremst på faste ferdselsleier til og fra boplasser og samlingsplasser. I annen forbindelse (trolig elgjakt), er det observert områder med omfattende spor. Potensialet for spor og terrengskader ved barmarkskjøring er generelt sett betydelig. Enkelte steder er geonett prøvd med en viss suksess i å etablere fast underlag. Omfanget av barmarkskjøring i reindrift begrenser seg også, på grunn av tidsbruk, omkostninger og variert/kupert terreng.

Barmarkskjøringen skal beskrives i distriktsplanen/m bruksregler, jf. reindrifftslovens § 62. Videre skal motorferdsel på barmark etter reindrifftslovens § 23 begrenses mest mulig, og fortrinnsvis foregå etter faste traseer, samt at § 23 også henviser til forskrifter i verneområder. Reindrifften er for øvrig ikke statisk, og motorisert transport må foretas i forhold til hvor reinen oppholder seg, og det kan variere ut fra ulike forhold, vær-situasjon, beitesituasjon, forstyrrelser mv.

Fylkesmannen forholder seg til at barmarkskjøring bør være i § 7, men på en slik måte at dette kan håndteres på flerårsbasis ut fra beskrivelser i distriktsplanen/bruksregler, jf. reindrifftslovens krav, slik at hvis en distriktsplan er tilstrekkelig god, så kan den legges til grunn også for verneområdeforvaltningen gjennom forvaltningsplan.

Flyttleier

Flyttleier er tegnet inn på reindrifftskart, men av veldig varierende bredde fra, 30 -300 meter og opp til flere hundre meter. Dette ut fra terrengets beskaffenhet, vegetasjon og hvordan reinen beveger seg i terrenget. Videre så vil rein også bevege seg i terreng utenom de inntegnede flyttleier, bl.a. avhengig av vær og føre. Reindrifften er videre ikke statisk, og det hender at reindrifftsutøvere må ta beslutninger der og da, f.eks å fjerne litt vegetasjon i en kjøre- eller driftstrase, enten det gjelder vindfall som sperrer i en trase, eller at man tar opp øksa og rydder noen kvister. Enkelte steder kan det være ryddet (eksisterende) gater i vegetasjon, men det forekommer i veldig liten utstrekning, og ofte trekker reinen gjennom glissen tresatt mark. Ryddebehovet kan være fra å vedlikeholde gater, til forefallende fjerne litt vegetasjon, flytte på vindfall som sperrer i et flyttområde. Dette temaet egner seg i større områder best å handtere gjennom § 4 og nærmere beskrivelse i forvaltningsplan. Når det gjelder små mengder kvist/småvirke så kan det uansett vurderes å gå under terskel for forskrift.

Innsamling av reinlav.

Et distrikt påpeker innsamling av reinlav, idet de vanlige områder for innsamling i Østerdalen nå er sperret på grunn av skrantesjuka. Dette gjelder for en kort periode når rein er på innhegning, og lav finnes på steder hvor rein vanligvis ikke beiter. Dette vil være en utvidelse av forskrift.

Samordning av forskrifter

Sametinget og flere distrikt peker på at de har mange verneområder, med ulike forskrifter, og at dette er komplisert å forholde seg til. Fylkesmannen anfører at dette er riktig, og at det kan være betydelig forskjell på en forskrift fra førstegangs skogfredning og vedtak som fattes nå. Videre så foregår ofte også noen justering av punkt ved de enkelte års vedtak. Disse endringer har overveiende vært til reindrifftens «fordel». I tilfeller hvor «gamle» verneområder utvides, så «oppdateres» vanligvis også forskriften, men det pågår ikke noe generelt arbeid for harmonisering av forskrifter. Vi adresserer tematikken videre.

Forvaltningsplan

For verneforslagene som ligger i reinbeitedistrikt så skal det, i hvert fall for områder av litt størrelse, etter § 10 lages forvaltningsplan. Dette er et viktig instrument i forholdet mellom reindrifft og verneforvaltningen. Forvaltningsplanen vil også være et instrument for smidig forvaltning, som Sametinget etterlyser.

Dokumentasjon av leiekjører.

Et distrikt påpeker at krav til dokumentasjon av leiekjører i reindrifft er unødvendig å ha i en forskrift når det i utgangspunktet er like regler for dette i og utenfor et verneområde, dvs. at det må foreligge et arbeidsforhold til reindrifft for at motorisert ferdsel i denne sammenheng skal være lovlig. Fylkesmannen har prinsipiell forståelse for standpunktet. Det er i dag imidlertid ikke iverksatt konkrete regler/praksis for å handtere dette generelt, men det er bl.a. fra reindrifftsforvaltningen anbefalt, bl.a. i drøfting med politiet, at leiekjører man har med seg dokumentasjon på

arbeidsforhold. Fylkesmannen adresserer tematikken videre, men anfører også at med økende trykk på motorferdsel generelt så er dokumentasjon en viktig mekanisme i kontroll og forebygging.

Definisjon av lett terrengkjøretøy. Det er en stadig utvikling av kjøretøy beregnet for terreng, og Fylkesmannen vil nå relatere dette begrepet til tohjuls kjøretøy, samt ATV (4 hjuls og sekshjulinger) med lavt marktrykk, foruten de saktegående beltekjøretøy som finnes.

Gamme/lavvo er påpekt fra et distrikt. Det er fra før tillatelse til uttak for ris til gammer. Gamme er en fast konstruksjon, mens lavvo er mobil, og settes opp enten med stang eller stranger f.eks. fra bjørk. Lavvo er en enklere konstruksjon enn gamme, med mobil funksjon. Omfanget vil være lite, og i forhold til mulighet for uttak av materiale til ved, vedlikehold av gjerder, småvirke for friluftsliv, mv, så har et slikt punkt neppe noen praktisk forskjell. Siden et par andre samiske tema løftes videre, så henviser vi til sentral behandling.

Oppsummering

Reindrift presses av en rekke arealinngrep og forstyrrelser (hytter, hogst, vindkraft, skogsveger). Urørt beiteland, uforstyrret beiting og gammelskog er viktig for reindriften. Vern vil sikre arealgrunnlaget for reindrift i de områder som vernes.

I forskriftsforslagene er det samiske naturgrunnlaget med i formålsparagrafen (§1), og samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres. Fylkesmannen legger til grunn at reindriften skal kunne foregå rasjonelt på vanlig måte i de aktuelle områder, og distriktsplaner/bruksregler vil i utgangspunktet være en basis i forhold til barmarksferdsel.

Et vern ut fra slike forutsetninger vil ikke redusere, men styrke og sikre arealgrunnlaget for reindrift. Fylkesmannen tilrår verneforslagene, med noe ulike tilpasninger i de større og i de små områdene.

Følgende generelle punkt bør vurderes på sentralt nivå, eventuelt i paragraf sammen med ris til gammer, duodji og ved.

- Unntak for uttak av tradisjonelle samiske medisinerplanter (og som ikke står på rødliste)
- Innsamling av reinlav
- Materialer til lavvo

9. DE ENKELTE OMRÅDER

9.1. Honnavasslia naturreservat, utvidelse, Flatanger kommune

Totalareal: 1576 daa, derav 624 daa nytt areal.

Skogareal: Tilsammen 982 daa, derav 382 daa produktivt

Vegetasjonssone: Mellomboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som inneholder den truede naturtypen kystgranskog og med innslag av noe rikmyr og sumpskog i eksisterende reservat. Utvidelsen forsterker verdien av naturreservatet.

Beskrivelse og verdi

Området danner et landskapsrom mellom fjellpartiet Honnavasspynten og Honnavatnet og Litjhonnavatnet, og omfatter også et skogkledd parti mellom de to vatna. Det nye området tilfører naturreservatet mer boreal regnskog, bl.a. med gullprikklav. Som helhet er naturreservatet ganske variert, med boreal regnskog, noe sumpskog og rikmyr, samt furuskog. Selv om mesteparten er skog av fattige typer, finnes også rikere partier, med rik sumpskog, delvis også kalkrike typer. Området inngår i et nettverk av områder med boreal regnskog i Namdalseid og Flatanger

Naturtyper på rødliste i området: Boreal regnskog (VU). Rik sumpskog (EN) (små areal).

Utvidelsen dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet: Boreal regnskog.

Inngrepsstatus. Planstatus.

Det nye området er LNF-område i kommuneplan. Området grenser til to relativt små kraftreguleringsmagasin, med overføringstunell mellom vatna, diverse anlegg i tilknytning.

Samlet vurdering

Boreal regnskog er hovedverneinteresse.

Høringsuttalelser

Flatanger kommune anfører til oppstartmeldinga at kommunen pr i dag har barskogvern knyttet til områdene Skjellådalen, Øyenskavelen, Litjstøelva, Dale, Gaupdalen og Honnavasslia, og at en relativ stor del av produktiv skog i Flatanger allerede er vernet. Kommunen vil i videre verneprosesser være påpasselig med å prøve å forutse eventuelle konflikter med framtidige infrastrukturprosjekter. Flatanger kommune vil også på det grunnlaget be om at vern av nye større lokaliteter i kommunen må være et positivt bidrag til å lette på vernebestemmelsene for Skjellådalen, for å kunne realisere veiprojektet mellom Flatanger og Osen. Flatanger kommune gjentar sistnevnte synspunkt i sin endelige uttalelse.

NVE påpeker sin uttalelse til forslaget for Honnavatnet naturreservat i 2018, med ønske om buffer for eventuell øking av reguleringshøyde. Siden dette ønsket ikke ble imøtekommet, så vil ikke utvidelsen ytterligere begrense muligheten til å øke HRV i framtids, siden grensa allerede går ned til HRV.

Småkraft AS eier og driver 4 kraftverk med reguleringer i Lauvsnesvassdraget, knyttet til områdene Mefosselva, Honnavasslia, Storvatnet og Gøllaustjønnna og Langdalen. Det er bl.a. dammer i Store

Honnavatnet og Lille Honnavatnet, tunnel mellom disse to vatna, adkomsttrase til disse vatna, samt diverse andre anlegg (utenom forslagene).

Småkraft har behov for ferdsel i forbindelse med drift og tilsyn, sommer og vinter. Vedlikehold kan bli nødvendig f.eks. med blokkering av åpning med røtter/trær etc. eller ved eventuelt tunellnedfall, dvs. at det f.eks. faller stein ned i tunell. For Småkraft er tilsiget til kraftverkene viktig, og hvis det skulle oppstå situasjoner som begrenser tilsig, så kan det være aktuelt med tiltak og adkomst. Det oppstå i forbindelse med skred, ras, flom, beverdemning.

Mulig konflikt er forbindelse med eventuell utvidelse av Honnavatnet, da mulig heving av vannstand i Litlhonnavatnet med 2-3 meter. Det kan også være behov for ferdigstilling av delvis utgravd kanal mellom vatna, riggområder på 3-4 daa ved begge tunellåpninger, adkomstvei mellom tunellpåhogga, og adkomst til dam Store Honnavatn.

Fosen reinbeitedistrikt, driftsgruppe Nord anfører i konsultasjon at områdene Honnavasslia, Mefosselva, Storvatnet og Gøllaustjønnna og Langdalen brukes stabilt som vinterbeite, mens Hjartvikfjellet for tiden er mindre aktuelt. Det er flere driftsleier i områdene, og for transport benyttes snøscooter og iblant helikopter. Barmarkskjøring er mindre aktuelt. Det er behov for vedlikehold/rydding i driftsleier, i et tilpasser lavt omfang. Distriktet mener at driften burde gå etter den tid enhver gjeldene reindriftslov, og er imot å drive etter dispensasjon. Distriktet har mange verneområder, med ulike bestemmelser og det burde være en felles forvaltningsplan. Erikskulen bør slås sammen med Gøllaustjønnna og Langdalen. Distriktet etterspør nærmere definisjon av «lett terrengkjøretøy». Etter utbrudd av skrantesjuka i Østerdalen så har distriktet behov for å sanke reinlav når reinen er samlet i innhegning.

Fylkesmannens kommentar

Med hensyn til anførsel fra Flatanger kommune, så relaterer det til en annen sak, og kommenteres ikke i denne innstillingen.

Fylkesmannen har besøkt området etter anførslene fra Småkraft AF, og fått utfyllende opplysninger gjennom telefon og eposter.

Uttalelsen dreier seg hovedsakelig om to forhold:

- A) Vedlikehold/utvikling av eksisterende anlegg,
- B) Øking av reguleringshøyde – med nødvendige anleggsarbeid i den forbindelse, herunder riggområder på 3-4 daa ved tunnelåpningene.

Det som skisseres i uttalelsen med riggområder på 3-4 daa ved to nærliggende tunnelåpninger i kupert terreng, kan ha potensial for en del terrenngrep. Samtidig er nåværende tunellanlegg etablert med beskjedne terrenngrep på land. Fylkesmannen legger til grunn at reservat ikke skal være til hinder for vedlikehold, og vedlikehold reguleres gjennom § 4, direkte unntak. Småkraft opplyser at utstyr kan transporteres pr. helikopter, flåte eller over is. Adgang til adkomst og eventuell nødvendig rigging mv. legges til unntak i § 7. Adkomst til og mellom tunellåpningene ved utfall eller fare for utfall legges til § 5. Dette er samme mekanismer som for kraftlinjer.

Når det gjelder øking av reguleringshøyde, så har Småkraft ingen planer om det i dag, men anfører at det er uvisst hva som skjer i fremtiden. Pr i dag går grensa for eksisterende Honnavasslia naturreservat i høyest regulerte vannstand for Store Honnavatnet. Honnavatna er tilknyttet hverandre gjennom en kort tunell, og ligger i samme reguleringshøyde. Siden det ikke er konkrete planer i dag, men anføres som en mulighet for fremtiden, så innstiller Fylkesmannen på grensen i forslaget opprettholdes.

Med hensyn til å etablere kanal mellom vatna, så ser det ut som det har vært startet å ta ut en forsenkning i løsmasser, men at det er stanset der man har møtt fjell. I dag skjer overføringen via tunell, en normal overføringsmåte. Å sprengne kanal gjennom fjell er et stort inngrep, som Fylkesmannen ikke vi innstille på. Det legges imidlertid inn i § 7 muligheter for tiltak knyttet til utvikling av overføringsanlegget.

Adkomst til dam Store Honnavatnet er etter en trase utenom forslagsområdet.

Med øking av reservatet areal fra ca. 952 daa til 1576 daa, så øker også området robusthet. For samordning med forskrift for andre nyere reservat i distriktet, foreslås pkt.7 k) «Reindriftens nødvendige uttak av bjørk til brensel og for vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr, jfr. forvaltningsplan», overflyttet til pkt. 4. l).

Med hensyn til reindrift for øvrig så vises til de generelle kommentarer i kap. 8.6.

Det tilrås noe justering av grensene rundt hytte ved området.

Tilrådning

Fylkesmannen tilrår utvidelse av Honnavasslia naturreservat, jf. kommentarer ovenfor.

Forskrift om vern av Honnavasslia naturreservat, Flatanger kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur som boreal regnskog, sumpskog og gammel skogunder naturlig dynamikk og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Flatanger kommune: 30/2, 17/1

Naturreservatet dekker et totalareal på 1576 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Flatanger kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet.
- b) Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- c) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- d) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.1., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- f) Bålbrenning er kun tillatt med medbrakt virke eller rekved fra fjæra.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Rydding av eksisterende stier vist på kart i forvaltningsplan, dvs. fjerning av greiner og nedfall over stien.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rikuler på andre trær enn bjørk.
- k) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttlei og kjøretrase i reindriften, avmerket i kart i forvaltningsplan. Reindriften nødvendige uttak av bjørk til brensel og for vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr, jfr. forvaltningsplan.
- l) Reindriften nødvendige uttak av bjørk til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr. Uttak skal ikke skje i naturtypeområder, jfr. forvaltningsplan.
- m) Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.

- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.

- a) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fiske.
- e) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- f) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- g) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- h) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- i) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- j) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med vedlikehold av eksisterende energi og kraftanlegg
- k) Tiltak i forbindelse med vedlikehold og eventuell oppgradering av overføringstunellen mellom Store og Lille Honnavatnet, såfremt det ikke berører verneverdiene nevneverdig
- l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e og f.
- m) Tiltak i forbindelse med utvikling/oppgradering av tunellanlegget.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

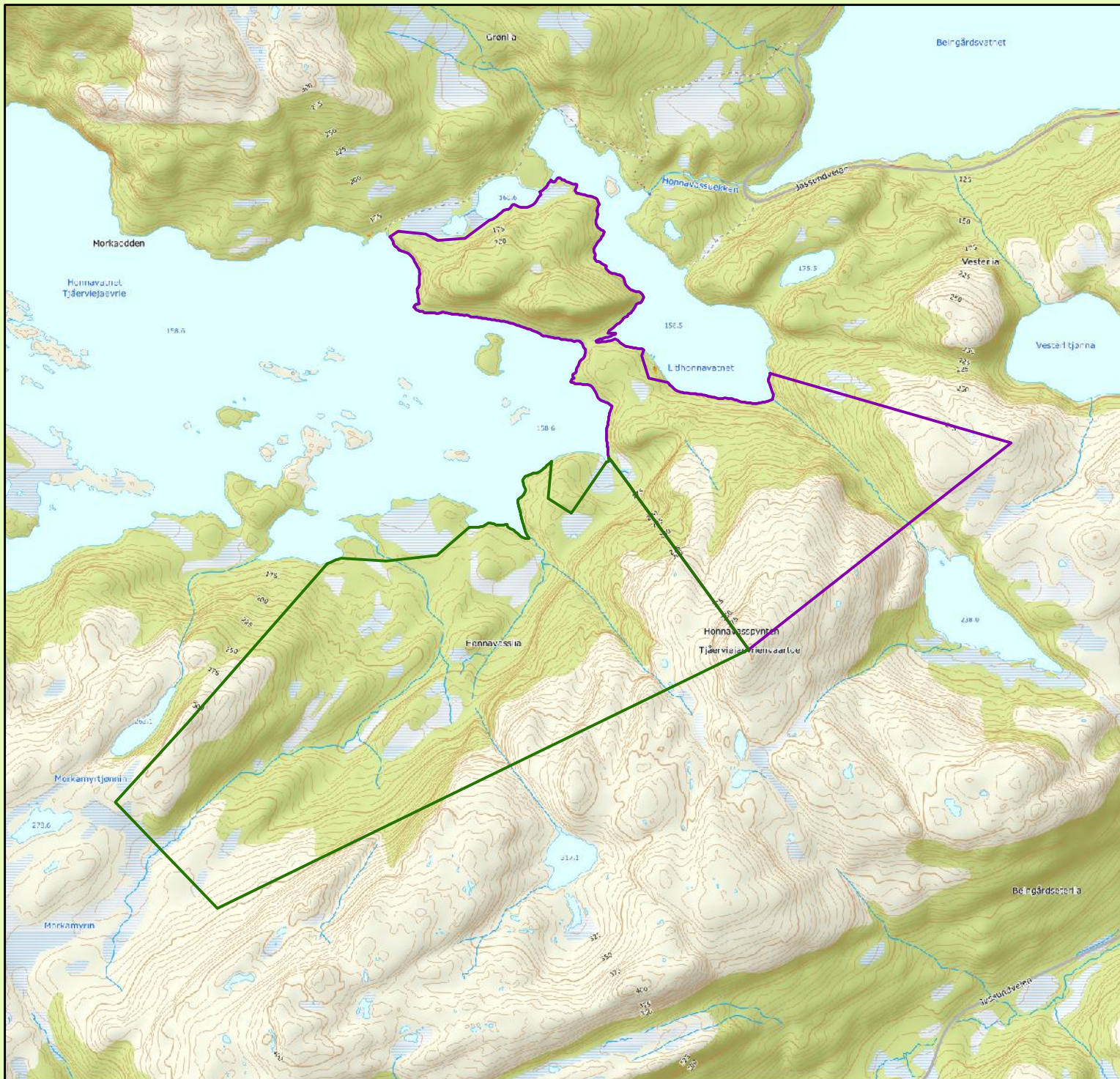
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

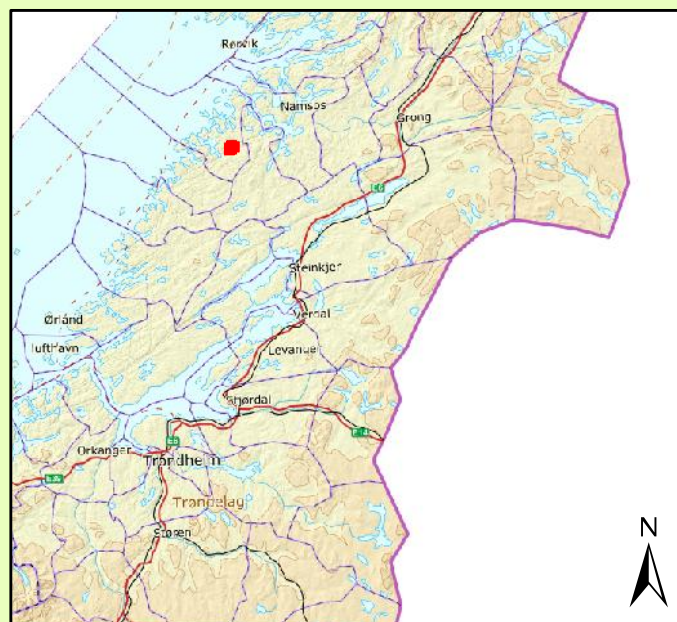

Utvidelse Honnavasslia naturreservat

Flatanger kommune

- Verneforslag
- Eksisterende verneområde

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 15000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.2 Mefosselva naturreservat, Flatanger kommune

Totalareal: ca. 3078 daa

Skogareal: 1526 daa, derav 953 daa produktivt

Vegetasjonssone: Mellomboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som inneholder den truede naturtypen kystgranskog og med innslag av krevende og sjeldne arter, noe sumpskog og flommarkskog, meandrerende elv og landskapsrom.

Beskrivelse og verdi

Kjerneverdien er en boreal regnskog med klassiske regnskogararter som gullprikklav (VU), sølvnever, blåfiltlav. Den sjeldne arten trønderringlav (EN) er registrert. Langs elva opptrer flommarkskog og sumpskoger, i en ganske smal sone med myr på sidene. Elva meandrerer, og herunder forekommer dammer og små kroksjøer. Området er en del av et markant landskapsrom og grenser nesten til Beingårdsmyra naturreservat.

Naturtyper på rødliste i området: Boreal regnskog (VU). Flomskogsmark (VU) og sumpskog er observert, men ikke kartfestet. Området har til dels omfattende meanderformasjoner (VU), men i ganske moderat til småskala format. Utvidelsen dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet: Boreal regnskog. Innslag av sumpskog og flommarkskog. Området inngår i et nettverk av områder med boreal regnskog i Namdalseid og Flatanger

Inngrepsstatus. Planstatus.

Området er LNF-område i kommuneplan. Området grenser til myrområder som tidligere er grøftet, (men overveiende med tilsynelatende dårlig effekt). Noen grøfter er innenfor området.

Samlet vurdering

Boreal regnskog er hovedverneinteresse, sammen med noe sumpskog og flommarkskog.

Høringsuttalelser

Flatanger kommune anfører til oppstartmeldinga at kommunen pr i dag har barskogvern knyttet til områdene Skjellådalen, Øyenskavelen, Litjstøelva, Dale, Gaupdalen og Honnavasslia, og at en relativ stor del av produktiv skog i Flatanger allerede er vernet. Kommunen vil i videre verneprosesser være påpasselig med å prøve å forutse eventuelle konflikter med framtidige infrastrukturprosjekter Flatanger kommune vil også på det grunnlaget be om at vern av nye større lokaliteter i kommunen må være et positivt bidrag til å lette på vernebestemmelsene for Skjellådalen, for å kunne realisere vei-prosjektet mellom Flatanger og Osen. Flatanger kommune gjentar sistnevnte synspunkt i sin endelige uttalelse.

NTNU, Vitenskapsmuseet, anfører at det er positivt at store naturverdier knyttet til boreal regnskog sikres ved dette verneforslaget, men synes at grensedragningen er noe merkelig i vest, idet grensen burde gått helt inntil Beingårdsmyra naturreservat. Begrunnelsen for at dette ikke er gjort, savnes. Den grøfta myra vest for setra, nord i området, bør restaureres.

Fosen reinbeitedistrikt, driftsgruppe Nord anfører i konsultasjon at områdene Honnavasslia, Mefosselva, Storvatnet og Gøllaustjønnna og Langdalen brukes stabilt som vinterbeite, mens Hjartvikfjellet for tiden er mindre aktuelt. Det er flere driftsleier i områdene, og for transport benyttes snøscooter og iblant helikopter. Barmarkskjøring er mindre aktuelt. Det er behov for vedlikehold/rydding i driftsleier, i et tilpasser lavt omfang. Distriktet mener at driften burde gå etter

den tid enhver gjeldene reindriftslov, og er imot å drive etter dispensasjon. Distriktet har mange verneområder, med ulike bestemmelser og det burde være en felles forvaltningsplan. Distriktet etterspør nærmere definisjon av «lett terrengkjøretøy». Etter utbrudd av skrantesjuka i Østerdalen så har distriktet behov for å sanke reinlav når reinen er samlet i innhegning.

Fylkesmannens kommentar

Med hensyn til anførsel fra Flatanger kommune, så relaterer den til en annen sak, som ikke kommenteres i denne innstillingen.

Fylkesmannen er faglig enig i NTNUs merknad på avgrensning i vest, men grensdragning baserer seg på tilbud fra- og enighet med grunneier (et tilbud som for øvrig er et godt tilbud).

Det legges inn i forskriftens § 7 punkt om vedlikehold avgrøfteavløp som drenerer tilgrensende områder. Det legges i § 7, da aktuelt punkt i §4 referer til tilstand på vernetidspunktet, samt at den kan være noen interne avløp/grøfter reservatet, og som ikke ønskes vedlikeholdt, og at forskriften da ikke hjemler det.

Med hensyn til reindrift så vises til de generelle kommentarer i kap. 8.6.

Tilråddning

Fylkesmannen tilrår opprettelse av Mefosselva naturreservat, jf. kommentarer og justeringer nevnt ovenfor.

Forskrift om vern av Mefosselva naturreservat, Flatanger kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur som boreal regnskog, sump- og flommarkskog og gammel skog under naturlig dynamikk og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Flatanger kommune: 17/1

Naturreservatet dekker et totalareal på 3078 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Flatanger kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet.
- b) Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- c) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- d) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.1., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Rydding av stier gjennom området, dvs, fjerning av kvist og nedfall over stiene, jf forvaltningsplan.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rikuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rikuler på andre trær enn bjørk.
- l) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.
- m) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttlei og kjøretrase i reindriften, avmerket i kart i forvaltningsplan.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fiske.
- f) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Nødvendig motorferdsel for transport av materiell og utstyr til hytte bakenfor området
- l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e og f.
- m) Vedlikehold av grøfteavløp som drenerer tilgrensende områder

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftenloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

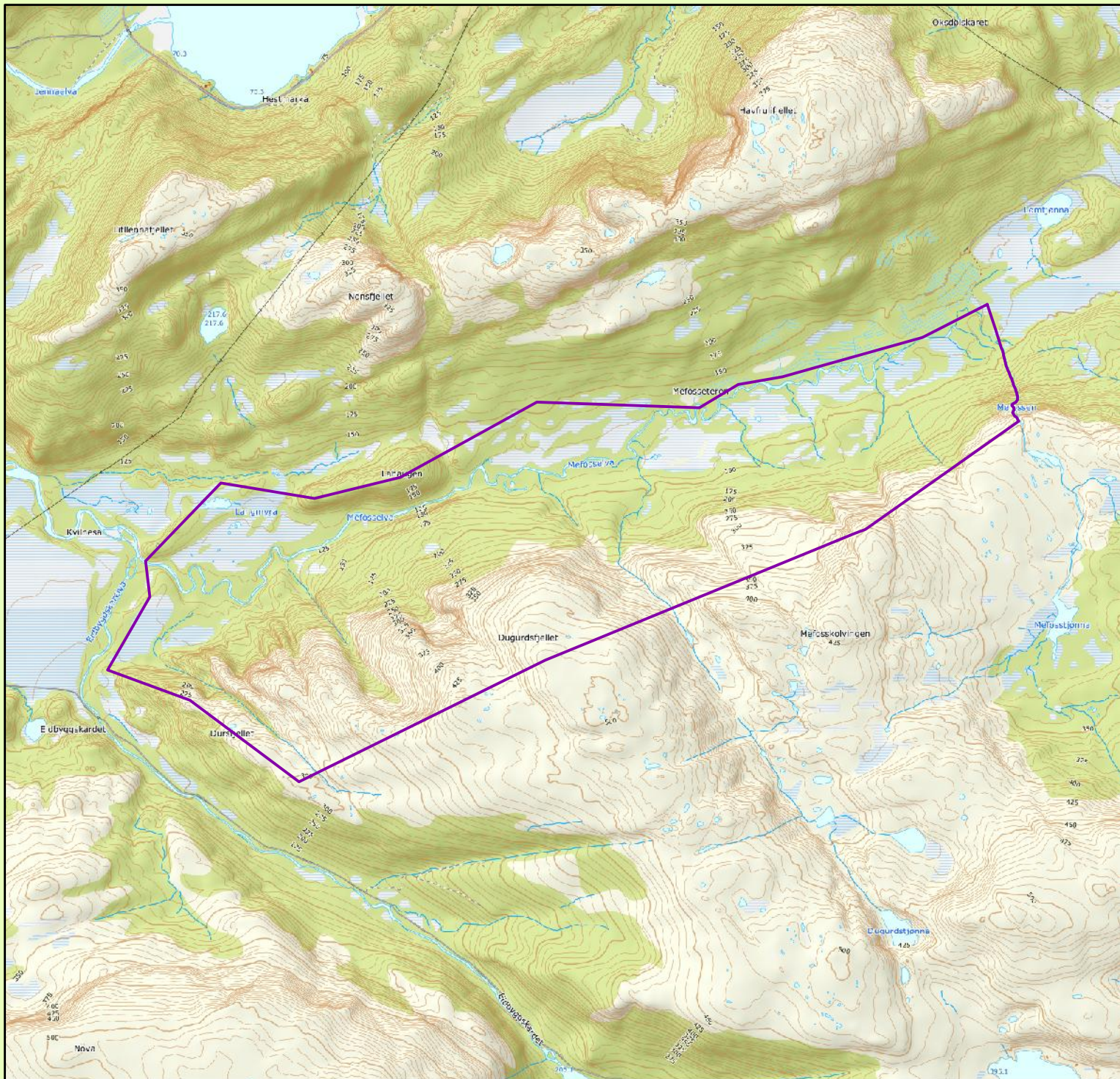
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

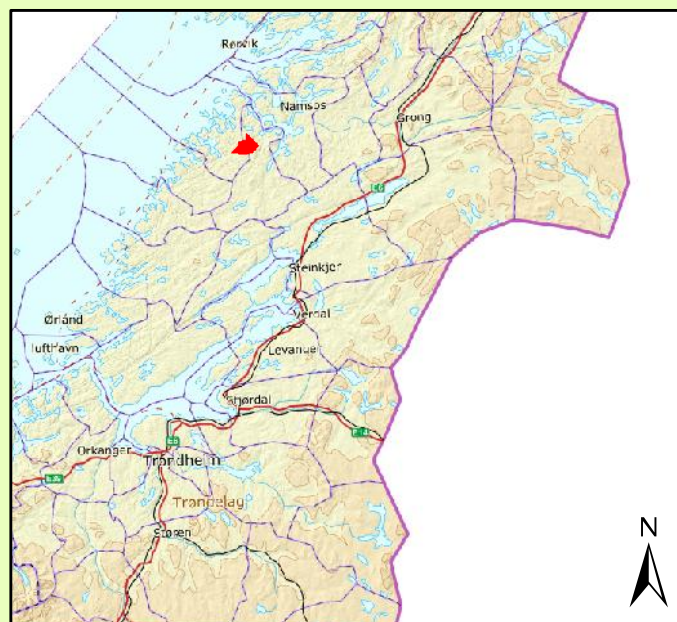

Mefosselva naturreservat

Flatanger kommune

 Verneforslag

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 22500
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.3 Storvatnet naturreservat, Namdalseid kommune

Totalareal: 7299 daa.

Skogareal: 4215 daa, derav 2593 daa produktivt.

Vegetasjonssone: Mellomboreal, nordboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som inneholder den truede naturtypen kystgranskog i et relativt stort landskapsrom.

Beskrivelse og verdi

Kjerneverdien er en meget stor forekomst av boreal regnskog på sør og vestsida av vatnet, ca. 3 -4 km lang. Her er det bl.a. registrert gullprikklav (VU), gubbeskjegg (NT), meldråpelav (VU), granbendellav (VU), doggnål (VU), huldrelav (NT). Området har videre varierte strukturer med rasmark, bergvegger, rotvelter. Enkelte svært grove og kvistrike biologisk gamle trær finnes (mer enn 150 – 250 år gamle). Det er potensial for sjeldne og rødlistede arter knyttet til levende og døde trær av gran og furu også utenfor kjerneområdet. Mindre partier med sumpskog finnes. Området utgjør også et helhetlig landskap rundt Storvatnet, noe som bidrar til bedre økologisk stabilitet og robusthet. Området er nesten sammenhengende med verneforslaget Gøllaustjønnna og Langdalen, og inngår i et nettverk av områder med boreal regnskog i Namdalseid og Flatanger.

Naturtyper på rødliste i området: Boreal regnskog (VU). Utvidelsen dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet: Boreal regnskog.

Inngrepsstatus. Planstatus.

Det nye området er LNF-område i kommuneplan. Området grenser til kraftreguleringsmagasinet Storvatnet, med liten reguleringshøyde.

Samlet vurdering

Boreal regnskog som inngår i et landskapsrom, er hovedverneinteresse.

Høringsuttalelser

Grunneierne Otto Ekker og Solgunn Ramslie Ekker anfører for Storvatnet at så ser vernegrensa ut til å følge vannlinje i området Ledangslangodden og inni Vikan på eiendommen 183/1. Her er det hytter og naust ved vatnet, to av dem med punktfeiter på eiendommen, og de ber om at grensa legges noe utenom disse hyttene.

NVE påpeker at grensa går ned til HRV for reguleringsmagasinet Storvatnet, hvor Namdalseid kommune har konsesjon på kraftproduksjon.

Småkraft AS eier og driver 4 kraftverk med reguleringer i Lauvsnesvassdraget, knyttet til områdene Mefosselva, Honnavasslia, Storvatnet og Gøllaustjønnna og Langdalen. Mht. verneforslaget Storvatnet, så drenerer en liten del av dette arealet til Lauvsnesvassdraget, via Svarttjønnna.

Småkraft har behov for ferdsel i forbindelse med drift og tilsyn, sommer og vinter. For Småkraft er tilsiget til kraftverkene viktig, og hvis det skulle oppstå situasjoner som begrenser tilsig, så kan det være aktuelt med tiltak og adkomst. Det kan oppstå i forbindelse med skred, ras, flom, beverdemning.

Fosen reinbeitedistrikt, driftsgruppe Nord anfører i konsultasjon at områdene Honnavasslia, Mefosselva, Storvatnet og Gøllaustjønnna og Langdalen brukes stabilt som vinterbeite, mens Hjartvikfjellet for tiden er mindre aktuelt. Det er flere driftsleier i områdene, og for transport

benyttes snøscooter og iblant helikopter. Barmarkskjøring er mindre aktuelt. Det er behov for vedlikehold/rydding i driftsleier, i et tilpasser lavt omfang. Distriktet mener at driften burde gå etter den tid enhver gjeldene reindriftslov, og er imot å drive etter dispensasjon. Distriktet har mange verneområder, med ulike bestemmelser og det burde være en felles forvaltningsplan. Distriktet etterspør nærmere definisjon av «lett terrengkjøretøy». Etter utbrudd av skrantesjuka i Østerdalen så har distriktet behov for å sanke reinlav når reinen er samlet i innhegning.

Fylkesmannens kommentar

Med hensyn til anførsel fra Otto Ekker og Solgunn Ramsle Ekker så er grensene i forslaget trukket unna de nevnte hytter, men det vises ikke med den målestokk kartet er presentert med i høringsrapporten. Det tilrås likevel noe justering av avstand rundt hyttene. Grense justeres også i forhold til den gamle Ledangseteren, etter ønske fra grunneier. Fylkesmannen anfører at justering trolig ikke berører boreal regnskog, i alle fall ikke i vesentlig grad.

Småkraft AS påpeker eventuelle behov i forbindelse med tilsig til områdene. De mulige begivenheter som Småkraft her skisserer i nedslagsfeltet, er vanskelige å forutse. Det ligger gjennom konsesjonen ikke rettigheter for tiltak i nedslagsfeltet som sådan, og Fylkesmannen mener at eventuelle spørsmål som måtte dukke opp, blir å vurdere etter den generelle dispensasjonsparagrafen, § 10.

Det ligger en hytte «langt» inne i området, samt noen hytter som grenser til området. Den vanligste praksis i dag er at ved for vedfyring kjøpes i markedet og transporteres inn til hytta. Det er likevel en viss tradisjon for stedlig hogst. Området er så stort at noe vedhogst på definerte områder ikke er særlig problematisk som inngrep. Det innstilles på at dette kan tillates etter § 7, med henvisning til forvaltningsplan.

Med hensyn til reindrift så vises til de generelle kommentarer i kap. 8.6.

Tilråddning

Fylkesmannen tilrår opprettelse av Storvatnet naturreservat, jfr. kommentarer ovenfor.

Forskrift om vern av Storvatnet naturreservat, Namdalseid kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur som boreal regnskog og gammel skog under naturlig dynamikk og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Namdalseid kommune: 183/1, 184/1, 183/2, 184/5, 185/1,2,

Naturreservatet dekker et totalareal på 7299 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Namdalseid kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet.
- b) Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- c) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- d) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.1., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Rydding av stier gjennom området, dvs fjerning av kvist og nedfall over stien, jf forvaltningsplan.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rikuler på andre trær enn bjørk.
- l) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.
- m) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttelei og kjøretrase i reindriften, avmerket i kart i forvaltningsplan.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reieiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fiske.
- f) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Nødvendig motorferdsel for transport av materiell og utstyr til hytter i eller bakenfor området
- l) Anvisning for uttak av ved til hytter i og ved området, jf forvaltningsplan. Ved skal ikke tas i naturtypeområder.
- m) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e og f.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

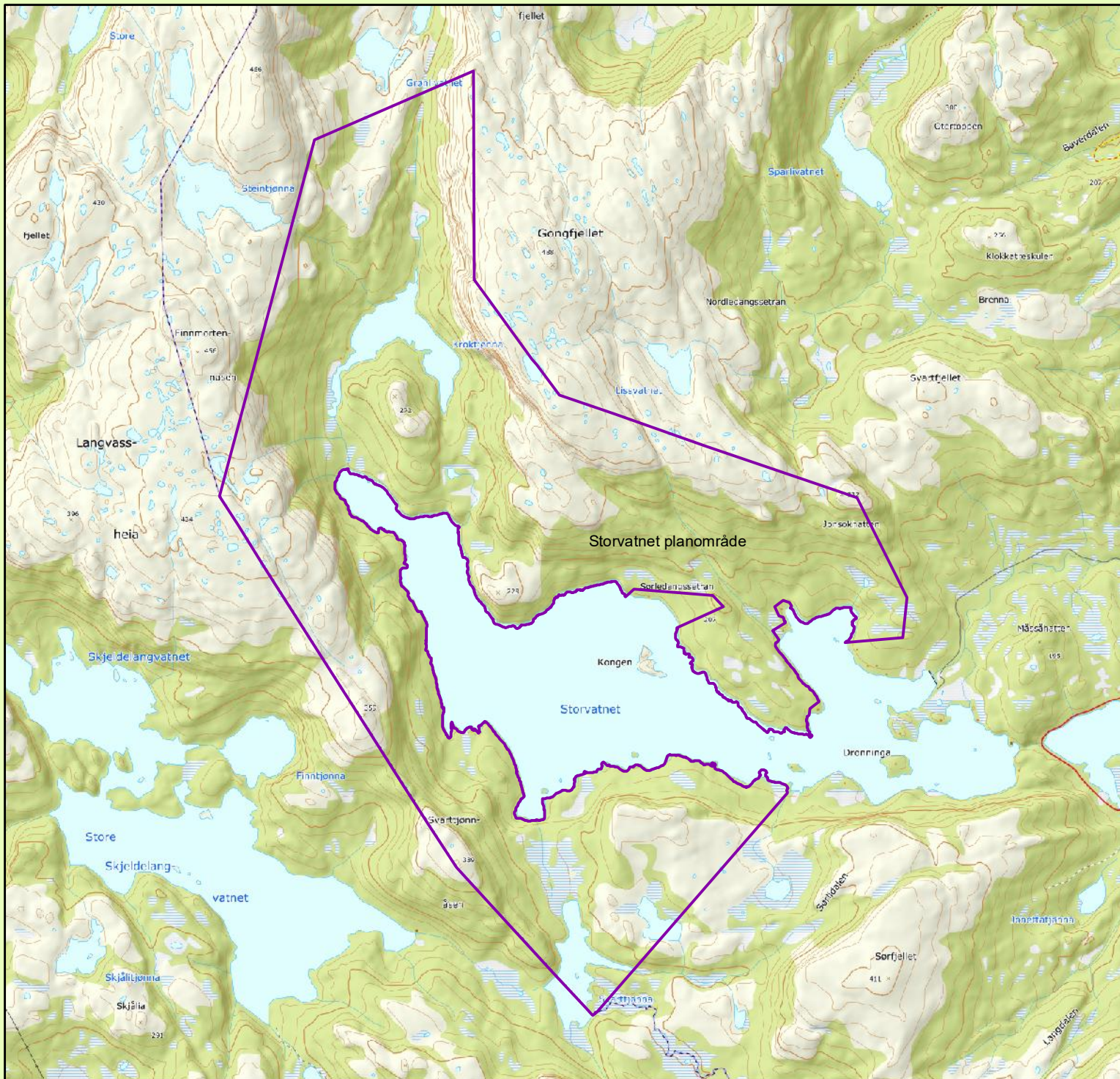
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikraftredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

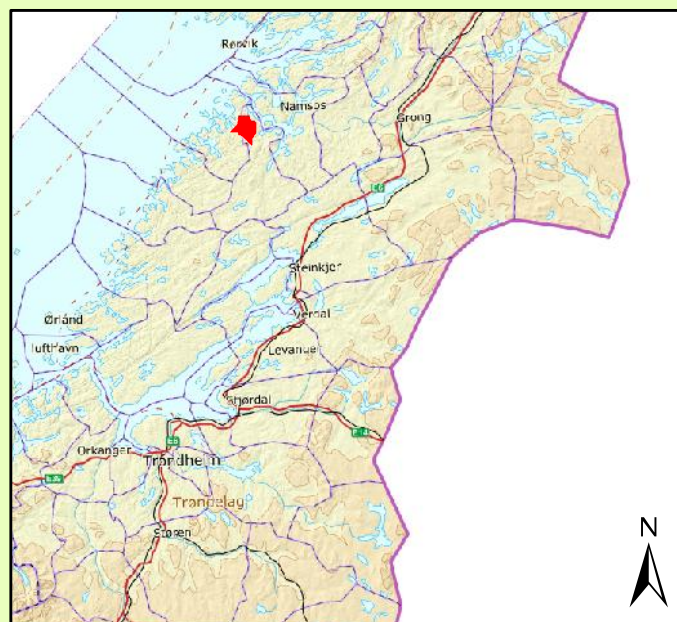

Storvatnet naturreservat

Namdalseid kommune

 Verneforslag

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 30000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.4 Gøllaustjønna og Langdalen naturreservat, Namdalseid kommune

Totalareal: ca. 4121 daa.

Skogareal: 1986 daa, derav 911 daa produktivt

Vegetasjonssone: Mellomboreal, nordboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som bl.a. inneholder naturtypen boreal regnskog og høgstaudegranskog

Beskrivelse og verdi

Området er variert med i alt 11 registrerte kjerneområder, hvorav 4 med boreal regnskog og ett med høgstaudegranskog med kalkinnslag. Potensial for boreal regnskog er også til stede i andre bestand i området. Det er registrert arter som gullprikklav (VU), meldråpelav (VU), huldrelav (NT), gubbeskjegg (NT). Området er nesten sammenhengende med verneforslaget Storvatnet, og inngår i et nettverk av boreal regnskog i nordre deler av Namdalseid og Flatanger. Topografien er variert, med ulik eksposisjon, bergvegger og kløfter.

Naturtyper på rødliste i området: Boreal regnskog (VU), høgstaudegranskog (NT). Utvidelsen dekker opp følgende mangler i skogvernet: Boreal regnskog, høgstaudegranskog (kalkpåvirket).

Inngrepsstatus. Planstatus

Området er LNF-område i kommuneplan. Det er en liten hytte ved Gøllaustjønna, inne i området. Området grenser til damområde i Storvatnet.

Samlet vurdering

Boreal regnskog og høgstaudegranskog er hovedverneinteresse.

Høringsuttalelser

NVE påpeker at grensa går ned til Finnhallerdammen ved Storvatnet, og at eier av damanlegget må ha mulighet for tilsyn, motorisert ferdsel og vedlikehold, og vegetasjonsfjerning langs veger.

Namdalseid kommune oppgis som eier av Finnhallerdammen.

Småkraft AS eier og driver 4 kraftverk med reguleringer i Lauvsnesvassdraget, knyttet til områdene Mefosselva, Honnavasslia, Storvatnet og Gøllaustjønna og Langdalen. I supplerende informasjon opplyses at for Storvatnet er det en begrenset del av nedslagsfeltet som drenerer vestover. Småkraft har behov for ferdsel i forbindelse med drift og tilsyn, sommer og vinter, For Småkraft er tilsiget til kraftverkene viktig, og hvis det skulle oppstå situasjoner som begrenser tilsig, så kan det være aktuelt med tiltak og adkomst. Det kan oppstå bl.a i forbindelse med skred, ras, flom, beverdemning.

Statens vegvesen, region midt, anfører generelt ønske om at grense trekkes minst 15 meter ut fra vegkant.

Språkrådet tilrår å droppe bindestreken i navnet og heller bruke «og».

Fosen reinbeitedistrikt, driftsgruppe Nord anfører i konsultasjon at områdene Honnavasslia, Mefosselva, Storvatnet og Gøllaustjønna og Langdalen brukes stabilt som vinterbeite, mens Hjartvikfjellet for tiden er mindre aktuelt. Det er flere driftsleier i områdene, og for transport benyttes snøscooter og iblant helikopter. Barmarkskjøring er mindre aktuelt. Det er behov for vedlikehold/rydding i driftsleier, i et tilpasser lavt omfang. Distriktet mener at driften burde gå etter den tid enhver gjeldene reindriftslov, og er imot å drive etter dispensasjon. Distriktet har mange

verneområder, med ulike bestemmelser og det burde være en felles forvaltningsplan. Erikskulen bør slås sammen i felles forskrift med Gøllaustjønnna og Langdalen. Distriktet etterspør nærmere definisjon av «lett terrengkjøretøy». Etter utbrudd av skrantesjuka i Østerdalen så har distriktet behov for å sanke reinlav når reinen er samlet i innhegning.

Fylkesmannens kommentar

Med hensyn til anførsel mht. damanlegget, så justeres grense til å gå utenom selve dammen. Det går gammel trase nesten til dammen, som trolig er brukt til adkomst. «Datering» på dammen er 1999. Adkomst i forbindelse med vedlikehold kan tillates i medhold av § 7. Adkomst ved akutt situasjon tillates gjennom § 6 (f.eks. dambrudd eller fare for dambrudd).

Fra dammen går bekken gjennom en trang bekkedal av canyonkarakter, med boreal regnskog. Like før veien ender vannfallet i en liten foss.

Med hensyn til vegvesenets ønske om en avstand på 15 meter fra veg, så kan Fylkesmannen tilrå det på mesteparten av de to strekninger grensa går langs vegen. På den ene strekningen er det boreal regnskog, men etter konkret vurdering anses ikke denne avstanden å utgjøre vesentlig forskjell fra høringsgrensa. Men i enden av ovenfornevnte bekkedal, med boreal regnskog og foss i enden, er terrenget mer sårbart, og her tilrås ikke denne distansen, som åpner for tiltak helt inn i fossen.

De mulige begivenheter som Småkraft skisserer angående vanntilførsel i nedslagsfeltet, er vanskelige å forutse. Det ligger gjennom konsesjonen ikke rettigheter for generelle tiltak i nedslagsfeltet, og Fylkesmannen mener at eventuelle spørsmål som måtte dukke opp, bør bli å vurdere etter den generelle dispensasjonsparagrafen, § 8

Erikskulen og Gøllaustjønnna-Langdalen har en relativt kort, felles grense over en fjellrygg, men for øvrig noe forskjellige tilpasninger ut fra områdenes karakter og beliggenhet, f.eks. i forhold til hytter i- og ved områdene, og bl.a. i forhold til bålrensing. Endring av forskrift for Erikskulen naturreservat er heller ikke foreslått og drøftet i prosessen. Foreløpig anbefaler Fylkesmannen at forskrift for Erikskulen opprettholdes, men at sammenhengen mellom områder og forvaltning synliggjøres på forvaltningsplannivå, eventuelt med en felles forvaltningsplan.

Språkrådets anførsel om navn tas til følge. Mulighet for å ta ut ved til hytte inne i området, jfr. forvaltningsplan, legges inn i §7.

Med hensyn til reindrift forøvrig så vises det til de generelle kommentarer i kap. 8.6.

Tilrådning

Fylkesmannen tilrå opprettelse av Gøllaustjønnna og Langdalen naturreservat, jf. kommentarer ovenfor.

Forskrift om vern av Gøllaustjønna og Langdalen naturreservat, Namdalseid kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur som boreal regnskog, høgstaudeskog og gammel skogunder naturlig dynamikk og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Namdalseid kommune: 181/9, 181/13, 182/4, 183/4, 183/5

Naturreservatet dekker et totalareal på 4121 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Namdalseid kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet.
- b) Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- c) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- d) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.1., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Rydding av stier gjennom området, dvs, fjerning av kvist og nedfall over stiene, jf forvaltningsplan.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rikuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rikuler på andre trær enn bjørk.
- l) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.
- m) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttlei og kjøretrase i reindriften, avmerket i kart i forvaltningsplan.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.

- d) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fiske.
- f) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Nødvendig motorferdsel for transport av materiell og utstyr til hytte i området
- l) Uttak av ved for hytte i området, jf. forvaltningsplan. Ved skal ikke tas fra naturtypeområder.
- m) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e og f.
- n) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med vedlikehold og drift av damanlegg

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

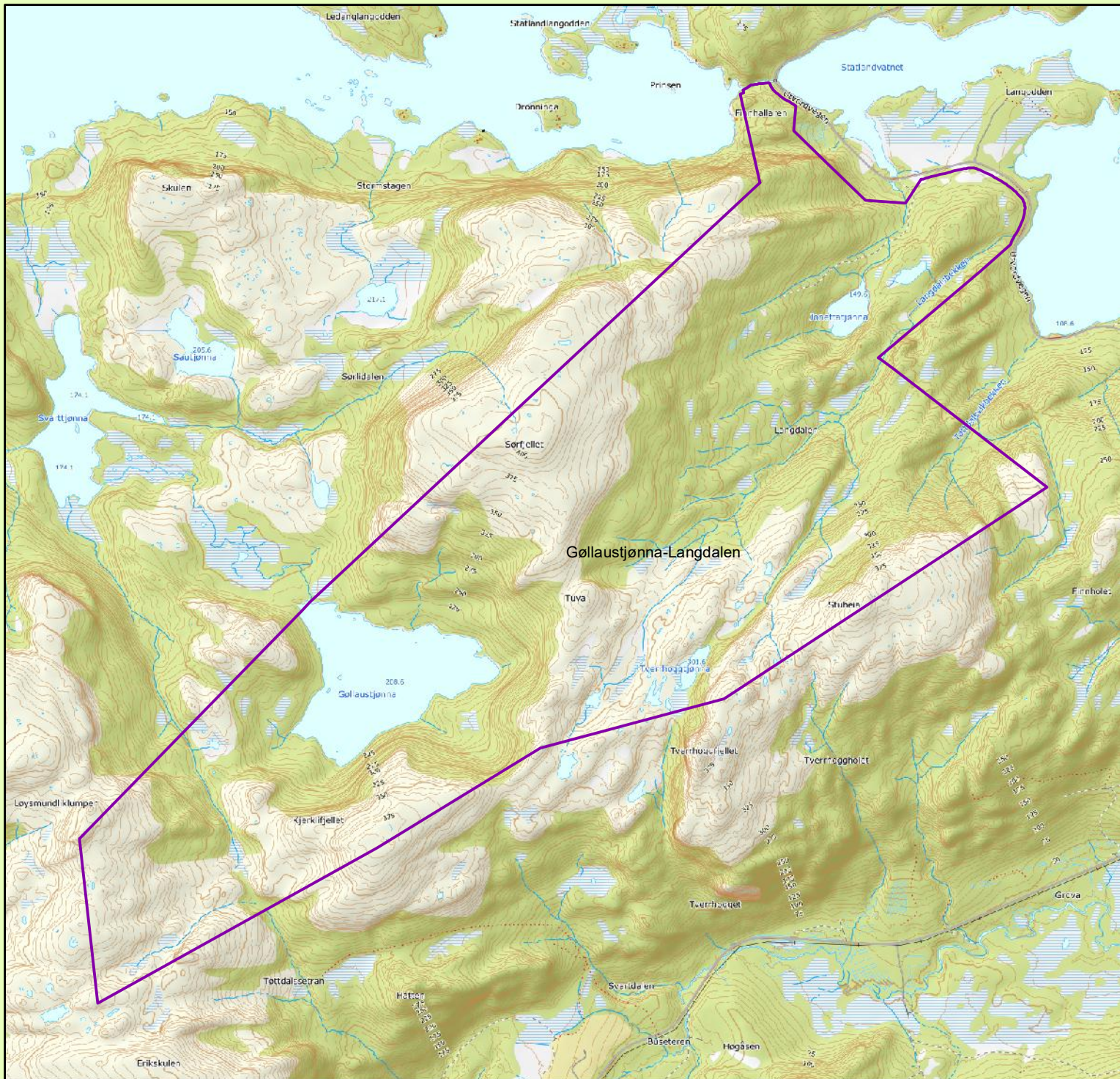
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

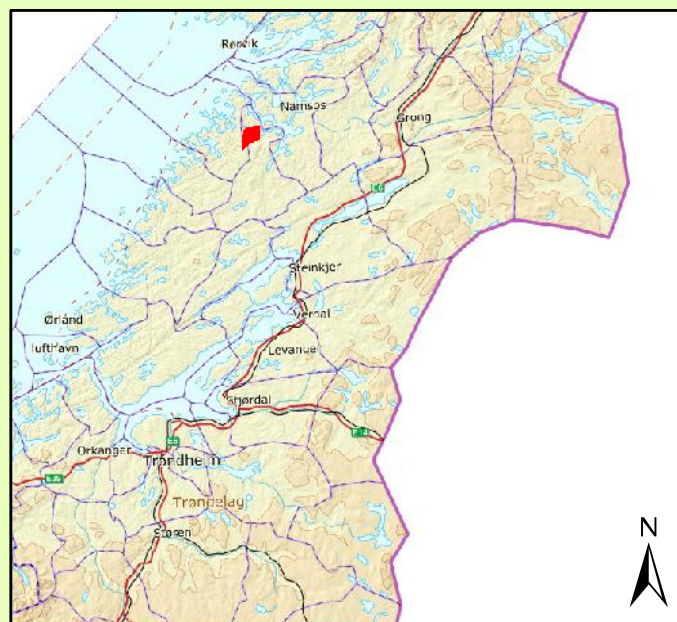

Gøllaustjønnå og Langdalen naturreservat

Namdalseid kommune

 Verneforslag

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 20000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.5 Hjartvikfjellet naturreservat, Namdalseid kommune

Totalareal: 4506 daa.

Skogareal: 3730 daa, derav 2138 daa produktivt.

Vegetasjonssone: Mellomboreal, nordboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et variert område som inneholder den truede naturtypen kystgranskog, samt høgstaudeskog og flere naturtyper for øvrig

Beskrivelse og verdi

Hjartvikfjellet er et meget variert område, med i alt 11 registrerte kjerneområder. Området strekker seg fra sjø til fjell, og er eksponert mot sør, øst, nord og vest. Naturtypene omfatter bl.a boreal regnskog, høgstaudegranskog i mosaikk med noe edellauskog, gammel boreal lauskog, rik boreal lauskog i mosaikk med rik edellauskog. Det er under befaring også sett andre områder av naturtypekarakter, herunder boreal regnskog med gullprikklav (VU). I høyden finnes eldre furuskog, bl.a. ved Sjølihatta. Av andre arter kan nevnes granbendellav (VU), meldråpelav (VU), huldrelav (NT), alm (VU). I de vestlige og sørlige delene er det en del kalkpåvirket vegetasjon, med arter som vårerteknapp, liljekonvall, markjordbær.

Naturtyper på rødliste i området: Boreal regnskog (VU), høgstaudegranskog (NT).

Utvidelsen dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet: Boreal regnskog, samt skog i lavlandet.

Inngrepsstatus. Planstatus

Området er LNF-område i kommuneplan. Det går kraftlinje gjennom området. Området grenser et kraftreguleringsmagasin, Statlandsvatnet. Det går merkede stier gjennom området. Det er div. anlegg fra 2. verdenskrig i området.

Samlet vurdering

Variert område, med boreal regnskog som hovedverneinteresse, sammen med kalkpåvirket høgstaudeskog. Området inngår i et nettverk av boreal regnskog i nordre del av Namdalseid og Flatanger.

Høringsuttalelser

Grunneier Leif Skorstad påpeker og kartfester et område med krigsminner fra andre verdenskrig nord i området, bl.a. bunkerser og andre installasjoner. Det går også sti/veg opp til Djupvikklompen, oppgitt å være laget av krigsfanger. Veggen er ryddet og flittig brukt som turområde. Skorstad påpeker også et brannfelt vest i området, med mye brent materiale, også kartfestet.

Direktoratet for mineralforvaltning anfører at Hjartvikfjellet grenser til grusforekomsten Fakdalen, hvor NGU har vurdert forekomsten til å ha liten lokal betydning. Område for massetak er avsatt i kommuneplanen. DMF har en eldre registrering, men har ikke registrert drift de senere år. På grunn av at planområdet kun grenser til forekomsten, og at det ikke pågår drift, kan ikke DMF se at vern får nevneverdige konsekvenser. Det bør likevel vurderes om vern får begrensende effekt i framtida, idet framtida kan gi et annet behov for masse enn nåværende

NVE påpeker kraftlinje i området og at grensa går ned til HRV for reguleringsmagasinet Statlandsvatnet, og at det er Namdalseid kommune som har konsesjon.

Forsvarsbygg anfører at området grenser til eiendommen 183/51, hvor Forsvaret har fortøyningspunkter nær grensa. Forsvaret må få anledning til å fjerne trær som faller ned på deres eiendom, selv om deler av trærne ligger inne på vernet område.

Fosen reinbeitedistrikt, driftsgruppe Nord anfører i konsultasjon at områdene Honnavasslia, Mefosselva, Storvatnet og Gøllaustjønnna og Langdalen brukes stabilt som vinterbeite, mens Hjartvikfjellet for tiden er mindre aktuelt. Distriktet mener at driften burde gå etter den tid enhver gjeldene reindriftslov, og er imot å drive etter dispensasjon. Distriktet har mange verneområder, med ulike bestemmelser og det burde være en felles forvaltningsplan. Distriktet etterspør nærmere definisjon av «lett terrengkjøretøy». Etter utbrudd av skrantesjuka i Østerdalen så har distriktet behov for å sanke reinlav når reinen er samlet i innhegning.

Fylkesmannens kommentar

Fylkesmannen tar opplysninger om krigsminner til etterretning, og henviser til punkt i §7 hva angår forvaltning av kulturminner. Brannfelt i området øker potensialet for biologisk mangold, idet det finnes arter som er avhengig av brannrester i sin livssyklus. Eksisterende og merkede stier kan vedlikeholdes. Trær som faller over på naboeiendom kan fjernes.

Grensa justeres noe i sør ved å ta ut noe kulturskog.

Med hensyn til reindrift så vises til de generelle kommentarer i kap. 8.6.

Tilråding

Fylkesmannen tilrår opprettelse av Hjartvikfjellet naturreservat, jf. kommentarer ovenfor.

Forskrift om vern av Hjartvikfjellet naturreservat, Namdalseid kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur som boreal regnskog, høgstaudeskog, skog med edellauvtrær og gammel skog under naturlig dynamikk og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Namdalseid kommune: 181/1, 181/2, 183/5, 183/1, 183/116, 183/22

Naturreservatet dekker et totalareal på 4506 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Namdalseid kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet.
- b) Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- c) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- d) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.1., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Vedlikehold og rydding av merket sti gjennom området, dvs, fjerning av kvist og nedfall over stien, jf forvaltningsplan.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rikuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rikuler på andre trær enn bjørk.
- l) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.
- m) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttlei og kjøretrase i reindriften, avmerket i kart i forvaltningsplan.
- n) Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- o) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fiske.
- f) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e og f.
- l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering og fornyelse av kraftledninger.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikraftredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

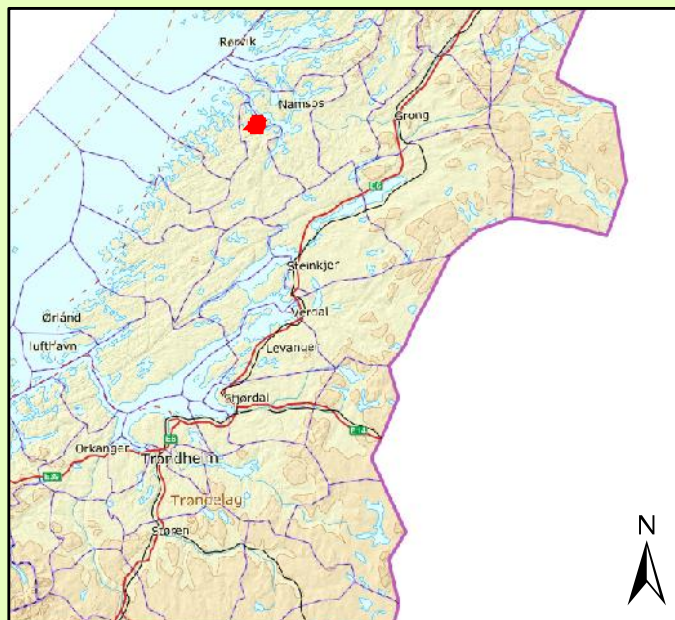

Hjartvikjellet naturreservat

Namdalseid kommune

 Verneforslag

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 20000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.6 Husåstjønnbekken naturreservat, Namdalseid kommune

Totalareal: 694 daa.

Skogareal: 485 daa, derav 388 daa produktivt.

Vegetasjonssone: Mellomboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område med gammel granskog, sjeldne arter, flommarkskog, sumpskog og myrflater.

Beskrivelse og verdi

Området består av en lavereliggende del med myrflater og meandrerende bekker/elver med sumpskog og flommarkskog, og en litt høyreliggende ås med gammel skog.

Skogen i Bjørnåsen består av en svært gammel naturskog, hvor sjeldne skorpelav er registrert. Det lavere området er variert og ganske rikt, med innslag av sumpskog og flommarkskog med gråor, til dels i rike utforminger, og rike myrflater. Herunder er det innslag av meandrerende bekk/elv og kroksjøer. Sumpskogen har også karakter av boreal regnskog, selv om den ikke er i typisk utforming. Av lavarter arter er registrert granbendellav (VU), taiganål (EN), meldråpelav (VU), praktdoggnål (VU). Taigabendellav (EN) er registrert i 1999, men er ikke bekreftet i ettertid. I sum er det tre naturtypeområder her, hvorav to i verdi A og ett i verdi B.

Naturtyper på rødliste i området: Rik sumpskog (EN)/flommarkskog (NT), i mosaikkstruktur (boreal regnskog – ikketyppisk utforming). Området dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet: Sumpskog, flommarkskog (i rike utforminger), gråor-heggeskog, (boreal regnskog). I tillegg: prioritert natur i form av myr, herunder rike myrflater.

Inngrepsstatus. Planstatus.

Området er LNF-område i kommuneplan. Det går veg gjennom området i nord. Det er en kavelbru etter skogsdrift.

Samlet vurdering

Ganske lite, men variert og verdifullt område, med truede naturtyper og sjeldne arter.

Høringsuttalelser

Grunneier Statskog mener at vernegrensa er annerledes enn presentert i møte med Fylkesmannen den 16.01.2019, at bru og skogsbilveg deretter er innlemmet i forslaget, og at forslaget også strekker seg inn på eiendommen 191/1 Røyr- og Langvatn statsallmenning. Forslaget til avgrensning ser ut til å gå rett over en snuplass. Forskriften sikrer ikke skogsvegen godt nok, da vegen til enhver tid må kunne ha den nødvendige standard som tilfredsstillende krav til tømmertransport. Grensa bør legges minst 10 m fra vegen/snuplassens midtlinje. Kulturskog i øst henger sammen med kulturskog hos nabo og må kunne høstes, og grensa bør gå utenom kulturskogen her. Åsen med gammel granskog på låg bonitet bør utgå. I den østlige delen går vernegrensa i grøft/fylling, og grensa bør legges 5-6 meter utenfor grøftekant for å kunne rydde trær som bøyer seg inn vinterstid.

Direktoratet for mineralforvaltning anfører at Husåstjønnbekken berører grusforekomsten Rørvatnet, som NGU har vurdert til å ha liten lokal betydning. Det er tatt ut masser i tilknytning til veg i området. Det er en mindre del av ressursen som vil bandlegges. Naturlig uttaksretning vil bli mot sør, og siden det bare er en del som berøres, så vurderer DMF at ytterligere uttak ikke blir berørt.

Statnett påpeker at de har rett til å benytte veg som langs området, og siden vegen ikke er berørt så går de ut fra at det ikke vil begrense Statnett sin bruk. Også NVE påpeker tilsvarende bruk av skogsbilvegen.

Tjåehkere sijte anfører i konsultasjon at området inngår i beiteområder og er vinterbeiteområde. Det er flyttleie knyttet til området. Flyttleia er markert på reindriftskart, men i praksis kan reinens driveleier gå utenfor den anmerkede korridoren, bl.a. avhengig av vær og føre. Distriktet mener at barmarkskjøring er en nødvendig del av næringen, og imot at ordinær næringsaktivitet skal omsøkes i forhold til en verneforskrift. Distriktet stiller generelt spørsmålstegn ved forskriftsformulering i § 6 om at leiekjører for reindriften skal medbringe Distriktet mener at tradisjonelle samiske medisplanter, som f.eks. kvann, islandslav, mv. skal kunne plukkes

Fylkesmannens kommentar

Med hensyn til uttalelsen fra Statskog, så presiseres for ordens skyld at på angjeldende møte ble det ikke presentert verneforslag fra Fylkesmannen, men en fagrapport med «avgrensingsforslag» fra registrator. Nevnte naturtype øst for vegen var også tema i møtet. Saken er deretter drøftet i møte med Statskog den 26.07.2019.

Med hensyn til vegen gjennom selve reservatet, så går den med fuktskoger/våtmarker/myr på begge sider av vegen, og sammenheng i reservatet er her ønskelig. Fylkesmannen tilrår derfor ikke at reservatet deles opp etter vegen, men at eventuell nødvendig oppgradering av veg for kan legges inn som et punkt i § 7. Der veg går langs reservatet er det delvis en kantsone med et belte av fuktskog.. Grense vil her bli justert og legges utenfor snuplass, og deretter i avstand 6 meter fra vegkant.

Grensa nord for myrområdene justeres noe for bedre tilpasning til overgang fuktskoger/fastmark.

Med hensyn til kulturskog i øst, så er Fylkesmannen prinsipielt enig i at ungskog kan utelates, da ung plantaskog ikke har verneverdi i seg selv. På den andre siden utgjør området rett vest for myrområde et smalt belte på 30 – 40 meter, delvis opp til et terrengskille mot eiendomsgrense. Videre så består den første delen av et varierende belte med gammel fuktskog, før terrenget hever seg noe mot yngre skog. Nordover oppover i lia fortsetter dette som mer sammenhengende areal ungskog, selv om areal også her er begrenset. Likevel kan denne skogen drives rasjonelt i sammenheng med nabogrunneier. Grensa justeres noe her, slik at ungskog/kulturskog kan drives i sammenheng med naboeiendom.

Grensa justeres noe i sørkanten, for bedre tilpasning mellom fuktskog og fastmark.

Den nevnte åsen helt i nord er med i verneforslaget fordi det her er en A-verdi naturtype, med registrert sjelden og sterkt truet art (EN), og Fylkesmannen tilrår ikke at den går ut.

Den nevnte grusforekomsten strekker seg overveiende sørover fra vegen og vekk fra reservatet, som anført fra DMF.

Mht. til parsellen som ligger inne på Rør- og Langvatn statsallmenning, så kontaktet Fylkesmannen administrasjon og ledelse i Namdalseid fjellstyre før oppstart, både via telefon og skriftlig (epost). Pr telefon uttrykte representantene ikke noe motforestillinger om vern knyttet til naturtypen. Fjellstyret har deretter ikke respondert ytterligere på den formelle oppstartmeldingen og høringen av forslaget.

Med hensyn til reindrift så er flyttleia på reindriftskartet bl.a. tegnet rett gjennom skogen i vestre del av området. Det forklares med at traseskisse på reindriftskartet er grov, og at skogtetthet varierer gjennom skogen syklus. I den sørlige delen av den inntegnede flyttleia er det nå hogstfelt. For øvrig vises til de generelle kommentarer i kap. 8.6.

Tilråding

Fylkesmannen tilrår opprettelse av Husåstjønnbekken naturreservat, med justeringer jf. kommentarer nevnt ovenfor.

Forskrift om vern av Husåstjønnbekken naturreservat, Namdalseid kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur i form av sumpskog, flommarkskog og gammel skog under naturlig dynamikk, og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Namdalseid kommune 174/6, 191/1

Naturreservatet dekker et totalareal på 694 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Namdalseid kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet.
- b) Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- c) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- d) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.1., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jaktårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av veg, eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Vedlikehold og rydding av stier gjennom området, dvs, fjerning av kvist og nedfall over stiene, jf forvaltningsplan.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Bålbrenning med medbrakt ved.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rikuler på andre trær enn bjørk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøttsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Ferdsel på veg gjennom området.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fiske.
- f) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Reindriftras nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutsstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.
- k) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttlei og kjøretrase i reindriften, avmerket i kart i forvaltningsplan
- l) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- m) Nødvendig oppgradering av veg gjennom området
- n) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e og f.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. (forvaltningsplan)

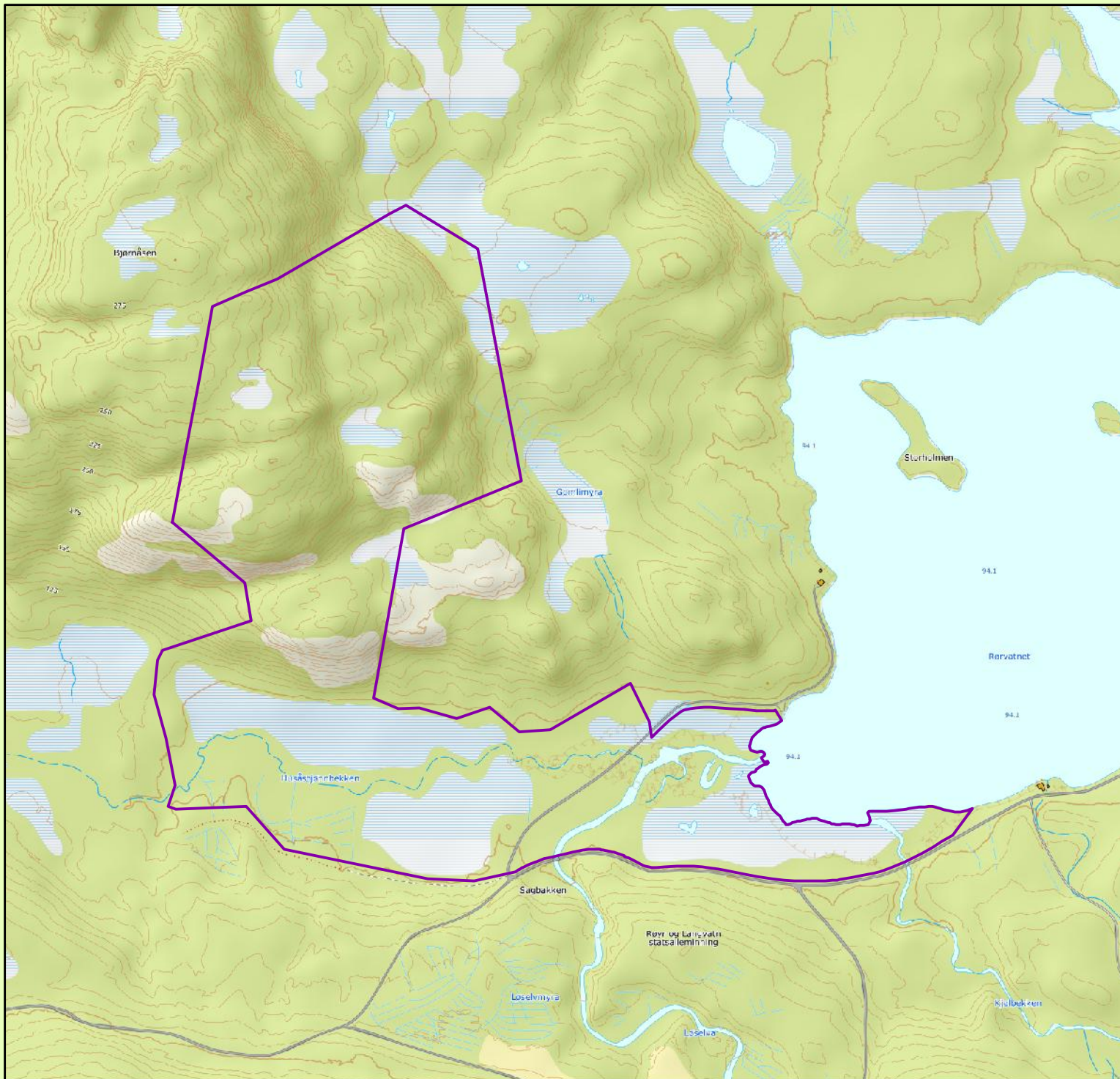
Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

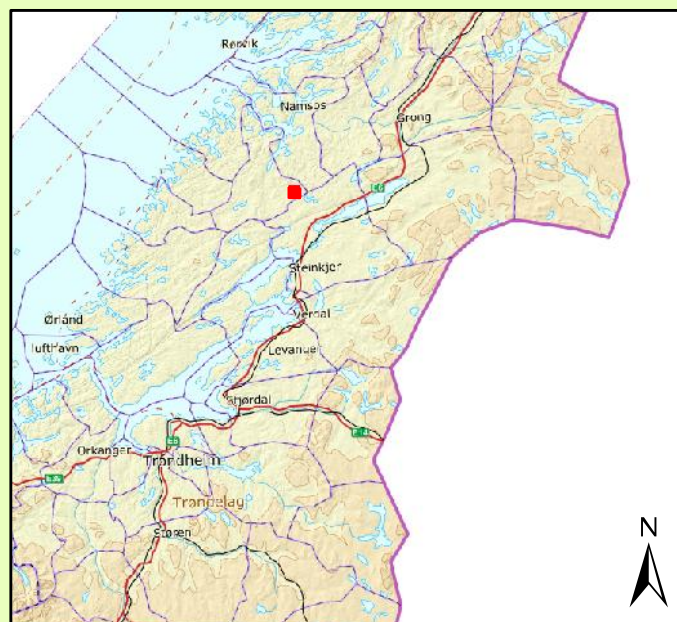

Husåstjønnbekken naturreservat

Namdalseid kommune

 Verneforslag

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 10000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.7 Finnsåsmarka naturreservat, utvidelse, Snåsa kommune

Totalareal: 1381 daa, derav ca. 13 daa nytt område.

Skogareal: nytt område: Ca. 13 daa produktiv skog.

Vegetasjonssone: Sørboreal.

Verdi: Nasjonal.

Verneformål

Formålet med vernet av Finnsåsmarka er å bevare et område med granskalkskog og sjeldne arter knyttet til naturtypen

Beskrivelse og verdi

Finnsåsmarka ligger på den såkalte Steinkjer-Snåsa kalken, som er rein kalkstein, og gir grunnlag for spesielt biomangfold og sjeldne arter. Området er spesielt kjent for orkideer og sopp, herunder svært store forekomster av orkideene marisko og flueblom. En spesiell, sjelden og «mystisk» orkide er huldreblom, som i Finnsåsmarka vokser i tette, skyggefulle, nordvendte skogbestand, og som ikke opptrer akkurat på samme sted i påfølgende år. Utvidelsen er liten, men gir bedre arrondering i øst, og bedre dybde og stabilitet i et område hvor huldreblom er funnet.

Naturtyper på rødliste i området: Grankalkskog (VU). Utvidelsen dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet: Grankalkskog (VU). Skog i sørboreal sone.

Inngrepsstatus. Planstatus.

Det nye området er LNF-område i kommuneplan.

Samlet vurdering

Utvidelse styrker et av Norges viktigste kalkskogreservat.

Høringsuttalelser

Snåsa kommune anfører det til Finnsåsmarka ikke knyttes andre næringsinteresser enn grunneierens egne, og allmenne interesser berøres ikke.

Området ligger utenfor driftsområde for rein.

Fylkesmannens kommentar og tilrådning.

Fylkesmannen tilrår utvidelse av Finnsåsmarka naturreservat som foreslått. Men endring men uten oppheving av forskrift av 2017.

Forskrift om vern av Finnsåsmarka naturreservat, Snåsa kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon 14.12.2018 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av variert gammel og lite påvirket skog på kalkgrunn. Videre er formålet å bevare sårbar natur som kalkskoger, som har et rikt artsmangfold og dermed særlig betydning for biologisk mangfold.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Snåsa kommune: 67/25, 68/14, 68/13, 68/7, 68/3.

Naturreservatet dekker et totalareal på 1381 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for reservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Snåsa kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.1., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e) Bålbrenning er ikke tillatt utenfor etablerte bålplasser vist i forvaltningsplan.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- e) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
- f) Vedlikehold av eksisterende veger, lysløype og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- g) Rydding av eksisterende stier vist på kart i forvaltningsplan, dvs. fjerning av greiner og nedfall over stien.
- h) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk.
- i) Bålbrenning i henhold til gjeldende regelverk, på plasser tilrettelagt for dette vist på kart i forvaltningsplan.
- j) Beiting i avgrensede områder, vist på kart i forvaltningsplan.
- k) Utsetting av saltstein.
- l) Skjøtsel av slåttemark/beitemark, vist på kart i forvaltningsplan.
- m) Bruk av eksisterende lysløype til skirenn og konkurransestevner.
- n) Større arrangementer til fots langs eksisterende natursti.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veger og stier vist på kart i forvaltningsplan, er sykling og bruk av hest og kjerre samt ridning forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindrifftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon for avtale med oppdragsgiver.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- e) Motorisert ferdsel på bilveger i området.
- f) Oppkjøring av skiløype i eksisterende lysløype med tråkkemaskin eller snøskuter.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med andre kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d, i samsvar med forvaltningsplan.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- f) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift.
- g) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- h) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- i) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- j) Enkel tilrettelegging for friluftsliv i samsvar med forvaltningsplan.
- k) Reindriftenes nødvendige uttak av bjørk til brensel og for vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.
- l) Hogst av etablerte plantefelt.
- m) Legging av jordkabel, vannrør og kloakkledning og lignende langs eksisterende grøftetrase fra gårdstunet og ned til Snåsavatnet, vist på kart i forvaltningsplan.
- n) Oppføring av gjerder i forbindelse med beiting.
- o) Nødvendig motorferdsel ved aktiviteter nevnt i § 4 f, k og l og § 7 c, e, m og n.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldlovens § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

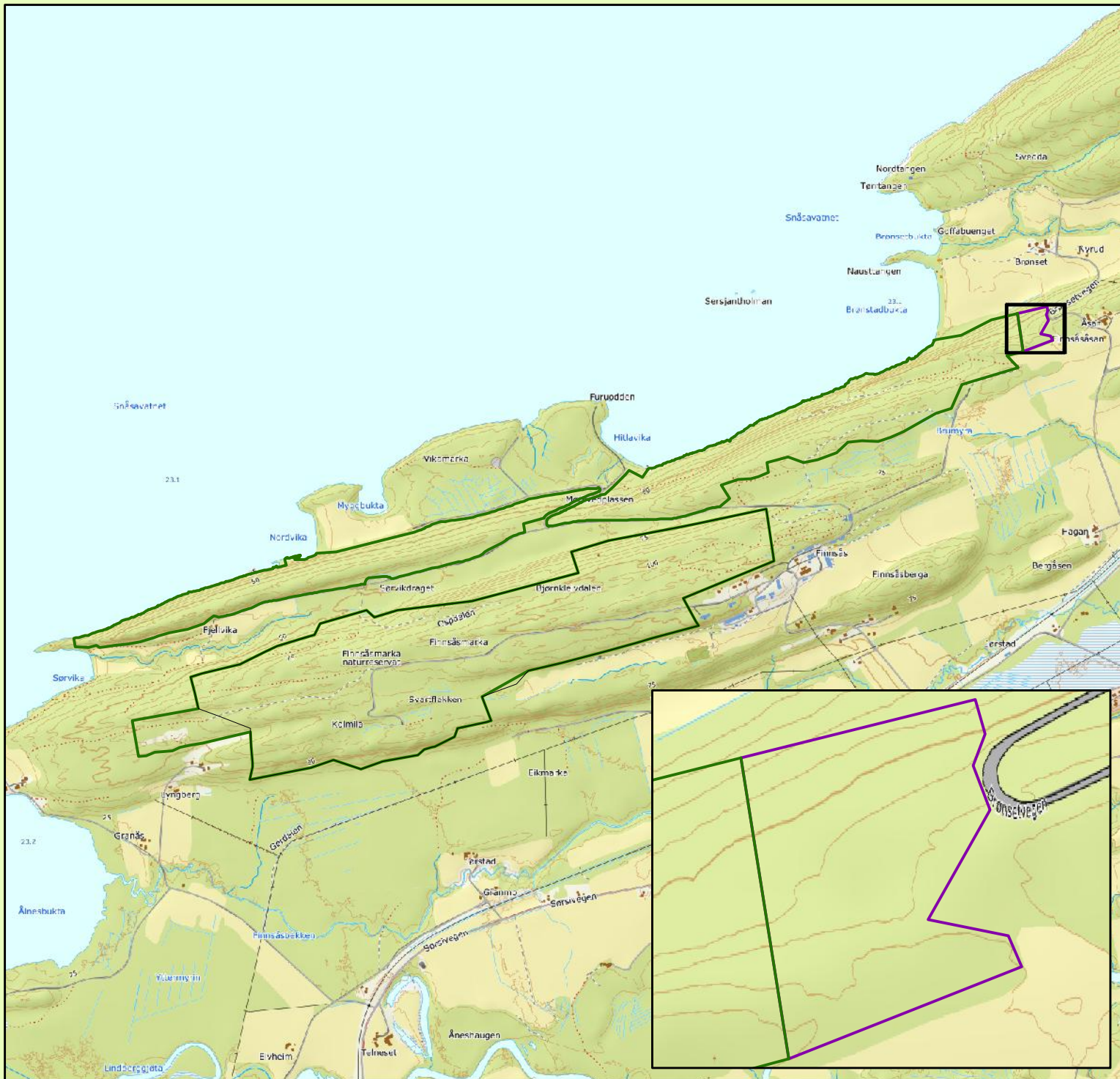
Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 16. desember 2016 nr. 1616 om vern av Finnsåsmarka naturreservat, Snåsa kommune, Nord-Trøndelag.

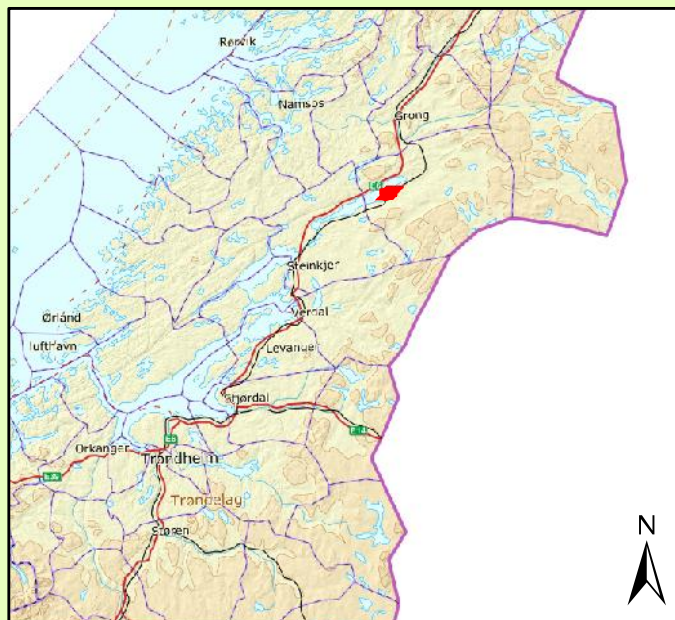

Utvidelse Finnsåsmarka naturreservat

Snåsa kommune

- Verneforslag
- Eksisterende verneområde

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 20000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.8 Mariafjellet - Skardebekken naturreservat, Tjaetsiegaske eatnemedavje, utvidelse, Lierne kommune

Totalareal: 22964 daa, derav ca. 9239 daa nytt areal.

Skogareal: nytt areal: 4424 daa, derav 2574 daa produktivt.

Vegetasjonssone: Nordboreal

Verdi: Regional /nasjonal

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et stort område som inneholder gammel høgstaudegranskog, delvis med kalkpreg.

Beskrivelse og verdi

Området er preget av en rekke små, skarpe, skogkledde ravinedaler med bekker nedover mot Limingen, og er en uvanlig stor forekomst av rik, gammel høgstaudeskog. Kalkholdig berggrunn gir stedvis også kalkpreg, f.eks. i nord ved Svartvikbekken. Her er det en markert, men ganske liten bekkekløft. Skogen beskrives ikke å være biologisk gammel, dvs. mer enn f.eks. 150 år, men er i aldersfase og vil ha betydelig potensial for sjeldne og krevende arter. Det er stedvis bra innslag med død ved, og enkelte områder har karakter av glennedynamikk, dvs. at skog begynner å dø og ny kommer. Sammen med eksisterende Mariafjellet naturreservat, vil området utgjøre et uvanlig stort område med rike skogtyper, herunder på kalkrik berggrunn og med kalkarter.

Fylkesmannen vurderer hele området til nivå nasjonal verdi.

Naturtyper på rødliste i området: Høgstaudegranskog (NT). Utvidelsen dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet: Bekkekløft (lite areal), områder over 10 km² med stor andel på kalkholdig grunn.

Inngrepsstatus. Planstatus.

Det nye området er LNF-område i kommuneplan. Området grenser til reguleringsmagasinet Limingen, og grenser til inntak for overføringstunell mellom Limingen og Tunnsjøen. Det går kraftlinje inn til inntaksanlegget. Området grenser over en kort strekning mot fylkesveg i øst. Rekreasjonsløype for snøscooter er så vidt innom høringsforslaget i øst.

Samlet vurdering

Stort område med uvanlig mye grov, rik høgstaudegranskog, kalkpåvirket.

Høringsuttalelser

Grunneier Statskog anfører at Mariafjellet antas å ha meget låg tetthet av trær. Statskog sin egen takst av kubikkmasse anføres å være ca. 30 000 m³, i motsetning til anslaget på ca. 9000 m³ i høringsforslaget. Området er innenfor vernekriteriene, og Statskog anfører at de ikke foreslår endring av areal

Roger Granli og Sri Granli har bruksretter til jakt og fiske i Limingen statskog og således i Mariafjellet naturreservat.

De anfører å ha tatt godt vare på naturen, og mener vern er unødvendig, og er i utgangspunktet imot vern, idet at vern setter begrensning for bruken av området i forbindelse med jakt og fiske. Lovnadene fra forrige vern blir ikke overholdt, idet det er satt store begrensninger på vinterutleie av hytte på grunn av Fylkesmannens praktisering av tillatelse til motorferdsel.

Hvis det blir vern, må de få tillatelse til flere enn 5 turer til hytta pr år, i forbindelse med utleie.

Uttransport av elg må kunne foregå med ATV, postrom for elgjakt må kunne ryddes, og fjerning av

små trær og kratt slik at postrom ikke gror igjen. Det er en del slitasje på terreng ved Vargkjefttjønnna, og det bør være mulighet for å sette opp gapahuk her for å redusere slitasje i forbindelse med camping. Det bør være mulighet for å transportere ved til Vargkjefttjønnna for å unngå at det blir tatt brensel her. Forvaltningsplanen for området er mangelfull og må oppdateres mht. til den historiske bruk av området.

Språkrådet mener at navnet Mariafjellet blir misvisende etter utvidelsen, da dette fjellet ligger i utkanten av- og utenfor området, og Språkrådet oppfordrer til å finne et bedre navn.

Kartverket viser til at Mariafjellet (fjellet) har et samisk navn, Tjaetsegaske, og dermed skal det også være et samisk navn på reservatet.

NVE anfører at med den foreslåtte utvidelsen av Mariafjellet, så vil vanninntaket til Tunnsjø vannkraftverk være omgitt verneområdet. Dette kan hindre tilkomstmuligheter i forbindelse med drift, vedlikehold og eventuelt oppgradering av inntaket. NVE anbefaler Fylkesmannen å ta kontakt med NTE Energi for å diskutere og utarbeide de nødvendige tilpasningene i verneforskriftene/verneforslaget. Siden eksisterende reservat allerede grenser til Limingen vannkraftmagasin, så medfører ikke utvidelsen ytterligere begrensninger på reguleringsmuligheten. Det ligger en kraftlinje inne i området og en kraftlinje ved grensen, og unntaksbestemmelser knyttet til kraftlinjer bør legges in i verneforslaget.

NTE Energi anfører i møte at inntakstunellen på parsellen gnr/bnr 12/7 ved Limingen er en nøkkelfaktor for reguleringen av Namsen/Limingen (1745 GWh produksjon på norsk side). Parsellen omslutes av verneforslaget. Det går kraftlinje inn til anlegget. Det har tidligere vært ideer om veg til anlegget, i samarbeid med Statskog, men ideen er mer eller mindre forlatt. Inntaksanlegget er av noe alder, og både anlegget og kraftlinje trenger drift/vedlikehold, og at anlegget har behov for modernisering. Det kan i framtida bli behov for anleggselementer utenfor grensa til eiendomsparsellen, f.eks. tverrslag inn til tunellen fra nordøst eller sørvest, samt at det er behov for generell adkomst til anleggene.

Fylkesmannens kommentar

Med hensyn til inntaksanlegget for overføringstunellen så legges de vanlige unntaksbestemmelser for vedlikehold, oppgradering og adkomst inn i forskriftene, jf. §4, §6 og §7. Når det gjelder utvidelse av anlegg ut over nåværende eiendomsgrense, så har ikke det noen umiddelbar aktualitet, men er muligheter på sikt. Oppgradering av det nåværende anlegget kan ha mer snarlig aktualitet. Det er (trolig) ikke kjerneverdier i reservatet nært opp til anlegget. Anlegget er en del av en stor og viktig kraftforsyning. Det bør i framtida kunne være mulig, hvis nødvendig, at tilgrensende areal kan benyttes ved utvikling av anlegget. Det tilrås at et slikt punkt legges inn i forskriftene §7, samt at forholdet til energiproduksjon også blir tema i forvaltningsplanen.

Med hensyn til uttalelse fra Granli med hensyn til rettigheter, så er det et privatrettslig forhold mellom rettighetshaver og grunneier, som Fylkesmannen noterer seg. Rettighetene i seg selv blir ikke berørt av vern, men utøvelse av retter vil måtte forholde seg til forskriftene. Rettighetshaver har rett til erstatning hvis vern påfører tap. Jakt og fiske er generelle unntak fra verneforskriften.

Fjerning av mindre mengder kvist og kratt kan skje på postrom for elgjakt etter § 4. e. Storrilt kan kjøres ut med lett, beltegående kjøretøy, og kan omsøkes for andre kjøretøy. Tillatelse for dette er påregnelig, med vilkår om at det ikke skal medføre nevneverdig skade på vegetasjonsdekket. For øvrig opprettholdes de unntaksbestemmelser som er i nåværende reservat.

Befaring til Vargkjefttjøna viser at her er det en del friluftsbuk med noe slitasje på vegetasjon. Nasjonalparkforvalteren for områder som er forvaltet av nasjonalparkstyret for Lierne nasjonalpark og Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, opplyser at det er gode erfaringer med vinterutkjøring av ved til mye brukte friluftspunkter. Fylkesmannen er innstilt på å kunne tillate det også for Vargkjefttjøna. Oppsetting av gapahuk, som er et teknisk anlegg, kan imidlertid ikke signaliseres nå. Med hensyn til snøscootertransport av materiell og utstyr etter traseen til hytte i Kvartelvika, og som ligger «utenfor og bakenfor» området, så kan privat transport og transport for utleie vurderes hver for seg, altså med hver sin kjørebok som dokumenterer formål, og da slik at kjøring for utleie ikke begrenses av den privat kvote med f.eks. 5 turer. Dette er f.eks. praksis for områder forvaltet av nasjonalparkstyret.

I øst grenser forslaget til fylkesveg og berører så vidt godkjent rekreasjonsløype for snøscooterkjøring. Fylkesmannen tilrår at grensa trekkes vekk fra snøscooterløypa, og forøvrig bufres 15 meter fra fylkesvegen.

Revidering av forvaltningsplan vil bli kunngjort i forbindelse med eventuelt vedtak.

Med hensyn til navn, så strekker seg området nå ganske langt vekk fra selve Mariafjellet, et navn som derved blir noe geografisk misvisende. Fylkesmannen har forespurt lokalt om et godt, norsk fellesnavn, men foreløpig ikke fått noen forslag. I denne oversendelsen tilrår vi tilleggsnavnet Skardebekken, da dette er et av de markerte bekkesystem med skarpe ravinedaler og høgstaudeskog i utvidelsesområdet. Vi tar inn det samiske navnet anbefalt av Kartverket, og som ble bekreftet som et navn på hele området i konsultasjonen med Tjåehkere sijte.

Tilrådning

Fylkesmannen tilrår utvidelse av Mariafjellet naturreservat jf. de nevnte kommentarer og med navnet Mariafjellet - Skardebekken naturreservat, Tjaetsiegaske eatnemedavje.

Forskrift om vern av Mariafjellet - Skardebekken naturreservat/ Tjaetsiegaske eatnemedavje Lierne kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur som høgstaudegranskog, høgstaudebjørkeskog og lågurtskog med kalkpåvirket vegetasjon, bekkekløft, rike og ekstremrike myrer, gammel skog under naturlig dynamikk og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Lierne kommune 11/2.

Naturreservatet dekker et totalareal på 22964 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Lierne kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet.
- b) Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- c) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- d) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.1., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Rydding av stier gjennom området, dvs fjerning av kvist og nedfall over stien, jf forvaltningsplan.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rikuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rikuler på andre trær enn bjørk.
- l) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.
- m) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttlei og kjøretrase i reindriften, avmerket i kart i forvaltningsplan.
- n) Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- o) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdelsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fiske.
- f) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Nødvendig motorferdsel for transport av materiell og utstyr til hytte ved Limingen etter fastlagt trase, samt utkjøring av ved til definerte friluftspunkt, jf forvaltningsplan.
- l) At grunneier (Statskog) kan utvise ved til hytte i området, etter forvaltningsplan
- m) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e og f.
- n) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering og fornyelse av kraftledninger.
- o) Tiltak i forbindelse med nødvendig renovering/nybygging av inntaket for Tunnsjø kraftverk, dersom det ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, jf forvaltningsplan.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

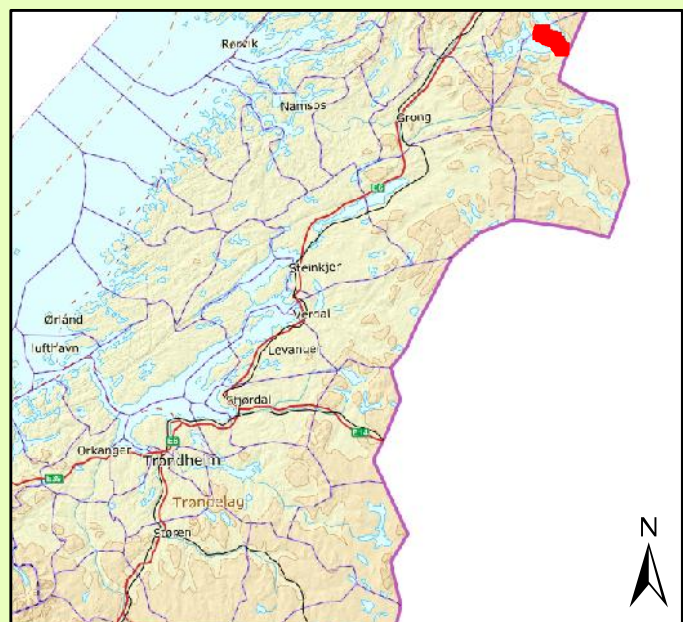

Utvidelse Mariafjellet - Skardebekken naturreservat/ Tjaetsiegaske eatnemedavje

Lierne kommune

- Verneforslag
- Eksisterende verneområde

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
Tillatelse Norge Digitalt
Målestokk 1: 75000
Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.9 Vuddudalen naturreservat, Levanger kommune

Totalareal: 285 daa.

Skogareal: 282 daa, alt produktivt.

Vegetasjonssone: Sørboreal, mellomboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som inneholder lavlandsskog i sørboreal sone, i ulike rike utforminger.

Beskrivelse og verdi

Området utgjør et ganske lite, men svært variert skogområde, Skogen varierer mye i skogtyper, alder og struktur, med rike skogtyper som alm-hasselskog, andre rike og svært kalkrike utforminger, i mosaikk med fattigere partier. På de kalkrike områder er det store forekomster av f.eks. rødflangre. Kalkkrevende moser som storklokkmose og krypsilkemose forekommer. Området har potensial for sjeldne sopp. Fuktpregede høgstaudeutforminger av lauvskog preger det midtre partiet. Partier har yngre skog, men er svært produktive og har stort potensial for krevende arter på sikt. Som rikt og variert låglandsområde er området prioritert.

Naturtyper på rødliste i området: Kalkgranskog (VU), alm-hasselskog (NT), høgstaudeskog (i ung utforming) (NT). Utvidelsen dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet:

Kalkgranskog, alm-hasselskog, skog i sørboreal sone

Inngrepsstatus. Planstatus

Området er LNF-område i kommuneplan. Det går sti og gamle ferdselsleier gjennom området.

Området går langs E6, og det er kraftlinjer i tilknytning til området.

Fremmedarter: Ikke registrert, men platanlønn kan være sannsynlig.

Samlet vurdering

Variert og rikt låglandsområde med høy prioritet.

Høringsuttalelser

Direktoratet for mineralforvaltning anfører at området i øst berører en ekstern registrering i DMFs gruvesikringsregister. DMF har ikke ytterligere informasjon om registreringen, men det kan se ut som det er i tilknytning til tidligere masseuttak registrert av Kartverket.

Statens vegvesen, Region Midt, anfører til oppstartmelding at de er opptatt av at vern av naturmiljø nært veg ikke er til hinder for normal drift og vedlikehold av riks- og fylkesvegnettet. Dette innebærer bl.a. grøfting og rydding av vegetasjon i vegens sideareal. Der veg ligger i sterkt skrånende terreng vil det ofte være behov for å gjøre tiltak lang utenfor selve vegen, bl.a. for å hindre ras og utgliding. På denne bakgrunn ønsker vegvesenet at avgrensning til verneområdene legges minst 15 meter fra vegens kantlinje. Dersom vegen ligger nært verneområdet i sterkt skrånende terreng, bør bestemmelser være utformet slik at de tillater nødvendigvedlikehold.

Med hensyn til Vuddudalen, som ligger langs E6, så vil det i nær framtid bli iverksatt ny bygging av ny veg etter en annen linje på strekningen, og trafikkbildet vil endres. Fortsatt vil det imidlertid være veg i nedre deler av Vuddudalen, og som trenger vedlikehold/fornyning ved behov. Vegetasjon inntil 10-15 meter fra vegen må ryddes jevnlig, likeledes vil det kunne være nødvendig å fjerne materiale i skråningen for å hindre ras.

NTNU, Vitenskapsmuseet, sier at dette er et eksempel på et forslag til naturreservat som både dekker et lite areal, og som i tillegg er delt i to. Dette gjør området svært utsatt for ytre påvirkning og er en dårlig løsning med tanke på en langsiktig sikring av naturverdiene. Dessuten utelates større arealer med eldre lauvsuksesjoner mellom de to delene, som ytterligere ville ha styrket vernet av lauvskog og skog i låglandet. Det forventes at det arbeides videre med dette verneforslaget som gjør at det kan bli et sammenhengende verneområde i Vuddudalen.

Området ligger utenom reinbeitedistrikt.

Fylkesmannens kommentar

Fylkesmannen noterer seg melding fra DMF.

Angående Statens vegvesen, så er vernegrensa i høringsforslaget lagt etter eiendomsgrensa mellom de private grunneierne og vegvesenet. Denne grensa varierer, og avstanden mellom grensa og vegkant er fra ca. 5 – 40 meter. To naturtypeområder gå ned mot- og langs vegen, over ganske lange strekninger. Et av disse er edellauvskog klasse A. Fra vegkant har dette naturtypeområdet en bredde opp til 120 meter, og innenfor forslagsområdet en lengde på ca. 550 meter. Terrenget langs vegen er til dels svært bratt. Det vil etter hvert bli bygd ny E6 etter en annen trase, men det vil fortsatt være fylkesveg/lokalveg etter nåværende trase.

Saken er drøftet med Statens vegvesen i etterkant. Det vil være forvaltningsmessig upraktisk med ei vernegrense som delvis går etter eiendomsgrense og delvis er bufret i en bestemt avstand. I dette området med skråning av relativt løse bergarter, kan det også oppstå behov utenfor en 15 meters buffer. Vegen vil få mindre betydning etter hvert, men behov for vedlikehold og sikring vil være der. Således opprettholdes forslaget om at vernegrensa følger eiendomsgrensa, men det legges inn i paragraf 7, muligheter for sikrings og vedlikeholdstiltak i reservatet:

) Nødvendige tiltak innenfor naturreservatet for vedlikehold og sikkerhet på E6/fylkesveg

Fylkesmannen foreslår justering av avgrensning i øst. På den siste strekningen her er området mindre enn 20 meter bredt, og grenser til veg på begge kanter, samt privat eiendom med hus og noe kraftlinje. Selv om denne strekningen er ganske lang, 200 meter, så er et så smalt naturreservat faglig upraktisk å forvalte, med ustabile kanter. Vi foreslår at østgrensa settes ved inngangen til den privat eiendommen.

Fylkesmannen er for øvrig faglig enig i NTNUs merknad på avgrensning. Forslaget er basert på tilbud fra grunneierne (og som er verdifulle tilbud). Mellomliggende områder har stor naturfaglig verdi, og er bl.a. registrert som naturtype i naturbase.

Annet

Området var på høring som to delområder. Det vestre området er trukket tilbake av grunneier. Dette området er i sin helhet naturtype klasse A, edellauvskog og rasmark. Arealet for dette området er ganske lite, og det endrer ikke totalvurderingen av resterende forslag, Vuddudalen, som klart verneverdig og rik skog i sørboreal sone.

Tilråddning

Fylkesmannen tilrår opprettelse av Vuddudalen naturreservat, jf. justeringer og kommentarer.

Forskrift om vern av Vuddudalen naturreservat, Levanger kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur i form av gammel skog under skog under naturlig dynamikk i sørboreal sone, herunder rik vegetasjon, og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Levanger kommune: 250/1, 251/1

Naturreservatet dekker et totalareal på 285 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Levanger kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet.
- b) Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- c) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- d) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.1., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- f) Bålbrenning er forbudt

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Vedlikehold og rydding av stier gjennom området, dvs. fjerning av kvist og nedfall over stiene, jf. forvaltningsplan.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fiske.
- f) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i kjerneområder vist i forvaltningsplan.
- p) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.
- k) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttlei og kjøretrase i reindriften, avmerket i kart i forvaltningsplan.
- l) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- m) Nødvendige tiltak innenfor naturreservatet for vedlikehold og sikkerhet på E6/fylkesveg
- n) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e og f.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

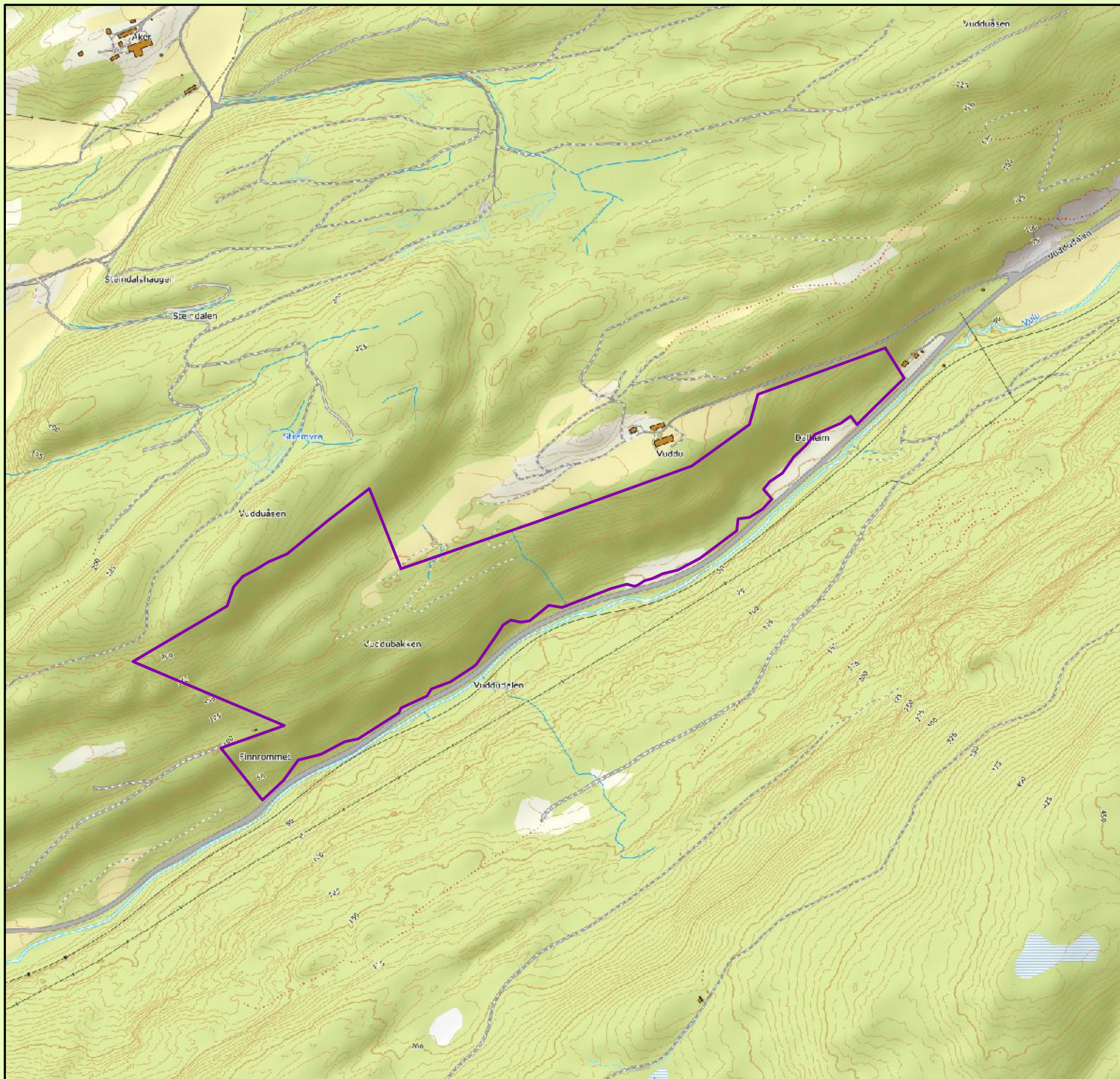
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

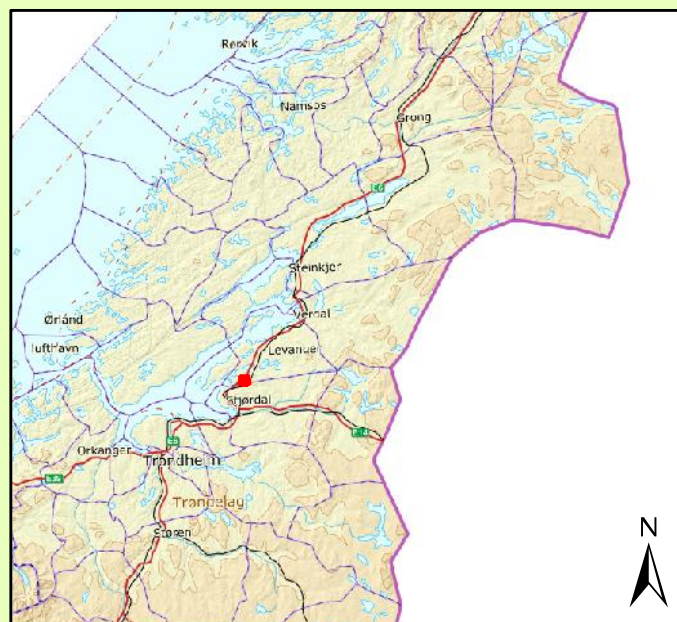

Vuddudalen naturreservat

Levanger kommune

 Verneforslag

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 10000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.10 Raudkamlia naturreservat, Indre Fosen kommune

Totalareal: 133 daa.

Skogareal: 128 daa, derav 120 daa produktivt.

Vegetasjonssone: Sørboreal, mellomboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare gammel, grov lavlandsskog i sørboreal sone.

Beskrivelse og verdi

Området er en del av en større naturtype i skråninga mot Trondheimsfjorden, beliggende i sørboreal og mellomboreal sone. Rik berggrunn gir grunnlag for rik vegetasjon, selv om det er en mosaikk med fattigere typer. Herunder er blåveis funnet, noe som indikerer kalk- og kalkskog. Vern i sørboreal sone er en generell mangel i skogvernet og er prioritert. Området har relativt lite areal i seg selv, men utgjør en del av en større naturtype, hvor den østlige delen tidligere er vernet som Kammen og Kaldalen naturreservat, og området ses i denne sammenhengen. Hele naturtypeområdet har regional verdi (**) i vernesammenheng og verdi «Svært viktig» som naturtype, mens forslagsområdet isolert trolig ville hatt lokal verdi (*) som verneverdi og «Viktig» som naturtypeverdi.

Naturtyper på rødliste i området: Indikasjoner på grankalkskog (VU), men ikke definert.

Utvidelsen dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet: Gammel skog i sørboreal sone.

Inngrepsstatus. Planstatus.

Området er LNF-område i kommuneplan. Det går sti og gamle ferdselsleier gjennom- og i tilknytning til området.

Samlet vurdering

Variert og delvis rik lavlandsskog i sørboreal sone, med høy prioritet.

Høringsuttalelser

Språkrådet mener navnet bør skrives Raudkamlia, med «d», Kartverket har samme anmerkning.

NTNU, Vitenskapsmuseet, anfører at mindre areal ved odden som stikker ut ved Langtangen ikke er inkludert i verneområdet, noe som er merkelig ut fra de store naturverdiene i området. Det er ingenting faglig som tilsier at dette området bør utelates. Grensa bør følge strandlinja.

Fosen reinbeitedistrikt, driftsgruppe Sør anfører i konsultasjon at områdene Skruddudalen, Raukamlia, Vargøyli og Skjettenbergli overveiende er vinterbeiter, mens Trongstadli og tilgrensende områder overveiende er vår- og barmarksbeiter. Skogsmark med gammelskog er viktig for reindrifta, og i forhold til andre inngrep så er vern en beskyttelse av driftsgrunnlaget for reindriften. Distriktet mener at driften burde gå etter den tid enhver gjeldene reindriftslov, og er imot å drive etter dispensasjon. El-sykkel burde generelt være forbudt i utmark. Forskrifter bør i utgangspunktet være like. En del hovedtrekkleier vises på kart, men i praksis kan det være mange leier som rein trekker etter. I aktuell paragraf bør formulering være gamle/lavvo.

Fylkesmannens kommentar

Fylkesmannen tar innstilling fra Språkrådet og Kartverket til følge angående navn.

Fylkesmannen er faglig enig i uttalelse fra NTNU, men forholder seg til tilbudet fra grunneier (som er et godt tilbud).

Området utgjør et svært bratt terreng ned mot Trondheimsfjorden, og ordinær flyttlei vil ikke forekomme der og uttak av ved og materialer for samisk bruk har lite aktualitet. Fylkesmannen tilrår forskrift etter samme mal som i Kammen og Kalddalen i samme bratte område ned mot fjorden, dvs. at disse aktuelle punkter er i § 7. Det kan likevel skje at samer i den praktiske drift hvor rein streifer selv, iblant må fram med øksa og rydde, og Fylkesmannen mener at det kan betraktes på samme vis som at man i elgjakt kan rydde kvist og kratt for elgposter.

Med hensyn til reindrift for øvrig så vises til de generelle kommentarer i kap. 8.6.

Tilråding

Fylkesmannen tilrår opprettelse av Raudkamlia naturreservat, jfr. kommentarer ovenfor.

Forskrift om vern av Raudkamlia naturreservat, Indre Fosen kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur i form av gammel skog under skog under naturlig dynamikk i sørboreal sone, herunder rik og kalkbasert vegetasjon, og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Indre Fosen kommune: 246/1

Naturreservatet dekker et totalareal på 133 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Indre Fosen kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet.
- b) Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- c) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- d) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jaktårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Vedlikehold og rydding av stier gjennom området, dvs. fjerning av kvist og nedfall over stiene, jfr. forvaltningsplan.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Bålbrenning med medbrakt ved eller rekved fra fjæra.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fiske.
- f) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- q) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.
- j) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttlei og kjøretrase i reindriften, avmerket i kart i forvaltningsplan
- k) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e og f.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

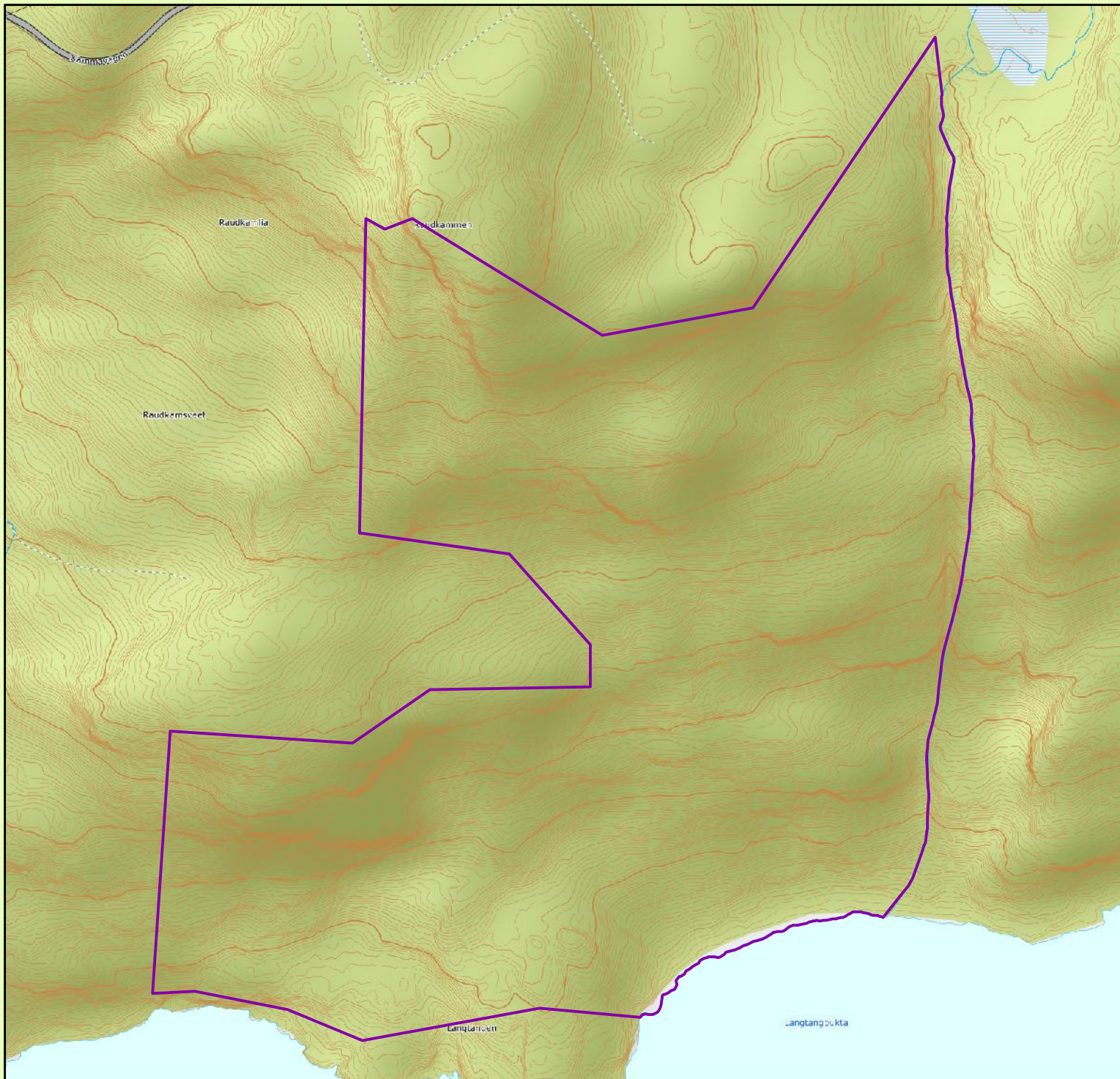
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikraftredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

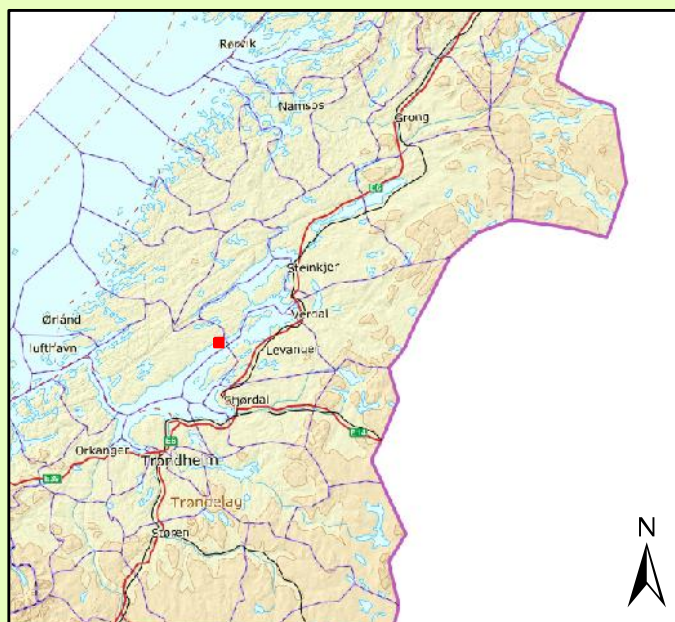

Raukamlia naturreservat

Indre Fosen kommune

 Verneforslag

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 3000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.11 Bårvassåsen naturreservat, Indre Fosen kommune

Totalareal: 2144 daa.

Skogareal: 1441 daa, derav 1422 daa produktivt.

Vegetasjonssone: Mellomboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare grov og sjelden gammel furuskog.

Beskrivelse og verdi

Den tyngste faglige verdi ligger i sjelden gammel og karakteristisk furuskog. Skogen har jevnt innslag av furutrær på over 200 år, og enkelte svært grove og har en alder på trolig 300-400+ år (men ikke dokumentert). Det er også en del biologisk gamle grantrær på 150 – 300 år i to kjerneområder. Furuskogen er karakterisert som oseanisk furuskog, men trolig i en svak utgave, da området ligger i overgangssone mellom klart oseanisk og svakt oseanisk seksjon. Gammel granskog er en utfyllende verdi i området. Artsmangfoldet er særlig knyttet til døde og delvis gamle trær, men er trolig redusert grunnet tidligere plukkhøst. De biologisk gamle trær av gran og furu har potensial for sjeldne og rødlistede arter, f.eks skorpelav. Rustdoggnål (NT) og huldrelav (NT) er funnet i rikelige mengder. Området dekker opp følgende mangler og prioriteringer i skogvernet: Gammel furuskog (sørlige del av Trøndelag).

Inngrepsstatus. Planstatus.

Kraftlinje gjennom området. Det er fremmedtreslag i form av pinus contorta i området.

Samlet vurdering

Et bra arrondert område med sjelden gammel furuskog, med gammel granskog som utfyllende verdi.

Høringsuttalelser

Språkrådet stiller spørsmål om Skruddudalen er den riktige betegnelsen, og foreslår Bårvassåsen som mer dekkende. Kartverket bemerker at navnet Skruddudalen ikke er registrert i SSR.

NVE påpeker kraftlinje i området, og at de generelle unntaksbestemmelser legges inn i forskriftene.

Fosen reinbeitedistrikt, driftsgruppe Sør anfører i konsultasjon at områdene Skruddudalen, Raukamlia, Vargøyli og Skjettenbergli overveiende er vinterbeiter, mens Trongstadli og tilgrensende områder overveiende er vår- og barmarksbeiter. Skogsmark med gammelskog er viktig for reindrifta, og i forhold til andre inngrep så er vern en beskyttelse av driftsgrunlaget for reindriften. Distriktet mener at driften burde gå etter den tid enhver gjeldene reindriftslov, og er imot å drive etter dispensasjon. El-syssel burde generelt være forbudt i utmark. Forskrifter bør i utgangspunktet være like. En del hovedtrekkleier vises på kart, men i praksis kan det være mange leier som rein trekker etter. I aktuell paragraf bør formulering være gamle/lavvo.

Fylkesmannens kommentar

Unntaksbestemmelser for drifting av kraftlinjer legges inn i forskriften. Med hensyn til navn så ligger Skruddudalssetran og Skruddualstjønna nord for området, mens Storbårvatnet, Litl Børvatnet og Bårvassåsen ligger i tilknytning til- og delvis inne i området. Fylkesmannen anbefaler Bårvassåsen naturreservat som navn. For reindrift henvises til de generelle kommentarer i kap 8.6.

Tilråding

Fylkesmannen tilrår opprettelse av Bårvassåsen naturreservat, jf. kommentarer ovenfor.

Forskrift om vern av Bårvassåsen naturreservat, Indre Fosen kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Med sin variasjon av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har området særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til truet og sårbar natur som oseanisk furuskog og gammel skogunder naturlig dynamikk og sjeldne og sårbare arter knyttet til disse naturtyper.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: Indre Fosen kommune: 292/1

Naturreservatet dekker et totalareal på 2144 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Indre Fosen kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet.
- b) Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- c) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- d) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.

- e) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- f) Oppsetting av midlertidige mobile jaktårn i forbindelse med storviltjakt.
- g) Vedlikehold av eksisterende bygninger og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h) Rydding av eksisterende stier vist på kart i forvaltningsplan, dvs. fjerning av greiner og nedfall over stien.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bål på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk.
- r) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr, i samsvar med forvaltningsplan. Uttak skal ikke foretas i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan
- l) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av eksisterende flyttlei og kjøretrase i reindriften, avmerket i kart i forvaltningsplan.
- m) Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- n) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Sykling er forbudt utenfor eksisterende veier og stier vist i forvaltningsplan.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med hest og drag eller lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig bruk av snøscooter på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon, som avtale med oppdragsgiver.
- d) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet knyttet til formål nevnt i § 6 første ledd.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, bjørn og ulv med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- e) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fiske.
- f) Oppføring av gjerder og samleanlegg for beite
- g) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark ved utøvelse av reindrift
- h) Start og landing med helikopter i forbindelse med reindrift.
- i) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter i forbindelse med reindrift.
- j) Bruk av reservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.
- k) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 g, h og i og § 7 c, e og f.
- l) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering og fornyelse av kraftledninger.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplanen i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

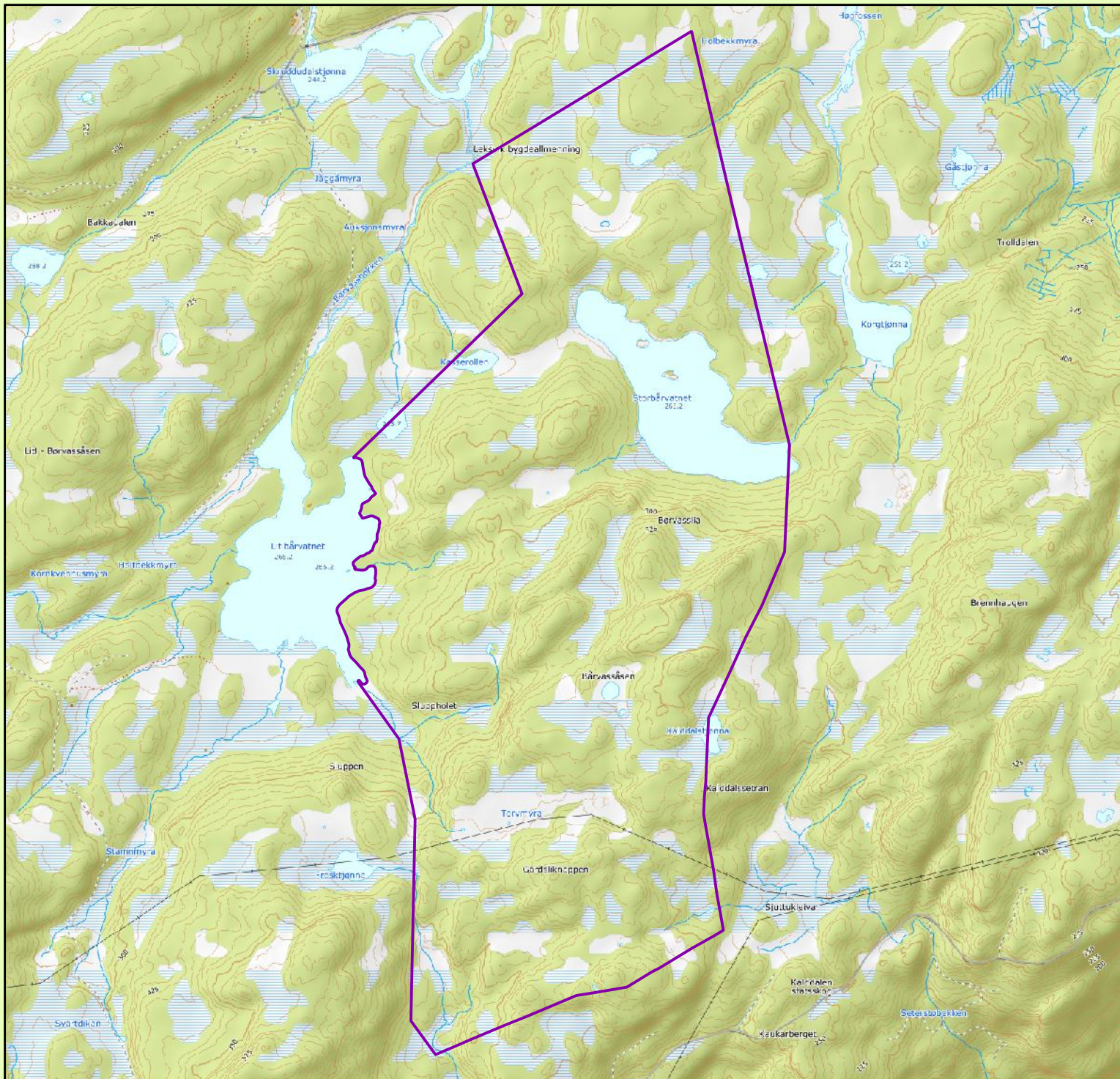
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

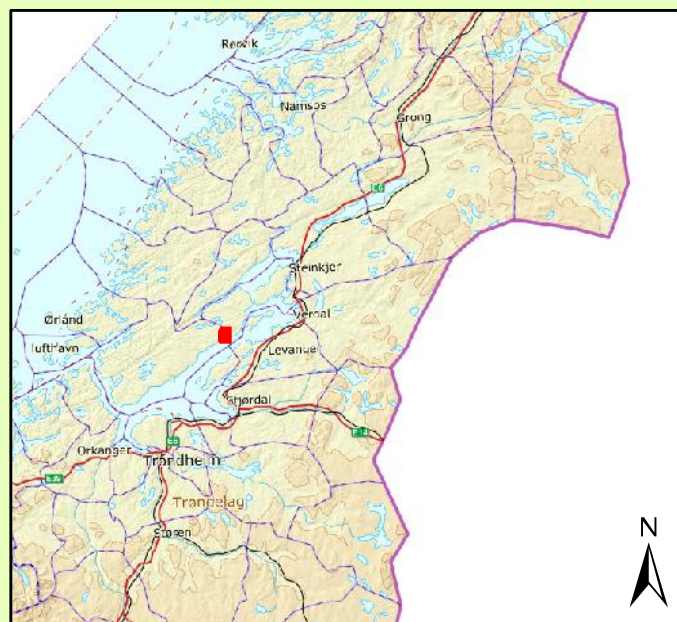

Bårvassåsen naturreservat

Indre Fosen Kommune

 Verneforslag

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 15000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.12 Trongstadlia naturreservat, Åfjord kommune

Totalareal: 710 daa

Skogareal: 248 daa skog, derav 237 daa produktivt

Vegetasjonssone: Mellomboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som inneholder den truede naturtypen kystgranskog og med innslag av høgstaudegranskog og lågurtvegetasjon, samt skog i rasmark. Det er også en del av formålet å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av en forekomst av edelløvskog med alm.

Beskrivelse og verdi

Området ligger langs Ommunddalselva, i en ganske trang elvedal sørøst i Åfjord kommune. Verneforslaget omfatter alt fra snaue forblåste topper til områder med fuktig granskog. Sørvest i området er det stupbratte fjellvegger. Den bratte og glatte fjellsida helt i sørvest gjør lia utsatt for snøras, noe som preger skog og vegetasjon nedenfor. Nedenfor brattliene er det en del rasmateriale, stedvis med grov blokkmark.

Gammel granskog av typen boreal regnskog og med en del høgstaudegranskog inngår. En mindre forekomst av alm finnes. Også skog i rasmark, som er lauvdominert. Blåbærgranskog og småbregnegranskog er vanligst i området. Partivis er granskogen dominert av høgstaudeskog (NT-nær truet). Skogen har også stedvis lågurtpreg med arter som liljekonvall og myske. En mindre forekomst av alm (VU-sårbar) finnes også oppunder ei fjellrot opp mot Ørnreiret.

I nordøst (Kållia) er det en lokalitet med boreal regnskog (VU-sårbar) av en-stjerners verdi med arter som melldråpelav (VU-sårbar) og skorpefiltlav (NT-nær truet). Skjegglav er vanlig, herunder gubbeskjegg (NT-nær truet), samt flere arter i lungeneversamfunnet.

Følgende rødlistede naturtyper finnes innenfor området: Boreal regnskog (VU), høgstaudegranskog (NT).

Området dekker følgende regionale mangler (Trøndelag sør): Boreal regnskog, rik skog/høybonitetsskog og gammelskog.

Inngrepstatus

Det er ingen inngrep i området.

Samlet vurdering

Forekomst av kystgranskog, innslag av rike vegetasjonstyper, forekomst av alm og skog i rasmark er hovedverneinteressene.

Høringsuttalelser

Gunnar Singasaas understreker på vegne av alle grunneierne i Trongstadlia at det er en konsesjon for småkraft i Trongstadlifossen, som eies av Norsk Kraft AS. Grunneierne håper konsesjonen vil realiseres i utbygging som omsøkt i konsesjonssøknaden. Et frivillig vern må ikke gå på bekostning av nevnte småkraftkonsesjon. Grunneierne håper å kunne realisere både utbygging og frivillig vern i området. Med ei eventuell kraftutbygging vil området være lettere tilgjengelig med traktor for

skogsdrift. Konesjonen er rettskraftig. Om et vern ikke vil kunne kombineres med utbygging, ønsker grunneierne et estimat på hva som kan gis i erstatning, som de igjen vil kunne be eventuell utbygger om å kompensere i kroneverdi – utover vernets betydning.

NVE ga i 2015 konsesjon til Trønder Energi for å bygge Trongstadlia kraftverk. Kraftstasjonen og deler av rørgaten ligger i det foreslåtte verneområdet. I konsesjonsvedtaket står det at NVE vurderte at utbygging fører med seg akseptable og relativt små ulemper for naturmiljøet og andre allmenne interesser og at fordelene ved utbyggingen er større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Konesjonen ble overført til OBOS Energi i 2018. NVE kan ikke se at OBOS Energi står på adresselisten for høringen. NVE ber Fylkesmannen om å kontakte OBOS Energi for å diskutere de nødvendige tilpasningene i verneforskriften for å åpne for utbygging og drift av vannverket.

OBOS Energi AS opplyser at de overtok rettighetene til Trongstadlia kraftverk fra Trønder Energi Kraft AS 21.12.2018. Trongstadlia kraftverk vil bli berørt av det foreslåtte Trongstadlia naturreservat slik grensene er i verneforslaget. I sørvest går det foreslåtte verneområdet inn på området der kraftstasjonen er tenkt plassert, samt området der kraftverkets vannvei er tenkt med et kort strekke nedgravd rørgate og resterende i tunnel. Skogvernets øvre grense ved elva vil delvis overlape området der det er planlagt bygd dam og inntak. OBOS Energi er positiv til verneforslaget under forutsetning av at det ikke vil være til hinder for utvikling, bygging og drift av Trongstadlia kraftverk. Denne forutsetningen er også lagt til grunn av grunneierne. Det forutsettes derfor at grensene justeres slik at de går klar av utbyggingen av Trongstadlia kraftverk, herunder plassering av kraftstasjonen og inntaksdammen, jf. kart vedlagt uttalelsen. Det må i tillegg tas inn i forskriften at vernebestemmelsene ikke skal være til hinder for utvikling, bygging og drift av Trongstadlia kraftverk, samt at eventuelle justeringer i prosjektet ikke skal kunne forhindres med bakgrunn i dette. Det foreslås følgende tillegg i verneforskriften:

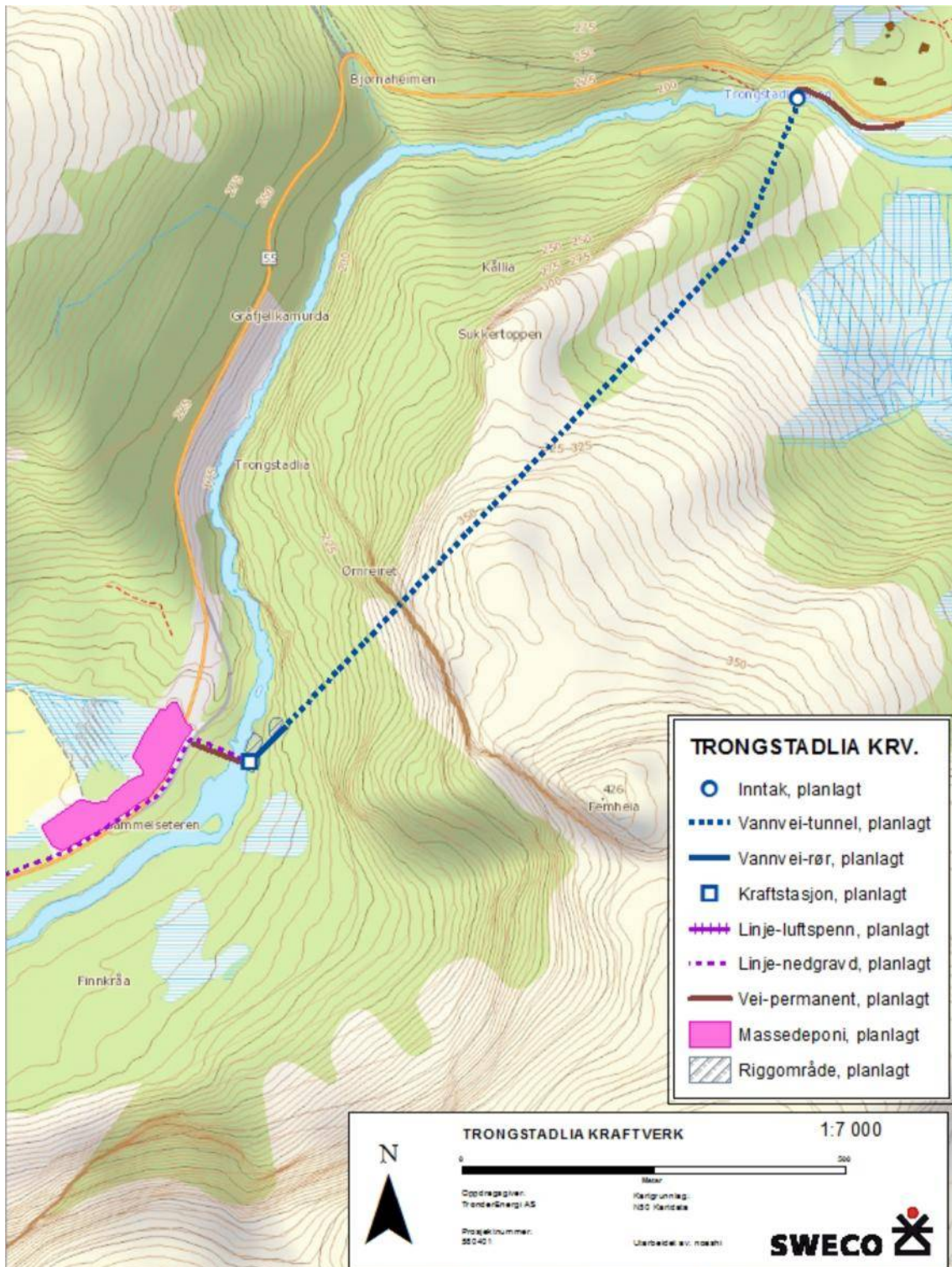
- § 4, nytt punkt 14. «Etablering, drift og vedlikehold av Trongstadlia kraftverk med kraftlinjer og alle nødvendige installasjoner, herunder driving av vannvei i fjell eller grunn, som beskrevet i konsesjonssøknad til NVE med tilhørende vassdragskonsesjon av 25. juni 2015. Vernebestemmelsene skal ikke være til hinder for fremtidige nødvendige justeringer i prosjektet som blir omsøkt og tillatt av NVE.»
- § 6, nytt punkt i første avsnitt («... Ferdelsbestemmelsene er ikke til hinder for»):
«Motorferdsel nødvendig for å etablere, drifte og vedlikeholde Trongstadlia kraftverk med kraftlinjer og tilhørende installasjoner.»

Statens vegvesen Region midt viser til sin uttalelse til områdene Vuddudalen og Trongstadlia i oppstartsmeldingen fra Fylkesmannen. De gir fortsatt tilbakemelding på at områdene bør ligge minst 15 meter fra vegkant for ikke å komme i konflikt med ordinært vedlikehold mv. Når det gjelder lokaliteten Trongstadlia er de fornøyd med at grensene er noe justert for å ta høyde for en eventuell framtidig vegutbedring. Det er ønskelig at avgrensningen ved Bjørnaheim trekkes ytterligere tilbake 20 meter. I vernebestemmelsene bør det innarbeides en bestemmelse i § 7 som tillater vegeier å iverksette tiltak utenfor vegbanen for å hindre ras/utglidning/skade på vegen. Lokaliteten Vuddudalen der sideterrenget er holdt tilbake med støttemurer er et godt eksempel på dette.

Fylkesmannens kommentarer

NVE har den 25.06.2015 gitt TrønderEnergi Kraft AS tillatelse til å bygge Trongstadlia kraftverk i Amundalselva i Åfjord kommune i medhold av vannressursloven. Denne rettigheten ble i 2018 overtatt av OBOS Energi AS. Produksjonen vil bli ca. 12,3 GW/år. Det er planlagt tunell fra

Trongstadfossen oppstrøms det foreslåtte naturreservatet og til et kraftverk på østsida av elva like sør for den foreslåtte vernegrensa ved Gammelseteren, se kart under. Den 1220 meter lange vannveien vil bli lagt som tunnel de øverste 1030 meter. Videre blir det 70 meter rør i tunnel og 120 meter nedgravd rør. Det er fastsatt en minstevannføring på 390 l/s hele året. Middelvannføringen er beregnet til 5600 l/s og alminnelig lavvannføring 380 l/s. NVE mener at kystgranskogen langs Trongstadlia med tilhørende arter ikke vil bli vesentlig berørt da vannveien vil gå som tunnel på mesteparten av strekningen hvor naturtypen er registrert.

Kart over rørtrasé, Trongstadlia kraftverk. Fra konsesjonssøknaden til TrønderEnergi.

NVE vurderer virkningen på den registrerte kystgranskogen slik: NVE legger til grunn at det ikke er funnet rødlistede arter, men at det ble funnet noen oser som er kalkindikatorer (kalkraggmose, putevrिमose og bergrotmose), samt lavararter som er indikatorer på høy luftfuktighet (brun korallav og lungenever). NVE vurderer det slik at det er viktig at fuktigheten blir opprettholdt ved en ev. utbygging.

Den registrerte kystgranskogen vil ikke fysisk bli berørt, med unntak av en liten bit nederst mot planlagt kraftstasjon. Vannveien vil gå som tunnel på mesteparten av strekningen som er avgrenset som kystgranskog. NVE mener derfor det i denne saken er framføring av vann og ev. konsekvens for artsmangfoldet knyttet til kystgranskogen som er den relevante problemstilling knyttet til denne naturtypelokaliteten. På generelt grunnlag kan man si at påvirkningsfaktorer for kystgranskog er hogst og vannkraft. NVE observerte på befaring at kystgranskogen over store områder ligger relativt langt unna selve elva. Der skogen ligger nærmest elva er det stort sett steile, blankskurte bergvegger. NVE vurderer det derfor slik at kystgranskogen primært er en regnskog som får tilført fuktighet direkte gjennom nedbør og tilsig fra grunnen. Det er etter NVEs syn lite sannsynlig at elva bidrar vesentlig til å opprettholde fuktigheten i skogen. NVE vurderer det derfor slik at med tilstrekkelig minstevannføring og vannvei i tunnel, vil påvirkningen på kystgranskogen ikke være nevneverdig negativ.

Fylkesmannen er i hovedtrekk enig i NVEs vurdering av at elva i det aktuelle området ikke i nevneverdig grad bidrar til å opprettholde fuktigheten i skogen, da det ikke er fossefall/fossesprøytoner langs den del av elva som ligger innenfor det foreslåtte verneområdet. Kystgranskogen er her av Fosen-typen, hvor de spesielle lavararter som karakteriserer skogtypen først og fremst vokser på lauvtrær. Det er mengde og hyppighet av nedbør som i første rekke gir fuktighet som medfører det spesielle lavsamfunn som er knyttet til den typiske kystgranskogen i dens hovedutbredelsesområde. Granpensellav er en karakterart for kystgranskog, som er registrert i området. Registrerte lavararter som er indikatorarter for kystgranskog er kystfyllav og sølvnever. Kystgranskoglokaliteten i området er registrert som av lokal verdi. I andre deler av Trøndelagsregionen kan lignende lavsamfunn finnes i fossesprøytoner, eks. ved Henfallet i Tydal og Storfossen i Malvik.

Det vil dermed ikke være avgjørende for kystgranskogen i det aktuelle området om vannmengden i elva reduseres gjennom utbygging som foreslått, men det er positivt for naturmiljøet generelt at det opprettholdes en ikke ubetydelig minstevannføring. Det vil her være flatehogst som er den største trusselen mot kystgranskogen og dens spesielle lavflora og flere andre registrerte arter i området, som NVE også påpeker, og ikke vannkraftutbyggingen slik den er planlagt.

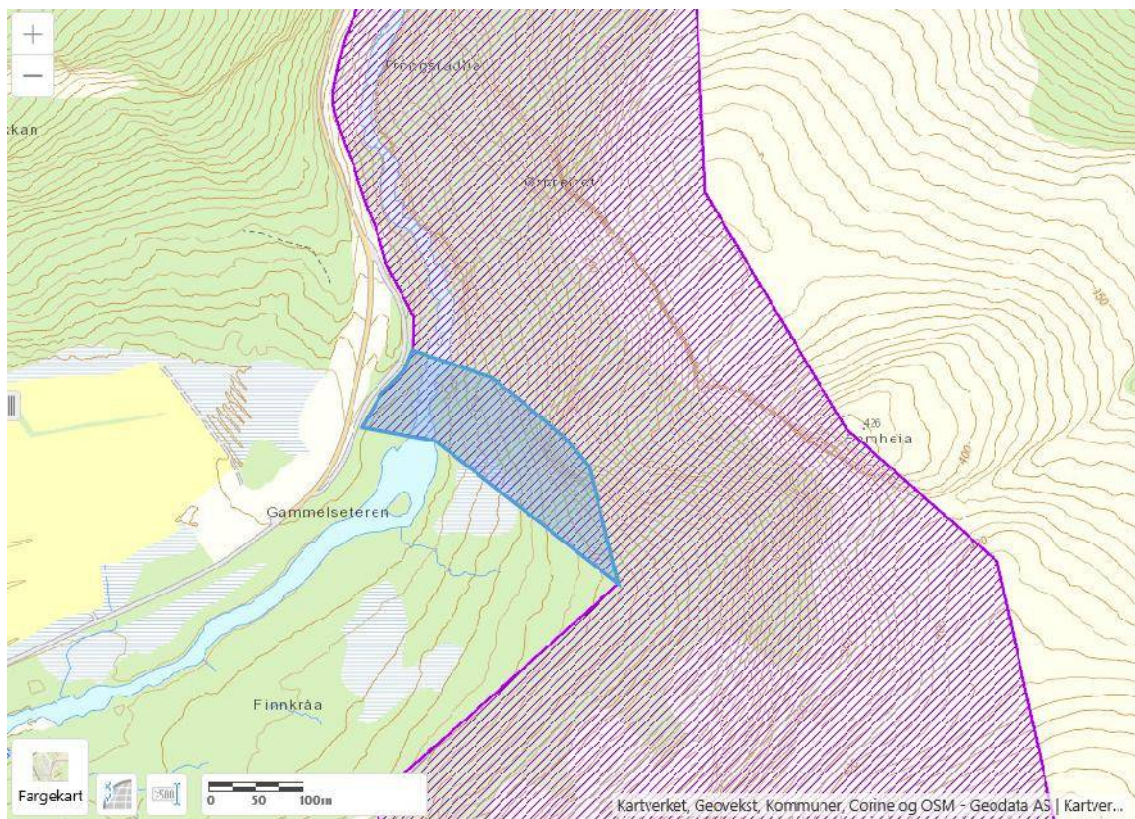
Fylkesmannens konklusjon er at den planlagte vannkraftutbygging ikke vil være i nevneverdig konflikt med verneforslaget og at de to tiltak dermed kan kombineres. Ut fra avgrensningen i verneforslaget ligger det planlagte kraftverket, slik det er beskrevet i konsesjonssøknaden til TrønderEnergi, omtrent på grensa av området, samt at vei til det, vannvei i rør og riggområde ligger innenfor. Det foreslås å justere grensa slik at kraftverket, veien dit, vannvei i rør og riggområde faller utenfor verneområdet, slik OBOS Energi beskriver, se kart under. Denne justeringen medfører ikke at spesielle registrerte kvaliteter utover generelle gammelskogverdier går ut. Registrert lokalitet med kystgranskog berøres ikke.

Konsesjonen beskriver ikke at det vil komme kraftlinjer eller andre inngrep innenfor de justerte grensene til Trongstadlia naturreservat, det blir kun en tunnel i fjell under naturreservatet. Fylkesmannen kan derfor ikke se at det er behov for tillegget i forskriftens § 6 om motorferdsel slik OBOS Energi foreslår. Dette har OBOS Energi akseptert. Fylkesmannen kan heller ikke se at det er nødvendig med tillegget i § 4 som OBOS Energi foreslår, idet den foreslåtte tunnelen kommer i fjell under naturreservatet og dermed ikke kommer i konflikt med vernebestemmelsene. OBOS Energi har i epost av 24.06.2018 foreslått en revidert ordlyd til en bestemmelse i § 4: «Etablering, drift og vedlikehold av Trongstadlia kraftverk med kraftlinjer og nødvendige installasjoner, som beskrevet i konsesjonssøknad til NVE med tilhørende vassdragskonsesjon av 25. juni 2015, i kombinasjon med vernegrense som er ment å ta høyde for tilpasninger i etableringen av kraftverket». Fylkesmannen ser at OBOS Energi har behov for å sikre sine interesser, slik at Trongstadlia kraftverk kan bygges ut iht. gitt konsesjon og kan ta inn den foreslåtte bestemmelsen i forskriftens § 4, unntatt siste del som gjelder vernegrensen, idet vernekartet, som også er et juridisk dokument i saken, vil vise vedtatt grense. Dette har OBOS Energi akseptert.

Det anses ikke som nødvendig å justere grensa i nord ved Trongstadlifossen, slik OBOS Energi beskriver, idet avgrensningen i verneforslaget er slik at det aktuelle arealet er utenfor verneforslaget. Dette er akseptert av OBOS Energi.

Fylkesmannen legger dermed til grunn at Trongstadlia kraftverk kan bygges ut som beskrevet i konsesjonssøknaden med en justering av grensa og forskriften som forhandlet fram i dialog med OBOS Energi.

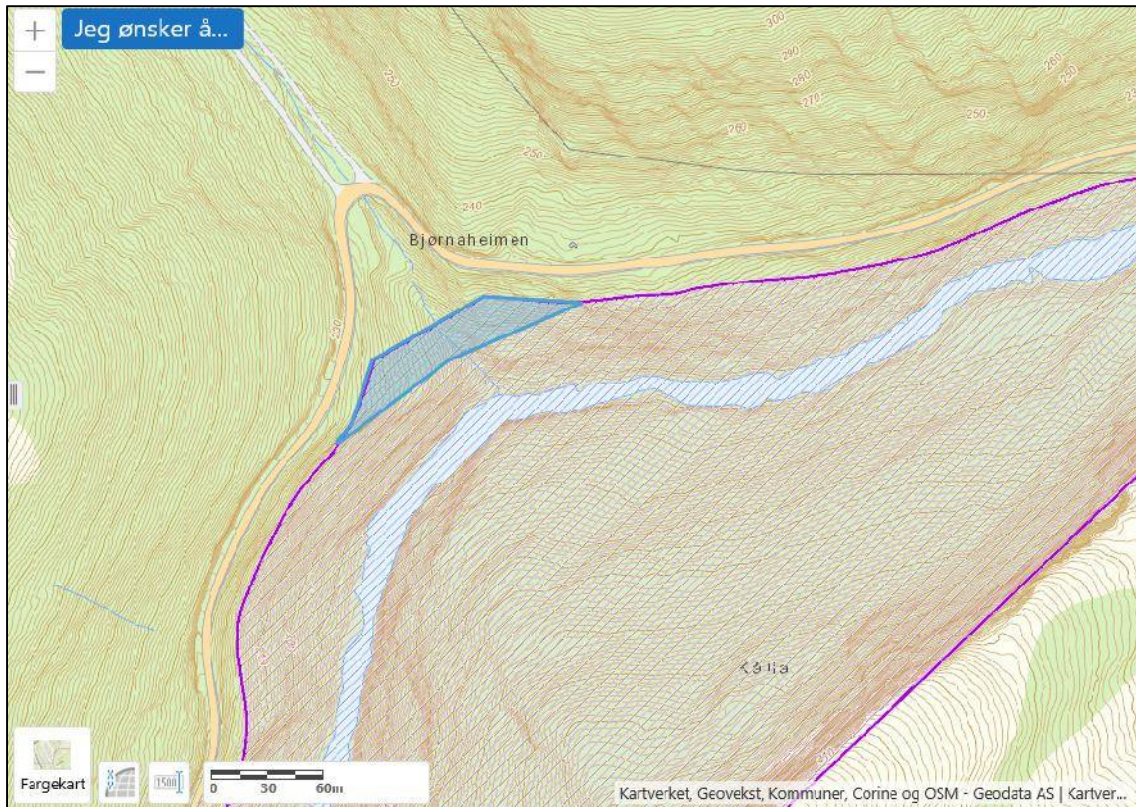

Forslag om justering av grensa for lokaliteten Trongstadlia for å ta ut vei, kraftanlegg, rørgate og riggområde til det planlagte Trongstadlia kraftverk (blå figur). Areal 24,7 dekar.

Statens vegvesen foreslår å flytte grensa i svingen i Bjørnaheimen 20 meter sørøstover, da det er planer om å rette ut denne svingen. Fylkesmannen foreslår å imøtekomme dette (jf. kart under), da

det på det aktuelle arealet ikke er registrert spesielle kvaliteter ut over generelle gammelskogsverdier, samt at det er ønskelig å ha med et helhetlig skogmiljø på begge sider av elva. For øvrig er grensa fra vegkant til vernegrense for lokaliteten Trongstadlia ca. 15 meter, slik Statens vegvesen ønsker.

Trongstadlia: Forslag om å ta ut 2,6 dekar ved Bjørnaheimen for mulig utretting av vei (blå figur).

Fylkesmannen foreslår en bestemmelse i § 7 som tillater vegeier å iverksette tiltak utenfor vegbanen for å hindre ras/utglidning/skade på vegen, jf. uttalelsen til Statens vegvesen, med slik ordlyd: «Tiltak utenfor vegbanen langs vegen vest for naturreservatet for å hindre ras, utglidning og skade». I tillegg må det tas inn en bestemmelse i § 7 som muliggjør motorferdsel i den forbindelse, med slik ordlyd: «Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og j og § 7 c, f, g og h.» Her er også tatt inn standard innhold i en slik bestemmelse, da den er avglemt i forskriften i verneforslaget.

Samiske interesser

I konsultasjonen med Fosen reinbeitedistrikt, sør-gruppen, ble det opplyst at Trongstadlia først og fremst er barmarksbeite i reindriften. Det ble det framsatt ønske om at forskriftene har mest mulig lik oppbygning i forhold til reindriften sine interesser. Idet området er bratt og lite egnet til driving av rein eller motorferdsel i reindriften, foreslår Fylkesmannen ikke endringer av forskriften om Trongstadlia naturreservat idet den foreslåtte forskriften anses å ivareta samiske interesser og reindrift på en tilfredsstillende måte.

Fylkesmannens tilråding

Fylkesmannen i Trøndelag tilrår opprettelse av Trongstadlia naturreservat med endringer som nevnt ovenfor.

Forskrift om vern av Trongstadlia naturreservat, Åfjord kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som inneholder den truede naturtypen kystgranskog og med innslag av høgstaudegranskog og lågurtvegetasjon, samt skog i rasmark. Det er også en del av formålet å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av en forekomst av edelløvskog med alm.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr. i Åfjord kommune: 31/5, 39/1, 39/2, 39/3, 39/6, 39/1-4, 6, 1055/24, 1055/25. Naturreservatet dekker et totalareal på 710 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet .... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Åfjord kommune hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.

- f) Etablering, drift og vedlikehold av Trongstadlia kraftverk med kraftlinjer og nødvendige installasjoner, som beskrevet i konsesjonssøknad til NVE med tilhørende vassdragskonsesjon av 25. juni 2015.
- g) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt.
- h) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bålbrenning på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- i) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- j) Rydding av eksisterende stier, dvs. fjerning av greiner og kvist over stien.
- k) Utsetting av saltstein.
- l) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veger og stier er bruk av sykkel forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon for avtalen med oppdragsgiver.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet nevnt i § 6 første ledd.
- b) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, og nødvendig motorferdsel for å utføre slike tiltak.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier.
- g) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.

- h) Tiltak utenfor vegbanen langs vegen vest for naturreservatet for å hindre ras, utglidning og skade.
- i) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og j og § 7 c, f, g og h.
- j) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark og helikopter ved utøvelse av reindrift.
- s) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk til brensel og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr. Uttak skal ikke foregå i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

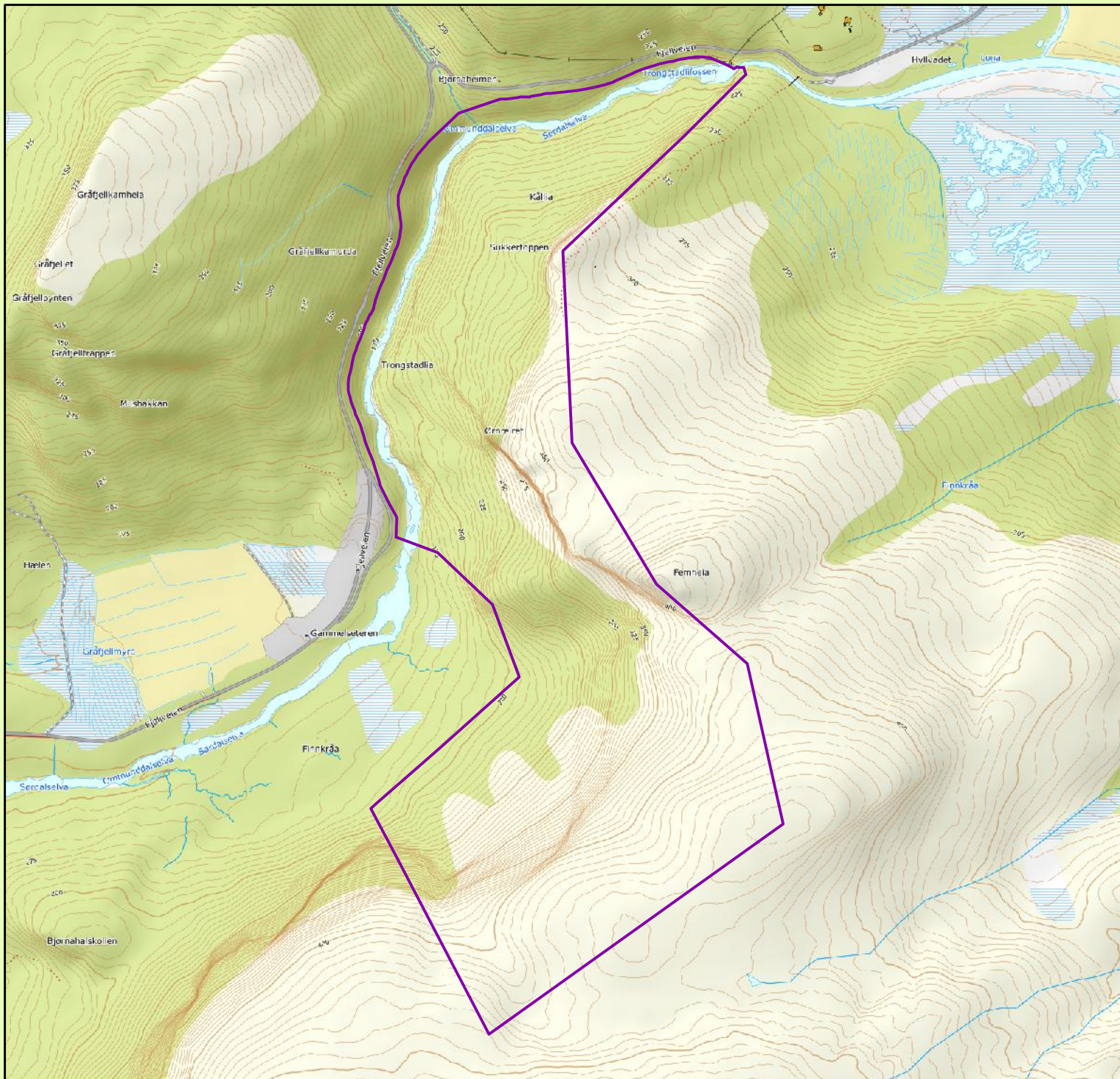
Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

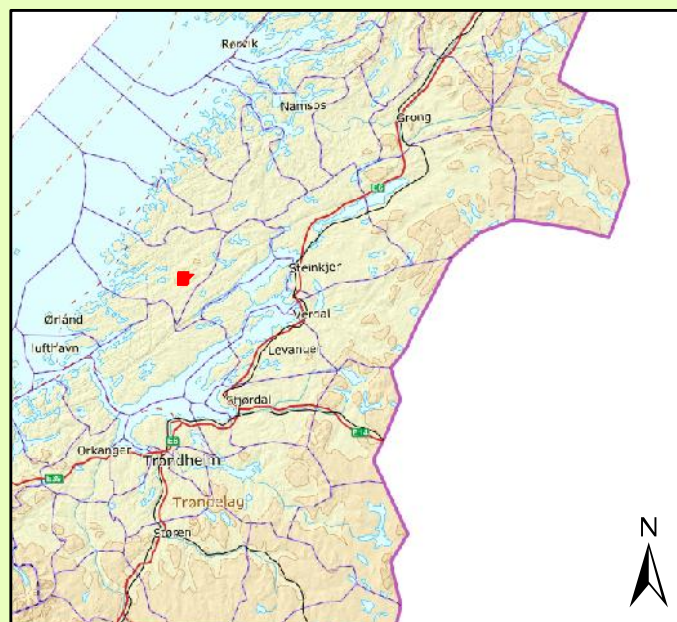

Trongsstadlia naturreservat

Åfjord kommune

 Verneforslag

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 10000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.13 Skjettenberglia naturreservat, utvidelse, Indre Fosen kommune

Totalareal: 1014 daa nytt areal

Skogareal: 430 daa, hvorav 337 daa produktivt

Vegetasjonssone: Mellomboreal, nordboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å verne et område som representerer en bestemt type natur i form av rik gammelskog med alm, gran og boreale løvtrær og med en rik karplanteflora, stedvis med preg av kalkskog.

Beskrivelse og verdi

Området ligger nordøst for Storvatnet i Indre Fosen kommune og utgjøres i hovedsak av ei bratt, sørvendt li, men også av flere mindre sørvendte lier med slakere partier imellom med mye myr.

Området er en utvidelse av Skjettenberglia naturreservat vestover. Området utgjøres i hovedsak av ei bratt sørvendt li med rik vegetasjon i form av høgstaudeskog og lågurtskog av lauv og gran, herunder med noe alm. Deler er kalkskog.

Berggrunnen i området er generelt ganske nærings- og mineralrik. Det er stor variasjon i vegetasjonen. Den lange øvre (nordlige) lia er den klart rikeste. Vegetasjonen varierer fra rik almeskog, høgstaudeskog og rikmyr til nøysomme typer som røsslyng-blokkebærskog og blåbærskog, men totalt sett er det høyt innslag av de rike typene. Alm (VU-sårbar) finnes flere steder i den øverste brattlia i området. Gran dominerer samlet sett i området, men den øvre lia har også mye løvskog med bjørk, selje og litt furu, rogn og hegg. Eldre granskog i tidlig aldersfase dominerer. Det er god aldersspredning, men de eldste trærne mangler til en stor grad. Skogen er høytliggende, men har skogtyper som er relativt sparsomt forekommende i regionen i dette høydelaget og som bidrar med viktige tilskudd til det eksisterende Skjettenberglia naturreservat. Det er stort innslag av storbregneskog og høgstaudeskog, mer sparsomt lågurtskog.

Følgende rødlistede naturtyper finnes innenfor området: Høgstaudegranskog (NT). Høgstaudeedelløvskog (VU) på mindre partier.

Området dekker følgende regionale mangler (Trøndelag sør): Rik edelløvskog, gammel boreal lauvskog, rike skogtyper, karplanter (rik flora).

Inngrepsstatus

Enkelt vannanlegg med en ståltank og rør, til Lillekråkmo seter.

Samlet vurdering

Hovedverneinteressene er knyttet til rik edelløvskog og gammel boreal løvskog med innslag av kalkskog.

Uttalelser

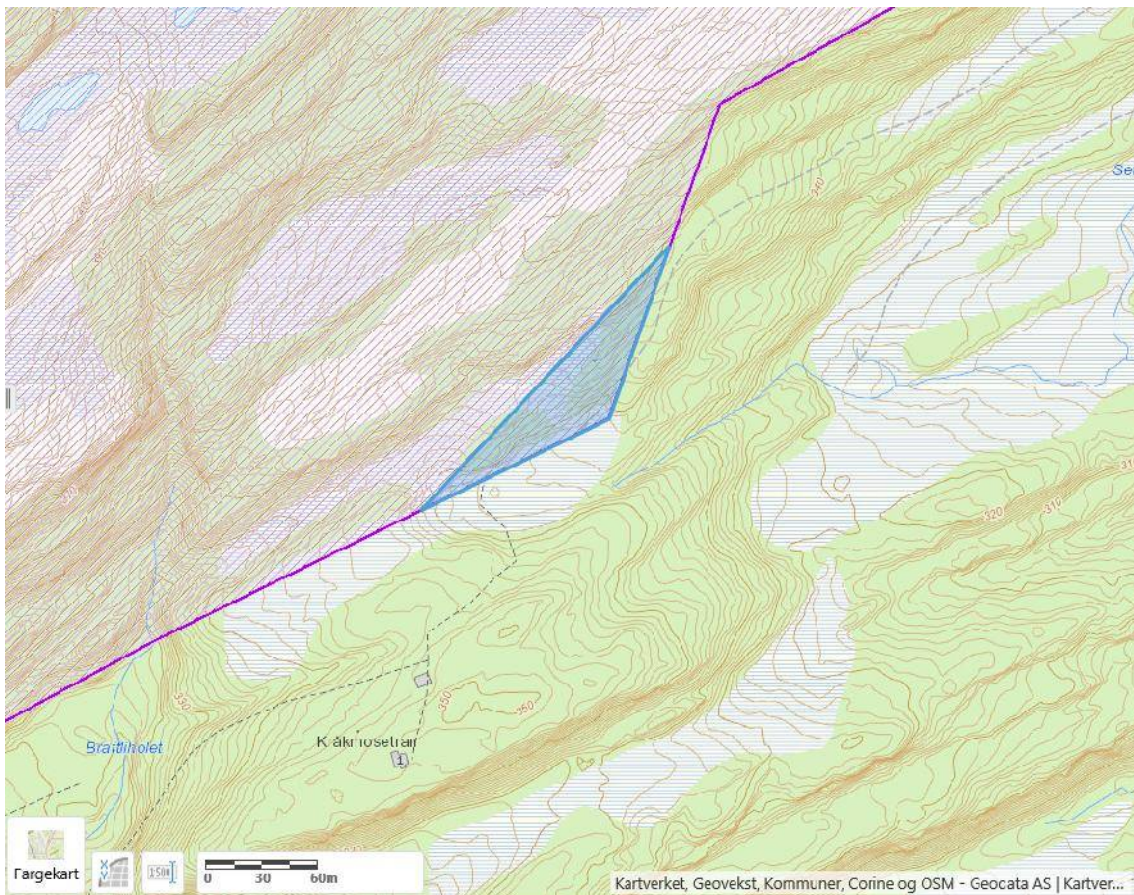
Sigmund Rian ønsker å justere grensen for utvidelsen av Skjettenberglia naturreservat noe, for å ta ut ei kjøperei som brukes i forbindelse med hogst og rydding av plantefelt, jf. kart vedlagt uttalelsen. Rian har et vannanlegg til Lillekråkmo seter som ligger innenfor utvidelsen av Skjettenberglia naturreservat, Dette anlegget består av en vanntank i rustfritt stål på 500 liter, bøtte og 20 m

vannslange oppå bakken inn til tanken for vanninntak, inntak til vanntanken og slange fra vanntanken til setra. Vannslangen ned til setra er gravd ned, men er stedvis synlig der det er mye stor stein, berg og grunn mark. For Rian er det viktig at vannanlegget blir stående og kan vedlikeholdes. Det planlegges bygd overbygg til vannanlegget. Materialer til dette er fraktet til stedet. Rian har behov for motorisert ferdsel både på vinterføre og på barmark for å ferdigstille vanntanken, samt for vedlikehold. Behovet er lite.

Kartverket uttaler at for Skjettenberglia naturreservat er korrekt skrivemåte i dag Skjettenberglia naturreservat.

Fylkesmannens kommentarer

Fylkesmannen vil imøtekomme Sigmund Rians ønske om å ta ut ei kjørelei brukt i skogsdrift fra den foreslåtte utvidelsen av Skjettenberglia naturreservat, da dette er en mindre justering som ikke berører spesielle registrerte kjerneområder eller arter, men som har generelle gammelskogskvaliteter. Kart under viser forslag til grensejustering. Areal som foreslås tatt ut er 4 dekar.

Kart med forslag til grensejustering for utvidelsen av Skjettenberglia naturreservat (blå figur). Areal 4 dekar. Kjøretraséen som med dette går ut er vist med stiplet strek.

Ifølge opplysninger fra Rian ligger vanntanken i en bekkedal ca. 110 meter innenfor grensa for den foreslåtte utvidelsen av Skjettenberglia naturreservat. Fylkesmannen anser det mest hensiktsmessig å åpne for at vanntanken kan forbli i området framfor å justere grensa slik at den tas ut, da dette innebærer at et relativt stort område må tas ut. Det er rik vegetasjon (høgstaude/lågurtvegetasjon))

langs bekken, og det er derfor ønskelig at den forblir i den foreslåtte utvidelsen av Skjettenberglia naturreservat. Forskriftens § 4 e åpner for at vanntank med ledninger kan vedlikeholdes, men forslaget til forskrift hjemler ikke motorferdsel i den forbindelse, jf. at forskriftens § 7 mangler slik hjemmel. Det foreslås følgende tilleggsbestemmelse i § 7: «*Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og j og § 7 c, f og g,*»

Fylkesmannen vil endre navnet til Skjettenberglia, slik Kartverket foreslår.

Samiske interesser

I konsultasjonen med Fosen reinbeitedistrikt, sør-gruppen, ble det opplyst at Skjettenberglia først og fremst er vinterbeite i reindriften. Det ble det framsatt ønske om at forskriftene har mest mulig lik oppbygning i forhold til reindriften sine interesser. Idet området er bratt og lite egnet til driving av rein eller motorferdsel i reindriften, foreslår Fylkesmannen ikke endringer av forskriften om Trongstadlia naturreservat idet den foreslåtte forskriften anses å ivareta samiske interesser og reindrift på en tilfredsstillende måte.

Fylkesmannens tilrådning

Fylkesmannen i Trøndelag tilrår opprettelse av Skjettenberglia naturreservat med endringer som nevnt over.

Forskrift om vern av Skjettenberglia naturreservat, Indre Fosen kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å verne et område som representerer en bestemt type natur i form av rik edelløvskog med alm, rik løvskog og høgstaudegranskog. Deler av skogen har urskogspreg.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr. I Indre Fosen kommune: 292/1, 328/2, 329/1-2, 330/3. Naturreservatet dekker et totalareal på 1539 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet .... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Indre Fosen kommune hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- f) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt.

- g) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bålbrekking på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- h) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- i) Rydding av eksisterende stier, dvs. fjerning av greiner og kvist over stien.
- j) Utsetting av saltstein.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veger og stier er bruk av sykkel forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon for avtalen med oppdragsgiver.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet nevnt i § 6 første ledd.
- b) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, og nødvendig motorferdsel for å utføre slike tiltak.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier.
- g) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og j og § 7 c, f og g.
- i) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark og helikopter ved utøvelse av reindrift.
- t) Reindrifas nødvendige uttak av bjørk til brensel og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr. Uttak skal ikke foregå i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 4. september 1981 nr. 4797 om fredning av Skjettenberglia naturreservat, Leksvik kommune, Nord-Trøndelag.

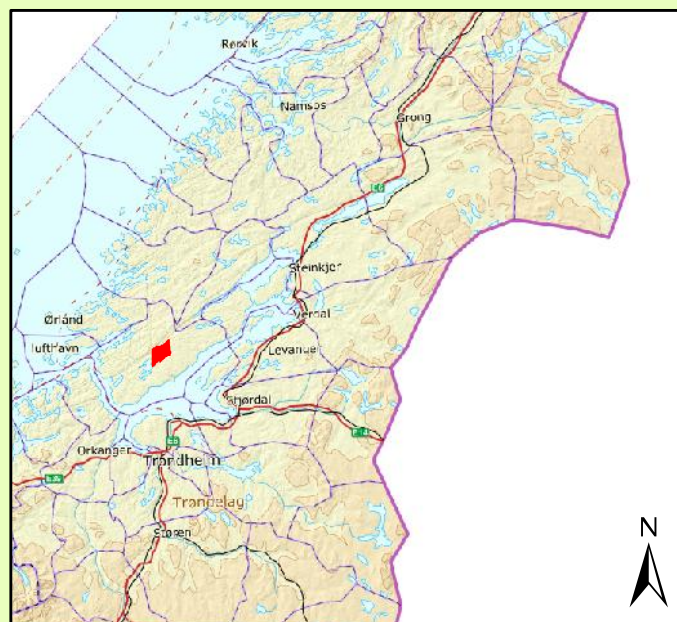

Utvidelse Sjettenberglia naturreservat

Indre Fosen Kommune

- Verneforslag
- Eksisterende verneområde

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 30000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.14 Vargøyilia naturreservat, Indre Fosen kommune

Totalareal: 1772 daa

Skogareal: 949 daa, hvorav 753 daa produktivt

Vegetasjonssone: Mellomboreal, nordboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å verne et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel, stedvis rik granskog med høgstaudegranskog og rik sumpgranskog.

Beskrivelse og verdi

Vargøyilia ligger like nord for Skjettenberglia naturreservat, like øst for Alset i Skaudalen. Området domineres av gammel granskog med noe bjørk, gråor, selje og rogn i et område med varierende topografi. Litt furuskog finnes oppå åsene/høydene.

Av rødlistearter er gubbeskjegg (NT-nær truet) og huldrelav (NT-nær truet) registrert. Lungeneversamfunn forekommer spredt og fåtallig på rogn og selje. Det er innslag av rikere vegetasjonstyper der det er fuktig mark, som høgstaudegranskog (NT-nær truet) og innslag av rik gransumpskog (EN-sterkt truet), samt rik sumpskog med lauvtrær i et parti langs Vargøybekken. På tørrere mark dominerer småbregnegranskog og blåbærgranskog, samt at det også er litt svak lågurtskog. Nærhet til Skjettenberglia naturreservat, som også foreslås utvidet i denne planen, kan samlet sett gi et nettverk av skogvern. Dette trekker verneverdien opp.

Følgende rødlistede naturtyper finnes innenfor området: Høgstaudegranskog (NT), rik sumpgranskog (EN)

Området dekker følgende regionale mangler (Trøndelag sør): Gammel og fuktig granskog, rik/intermediær sumpskog.

Inngrepsstatus

Ei kraftlinje krysser området i sør. To setervoller, Olatrøsetra og Rognåsetra, inngår øst i området, med rester etter bygninger.

Samlet vurdering

Området har gammel, kompakt granskog, herunder høgstaudegranskog og rik sumpgranskog. Nærhet til Skjettenberglia naturreservat trekker verdien opp.

Oppsummering av høringsuttalelser

NVE opplyser at en 66 kV regionalnettledning eid av NTE Nett går gjennom det planlagte verneområdet. Fosen Nett har områdekonsesjon i Vargøyilia og står ikke på adresselista, de bør kontaktes. Forskriften mangler standardbestemmelser knyttet til drift, vedlikehold og fornyelse av kraft- og energianlegg, det bes om at dette tas inn. Statkraft leverte melding i 2006 om å etablere Benkheia vindkraft i dette området. I 2010 ble meldingen trukket tilbake. Verneforslaget kommer derfor ikke i konflikt med vindkraftutbygging. Det er kartlagt digitalt vannkraftpotensial (197 kW) med inntak like utenfor områdegrense. Potensialet er lite og utbyggingspris er høy. NVE vurderer det derfor som lite sannsynlig at det vil være lønnsomt å realisere dette potensialet og NVE kjenner heller ikke til at det er konkrete planer for utbygging.

Fosen Nett viser til at linja gjennom området tilhører NTE nett. Fosen nette er konsesjonær på distribusjonsnettet i området, men nærmeste linje går ca. 2 km nord for det aktuelle området.

Fylkesmannens kommentarer

Fylkesmannen vil ta inn standard bestemmelser knyttet til drift, vedlikehold og fornyelse av kraft- og energianlegg i forskriften om Vargøyia naturreservat, slik NVE ber om. Fylkesmannen har vært i kontakt med Fosen Nett om saken, slik NVE har bedt om. De har ingen interesser i saken, da kraftlinja gjennom området tilhører NTE Nett og da deres nærmeste linje går ca. 2 km unna det aktuelle området.

Samiske interesser

I konsultasjonen med Fosen reinbeitedistrikt, sør-gruppen, ble det opplyst at Vargøyia først og fremst er vinterbeite i reindriften. Det ble det framsatt ønske om at forskriftene har mest mulig lik oppbygning i forhold til reindriften interesser. Fylkesmannen foreslår å flytte forskriftens § 7i om reindriften nødvendige uttak av bjørk til brensel og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindriften utstyr til forskriftens § 4. Det er ikke ryddete flyttleier eller kjøretraséer i Vargøyia i dag, men behov kan oppstå. Fylkesmannen tar derfor muligheter for rydding av flyttleier og kjøretraséer inn i forskriftens § 7.

Fylkesmannens tilråding

Fylkesmannen i Trøndelag tilrår opprettelse av Vargøyia naturreservat med endringer som nevnt over.

Forskrift om vern av Vargøylia naturreservat, Indre Fosen kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som inneholder en lokalitet med gammel naturskog av gran (må formuleres mer presist etter at vi har fått endelig rapport fra registratorene).

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr. I Indre Fosen kommune: 94/1, 94/19.

Naturreservatet dekker et totalareal på 1772 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet .... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Indre Fosen kommune hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- f) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt.

- g) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bålbrekking på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- h) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- i) Rydding av eksisterende stier, dvs. fjerning av greiner og kvist over stien.
- j) Drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- k) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.
- l) Utsetting av saltstein.
- m) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk.
- u) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr. Uttak skal ikke foregå i naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veger og stier er bruk av sykkel forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- c) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- d) Nødvendig motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reieneiere eller reindrifutstansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon for avtalen med oppdragsgiver.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet nevnt i § 6 første ledd.
- b) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, og nødvendig motorferdsel for å utføre slike tiltak.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier.
- g) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- h) Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- i) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.
- j) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og l og § 7 c, f og g.
- k) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark og helikopter ved utøvelse av reindrift.
- l) Nødvendig rydding og annet vedlikehold av flyttlei og kjøretrasé i reindriften.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindriftsloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

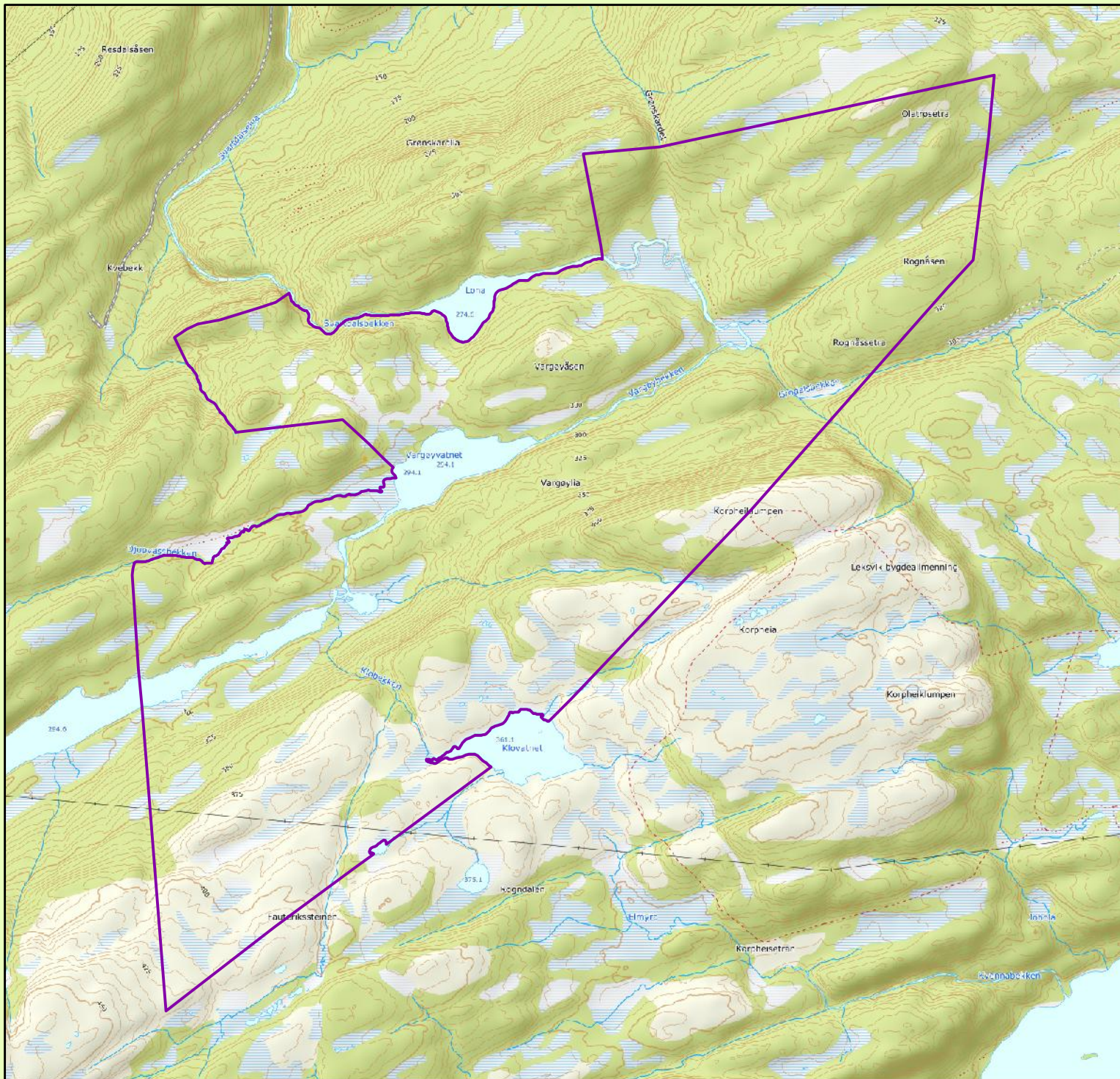
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikraftredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

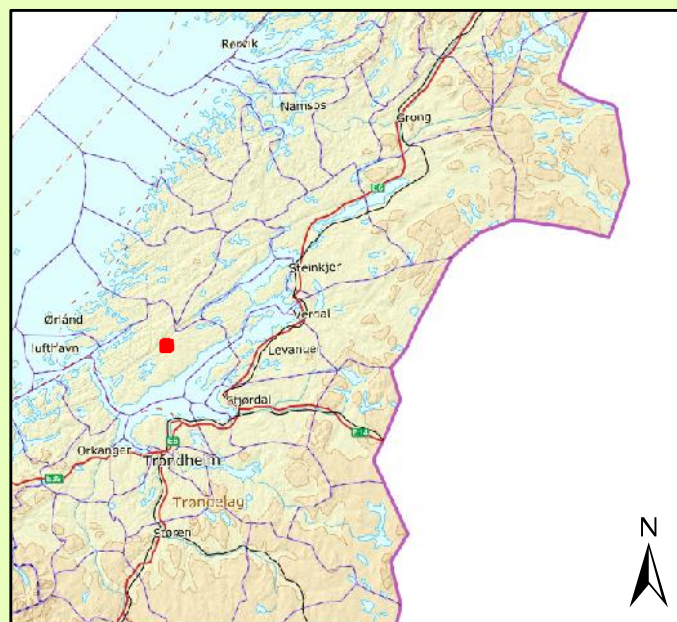

Vargøylia naturreservat

Indre Fosen Kommune

 Verneforslag

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 12500
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.15 Henfallet naturreservat, utvidelse, Tydal kommune

Totalareal: 527 daa nytt areal

Skogareal: 492 daa på nytt areal, hvorav 448 daa produktivt

Vegetasjonssone: Mellomboreal, nordboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å verne et område som representerer en bestemt type natur i form av ei elvekløft med gammel granskog, med den truede naturtypen kystgranskog av fossesprut-type ved Henfallet og med innslag av høgstaudegranskog. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold i form av skog ved Henfallet med fossesprutsone som har en spesiell flora av truede, sjeldne og sårbare arter av lav og moser.

Beskrivelse og verdi

Området ligger sør for Aune i Tydal og er en utvidelse av Henfallet naturreservat nedstrøms langs elva Hena i en canyonpreget elvedal med bratte liser.

Artsmangfoldet er ganske fattig. Fosseyret som gjør at det finnes mange spesielle lavararter ved Henfallet har ingen effekt nedover langs Hena, da elva videre nedover ikke har fossefall. To rødlistearter er påvist, gubbeskjegg (NT) og svartsonekjuka (NT). Blåbærgranskog dominerer, med varianter av småbregne-utforming. Noe høgstaudegranskog (NT) finnes, samt også litt lågurtvegetasjon. Litt furu finnes i de øvre delene av liene. Området har et klart restaureringspotensiale mot naturskog og større habitatvariasjon og med mer død ved. Den varierte kløftenaturen langs Hena er uansett tydelig avvikende og mer bevaringsverdig enn tilsvarende arealstørrelse i nærmeste omegn, og egner seg også langt bedre som restaureringsobjekt.

Følgende rødlistede naturtyper finnes innenfor området: Høgstaudegranskog (NT).

Området dekker følgende regionale mangler (Trøndelag sør): Bekkekløfter.

Tekniske inngrep

Ingen.

Samlet vurdering

Hovedvernekvaliteter er knyttet til gammel granskog i en canyonpreget elvedal, stedvis med høgstaudeskog. Utvidelsen bidrar til en god ivaretagelse av skogsnaturen langs Hena fra Henfallet og nordover til samløpet med Nea.

Oppsummering av høringsuttalelser

Gåebrien sijte har ingen merknad til utvidelsen av Henfallet naturreservat.

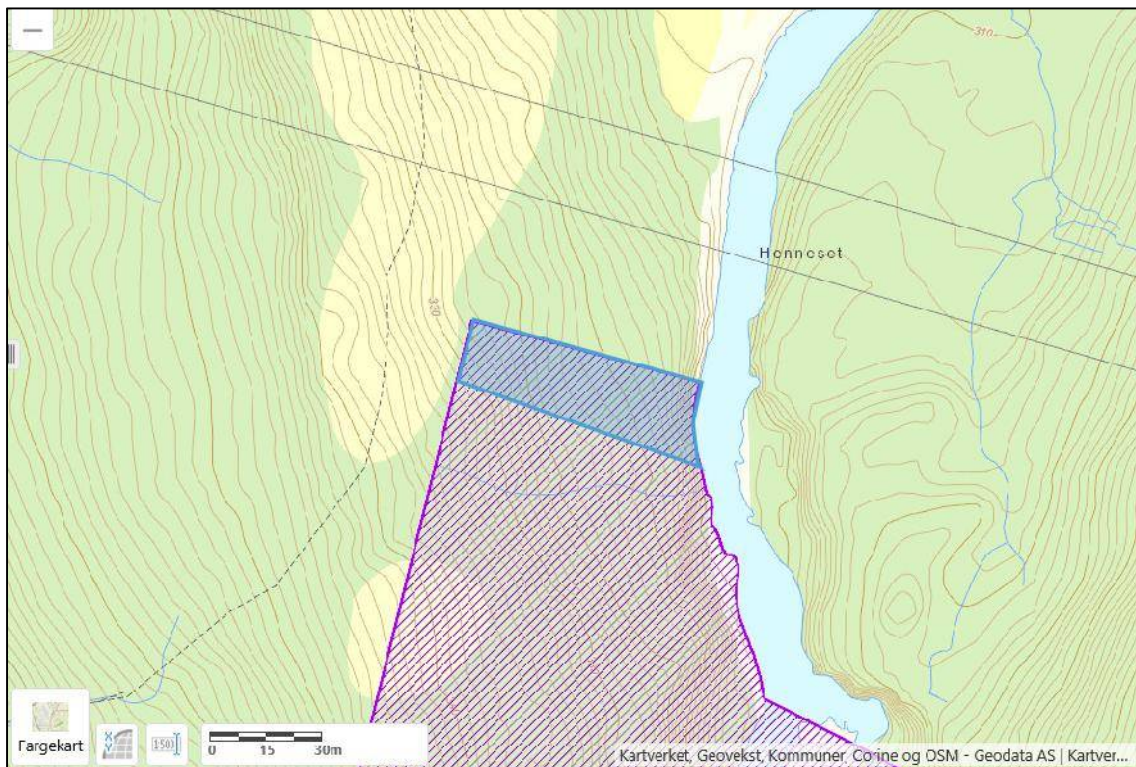
NVE opplyser at det foreslåtte området ligger i vernet vassdrag Hena. Verneforslaget vil ikke hindre utnyttelse av energiresurser. To parallelle nettlinjer går nær det foreslåtte verneområdet i nord. TrønderEnergi har fått konsesjon til å bygge 132 kV linje fra Stokkfjellet vindkraftverk. Siden den nye linjen er planlagt å gå på sørsiden, parallellt med de eksisterende linjene, vil den krysse det foreslåtte verneområdet i nord. Det er viktig at vern av området ikke hindrer utbygging og drift av den nye nettlinjen. NVE ber Fylkesmannen i samarbeid med TrønderEnergi å vurdere enten å flytte grensen

for verneområdet lenger sør eller å tilpasse forskriften til å tillate utbyggingen og drift av den nye linjen.

Multiconsult, på vegne av TrønderEnergi, mener Fylkesmannens anslag over arealbehov for kraftledningen nord for den foreslåtte utvidelsen av Henfallet naturreservat er for knapp, idet den foreslåtte vernegrensa ligger litt nord for senterlinja til den nye Stokkfjellet-linja. Det er derfor behov for å flytte vernegrensa sørover mot punktene utm 32 630806/69930692 i nordvestre hjørne og 630872/6993043 i nordøstre hjørne, evt. enda litt lengre sør.

Fylkesmannens kommentarer

Fylkesmannen vil justere grensa for utvidelsen av Henfallet naturreservat, slik som beskrevet av Multiconsult, se kart under. Dette medfører at 1,3 dekar tas ut.

Forslag til justering av nordre grense for utvidelsen av Henfallet naturreservat, areal 1,3 dekar.

Fylkesmannens tilrådning

Fylkesmannen i Trøndelag tilrår utvidelsen av Henfallet naturreservat med endringer som nevnt over.

Forskrift om vern av Henfallet naturreservat, Tydal kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon av ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å verne et område som representerer en bestemt type natur i form av ei elvekløft med gammel granskog, med den truede naturtypen kystgranskog av fossesprut-type ved Henfallet og med innslag av høgstaudegranskog. Videre er formålet å verne et område som har særlig betydning for biologisk mangfold i form av skog ved Henfallet med fossesprutsone som har en spesiell flora av truede, sjeldne og sårbare arter av lav og moser.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr. I Tydal kommune: 169/1, 169/11, 170/1, 170/2, 172/2, 172/4. Naturreservatet dekker et totalareal på 822 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet .... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Tydal kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.

- e) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- f) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt.
- g) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bålrensning på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- h) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- i) Rydding av eksisterende stier, dvs. fjerning av greiner og kvist over stien.
- j) Utsetting av saltstein.
- k) Skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji (tradisjonell samisk husflid) og tradisjonelle samiske bruksgjenstander, herunder uttak av rilkuler på bjørk. Bestemmelsene gjelder ikke skjæring eller uttak av plantearter som står på den til enhver tid gjeldende norske rødliste eller uttak av særegne vekstformer som rilkuler på andre trær enn bjørk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veger og stier er bruk av sykkel forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reineiere eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon for avtalen med oppdragsgiver.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet nevnt i § 6 første ledd.
- b) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, og nødvendig motorferdsel for å utføre slike tiltak.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier.
- g) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og j og § 7 c, f og g.
- i) Nødvendig bruk av lett terrengkjøretøy på barmark og helikopter ved utøvelse av reindrift.

- v) Reindriftas nødvendige uttak av bjørk til brensel og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindrifutstyr. Uttak skal ikke foregå naturtypeområder, jf. forvaltningsplan.

For reindriften kan det gis flerårige tillatelser som koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindrifloven.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikraftredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 31. august 2001 nr. 63 om fredning av Henfallet naturreservat, Tydal kommune, Sør-Trøndelag.

9. 16 Storvika naturreservat, utvidelse, Selbu kommune

Totalareal: 80 daa nytt areal

Skogareal: 80 daa, hvorav 78 daa produktivt

Vegetasjonssone: Sørboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å verne et område som representerer en bestemt type natur i form av ei li med varmekjær gammel gran-, furu- og lauvskog med store forekomster av lågurtskog med en variert og rik karplanteflora, herunder edellauvskog med alm og hassel.

Beskrivelse og verdi

Området er en utvidelse av Storvika naturreservat vestover i brattlia ned mot Selbusjøen i kalkskog.

Gran er det vanligste treslaget, men stedvis er det en del osp (ospeholt) og bjørk, litt furu, selje, gråor, hegg og hassel. Skogen er betydelig kulturpåvirket i form av tidligere plukkhogst og pågående beiting. Strukturen er likevel variert, vekslende mellom tette og mer glisne partier, og gjennomgående god sjiktning. Gamle og grove trær mangler i stor grad, men enkelte finnes. Storparten av arealet er beitet med sau og dette er positivt for naturverdiene.

Lokaliteten har betydelige naturverdier i form av rik, godt beitet lågurtskog med artsrik karplanteflora og trolig rik jordboende soppflora. Berggrunnen er baserik, og rike skogsamfunn dominerer. Storparten av arealet er dekket av en grunnlendt moserik lågurtskog. Blåbærskog finnes også, samt gråor-heggeskog.

Følgende rødlistede naturtyper finnes innenfor området: Kalkgranskog (VU), kalk- og lågurtfuruskog (VU).

Området dekker følgende regionale mangler (Trøndelag sør): Skog i sørboreal vegetasjonsseksjon, Kalkfuruskog, ospedominert skog.

Inngrepsstatus

Området grenser i sør til Selbusjøen, som er regulert til kraftproduksjon. En sti går gjennom området i øst og ned til hytter. En bit av to traktorveier går inn i området, en i nordvest og en i øst. Gjerder med sauenetting finnes i området.

Samlet vurdering

Rik skog med både gran, furu, osp og boreale lauvtrær i sørboreal vegetasjonssone. Noe kalkskog.

Oppsummering av høringsuttalelser

NVE opplyser at Selbusjøen er regulert til vannkraftformål. Både utvidelsen og det opprinnelige verneområdet går ned til HRV. Det er flere eksisterende verneområder som grenser mot Selbusjøen. Utvidelsen begrenser derfor ikke en endring i HRV ytterligere. Det går en 24 kV linje eid av TrønderEnergi Nett like i nærheten av utvidelsen. Forskriften har ikke standardbestemmelser for energi- og kraftanlegg. TrønderEnergi Nett står på adresselista for høringen og NVE forutsetter at selskapet melder om vern hindrer drift, vedlikehold eller fornyelse av linjen.

Fylkesmannens kommentarer

TrønderEnergi Nett har ikke kommet med noen uttalelse i saken. Fylkesmannen går derfor ut fra at bestemmelsene i forslaget til forskrift er tilstrekkelige for drift, vedlikehold og oppgradering av kraft- og energianlegg.

Fylkesmannens tilrådning

Fylkesmannen i Trøndelag tilrår utvidelsen av Storvika naturreservat.

Forskrift om vern av Storvika naturreservat, Selbu kommune, Sør-Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å verne et område som representerer en bestemt type natur i form av ei li med varmekjær gammel gran-, furu- og lauvskog med store forekomster av lågurtskog med en variert og rik karplanteflora, herunder edellauvskog med alm og hassel.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Selbu kommune: 2/1, 2/3, 2/5.

Naturreservatet dekker et totalareal på 711 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet .... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Selbu kommune, hos Fylkesmannen Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for turrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- f) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt.
- g) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bålbrenning på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- h) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- i) Rydding av eksisterende stier, dvs. fjerning av greiner og kvist over stien.
- j) Utsetting av saltstein.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veger og stier er bruk av sykkel forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet nevnt i § 6 første ledd.
- b) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, og nødvendig motorferdsel for å utføre slike tiltak.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier.
- g) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og j, og § 7 c, f og g.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikraftredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

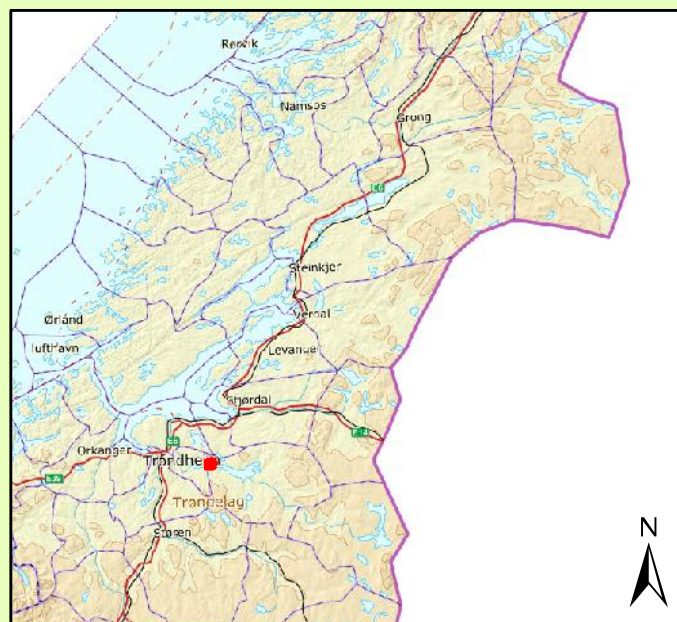

Utvidelse Storvika naturreservat

Selbu kommune

- Verneforslag
- Eksisterende verneområde

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 15000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

9.17 Stavåa naturreservat, utvidelse, Rennebu kommune

Totalareal: 126 daa nytt areal

Skogareal: 118 daa nytt areal, alt produktivt.

Vegetasjonssone: Mellomboreal

Verdi: Regional

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å verne en bestemt type natur i form av ei bekkekløft med naturskog av gran med høyt innslag av lauvtrær, med skogtyper som høgstaudeskog og lågurtskog og med forekomster av varmekjære planter.

Beskrivelse og verdi

Området ligger sør for Berkåk, og er en utvidelse av Stavåa naturreservat østover (oppstrøms) langs bekkekløfta til Stavåa opp til E6.

Vegetasjonen veksler mellom blåbærskog, småbregneskog, lågurtskog, storbregneskog og høgstaudeskog. Rike vegetasjonstyper er vanlige. I bergrøtter finnes varmekjær vegetasjon.

Gran er dominerende treslag, men skogstrukturen er ganske opprevet og i partier er det et høyt innslag av løvtrær. Mer furudominert skog finnes i bratte, tørre bergskrenter. Stavåa er ei markert bekkekløft, med stor variasjon og mye rik vegetasjon og med viktige bekkekløftkvaliteter. Artsmangfoldet av karplanter og moser er rikt, med både varmekjære arter, basekrevende fjellplanter og «bekkekløftarter». I de bratte sidene er det mye bergvegger og skrenter, ofte av en kalkrik, skifrig type. Totalt seks rødlista arter knyttet til gammel, dels fuktig skog og død ved er funnet.

Følgende rødlistede naturtyper finnes innenfor området: Høgstaudegranskog (NT).

Området dekker følgende regionale mangler (Trøndelag sør): Bekkekløfter.

Inngrepsstaus

Ei kraftlinje krysser lokaliteten. Stavåa er regulert til kraftproduksjon.

Samlet vurdering

Utvidelse i verdifull bekkekløft med mye rik vegetasjon og med viktige bekkekløftkvaliteter langs Stavåa utgjør hovedvernekvaliteten.

Oppsummering av høringsuttalelser

Nils Petter Gundersen viser til at et større areal på hans eiendom 86/2 i Rennebu kommune ble tilbudt for vern i den første vernerunden i Stavåa enn det som ble vernet. Dette tilbudet gjentas. Dette arealet er i hovedsak bratte ller ned mot Orkla, hvor en del er gammelskog med MiS-figur. Dette nevnes i forbindelse med eventuell utvidelse av området senere.

NVE opplyser at det går en 24 kV linje gjennom området. Forskriften har de nødvendige betingelser knyttet til drift, vedlikehold og oppgradering av kraft- og energianlegg. Kvikne-Rennebu kraftlag som har områdekonsesjon i Stavåa er ikke på høringslisten. NVE ber Fylkesmannen om å ta kontakt med nettselskapet for å unngå konflikter med eksisterende eller planlagte prosjekter i området. Stavåa ligger i området «Indre Sør-Trøndelag», som NVE har foreslått å peke ut i nasjonal ramme for

vindkraft. Etter NVEs vurdering skaper ikke vern av dette området noen konflikt for potensiell vindkraftutbygging.

Fylkesmannens kommentarer til høringsuttalelsene

Det har nå i 2019 kommet tilbud om ny utvidelse av Stavåa naturreservat, som vil bli naturfaglig registrert i løpet av året. Dersom verdiene er tilfredsstillende på dette nye tilbudet, vil det bli en ny utvidelse av Stavåa naturreservat i 2020. Det tidligere tilbudte arealet til Gundersen kan vurderes på nytt i denne eventuelle nye verneprosessen.

Fylkesmannen har vært i kontakt med Kvikne-Rennebu kraftlag, slik NVE har bedt om. De opplyser at TrønderEnergi Nett kjøpte linjenettet til Kvikne-Rennebu kraftlag AS den 01.01.2018. TrønderEnergi Nett har ikke kommet med noen uttalelse i saken. Fylkesmannen går derfor ut fra at bestemmelsene i forslaget til forskrift er tilstrekkelige for drift, vedlikehold og oppgradering av kraft- og energianlegg.

Fylkesmannens tilråding

Fylkesmannen i Trøndelag tilrår utvidelsen av Stavåa naturreservat.

Forskrift om vern av Stavåa naturreservat, Rennebu kommune, Trøndelag

Fastsatt ved kongelig resolusjon .... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å verne en bestemt type natur i form av ei bekkekløft med gammel og lite påvirket granskog med høyt innslag av lauvtrær, med skogtyper som høgstaudeskog og lågurtskog og med forekomster av varmekjære planter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Rennebu kommune: 82/18, 84/12, 84/16, 85/2, 86/1, 86/2.

Naturreservatet dekker et totalareal på 401 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet .... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Rennebu kommune, hos Fylkesmannen i Trøndelag, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- f) Oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt.
- g) Skånsomt uttak av småvirke for enkelt friluftsliv og bålrensning på stedet. Tørr gran og furu skal ikke felles.
- h) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med storviltjakt.
- i) Rydding av eksisterende stier, dvs. fjerning av greiner og kvist over stien.

- j) Drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- k) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veger og stier er bruk av sykkel forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- c) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med øvingsvirksomhet nevnt i § 6 første ledd.
- b) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, og nødvendig motorferdsel for å utføre slike tiltak.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier.
- g) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- h) Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- i) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.
- j) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e, og § 7 b, c, f og g.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

9.18 Tjuvdalen, utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte – Skæhkere nasjonalpark, Verdal kommune

Areal 4170 daa, utvidelsesområdet

Skogareal: 1642 daa i utvidelsesområdet, derav 854 daa produktivt.

Vegetasjonssone: Nordboreal

Verdi: Regional, som naturtyper A og B

Verneformål

Formålet er å verne svært gammel og verdifull skog, i tilknytning til Skjækerdalen, som i verneformålet for nasjonalparken sammen med andre dalfører, anføres å utgjøre særlige viktige landskapselement og naturtyper i nasjonalparken.

Områdets verdi ligger i vært gammel granskog, tilknyttet et større barskogområde i nasjonalparken. Området har også et par fosser med fossesprutsoner, og karakter av bekkeløft. Blåbærgranskog er mest vanlig, og det er innslag av lågurtskog og høgstaudekog og forekomster av rik sumpskog. Området har rikt artstifang av gammelskogarter av lav, med mulighet for svært krevende arter. Blant registrerte arter kan nevnes huldrelav, taigaskinn, skrukkelav, hyllekjuka, tjærekjuka. Det er rikelige mengder av gubbeskjegg. Området har også et område med våtmarkskarakter nært vatnet Fiskløysingen, men verdiene er ikke registrert.

Følgende rødlistede naturtyper finnes innenfor området:

Innslag av: Høgstaudegranskog, rik sumpskog. Området dekker følgende regionale mangler: Innslag av sumpskog og bekkeløft.

Inngrepsstatus. Planstatus.

LNF-område i kommuneplan. Området grenser til Blåfjella – Skjækerfjella/Låarte- Skæhkere nasjonalpark.

Samlet vurdering

Dette er svært gammel skog med høy naturverdi som ivaretas gjennom å innlemmes i nasjonalparken.

Høringsuttalelser

Verneforslaget ble sendt på ordinær høring i 2018, bl.a. adressert til beitelag knyttet til området. Etter oppfordring fra Verdal bruksrettsforening ble forslaget i 2019 sendt direkte ut til rettighetshavere og potensielle rettighetshavere i området, basert på ei partsliste mottatt fra Sør-Trøndelag jordskifterett (det pågår for tiden rettsavklaringer om parts- og rettighetsforhold). Det var ca. 180 adressater på denne lista. Ingen av disse «nye» adressater har uttalt seg i 2019.

Direktoratet for mineralforvaltning anfører til oppstartmeldinga, (01.03.2018) at Tjuvdalen ligger i tilknytning til Malså kopperverk og flere forekomster er registrert som malmforekomster i Norges Geologiske Undersøkelser sine ressursdatabaser. Det er søkt om undersøkelsesrett.

Norsk Bergindustri registrerer at deler av området Tjuvdalen er berørt av fire bergrettigheter utstedt av DMF så sent som 04.04.2018. Tre av områdene ligger delvis innenfor den foreslåtte utvidelsen. Undersøkellesarbeid i felt vil kunne medføre både kjerneboring og eventuelt sprengning og noen ganger prøvedrift. Slik dagens forskrift er utformet, vil ikke slikt arbeid kunne gjennomføres. Det bes om at Fylkesmannen vurderer en reduksjon av det foreslåtte området slik at det ikke kommer i konflikt med bergrettighetene for områdene kalt Sagvoll 2,3 og 4.

Med hensyn til mineraler så har Fylkesmannen tilskrevet selskapet som sitter på leterett etter minerallovens paragrafer, Eurasian Minerals Sweden, på basis av kontaktinformasjon formidlet av Direktoratet for Mineralforvaltning, med frist ultimo juli 2018 for eventuell kommentar til verneforslaget. Fylkesmannen har ikke mottatt noen uttalelse fra selskapet. Men grunneieren

Værdalsbruket AS er pr. juli 2018 tilskrevet fra firmaet GeoDE Consult AS, Asker, om at de i løpet av høsten vil gjøre seg kjent med og foreta kartlegging i området i løpet av sommer/tidlig høst, herunder ta jordprøver, og at det skal ikke brukes motorkjøretøy. GeoDE Consult har også hatt kontakt med Fylkesmannen pr. telefon.

Geir Håvard Hjelde, rettighetshaver Tjuvdalen, anfører at han, som eier av Hjellan gnr. 146 bnr. 1 i Verdalen, har en rekke bruksrettigheter i allmenningen: Allmenningsrett til seter (hogst av virke til seterhus, hogst til innhengning rundt setervoll, vedhogst og evt. annen hogst ved behov for å utøve en rasjonell seterdrift). Allmenningsrett til beite av husdyr, motorisert ferdsel i utmark (næringskjøring), slåtterrettigheter, servituttrettigheter til småviltjakt og fiske, torvmyrtaking, saltsteinautomater, samletrøer, etc. Hjelde anfører at bruksrettigheter som hefter på allmenningen, er ut ifra allmenningsrettigheter, og kjøpekontrakten inngått 26.april 1912 mellom Verdal kommune og Værdalsbruket AS, konsesjonsgodkjent ved kgl.res 15.mai 1912. Hjelde anfører det svært viktig at disse rettighetene ikke får noen begrensninger for fremtiden. Skulle det derimot skje, vil han kreve erstatning/ekspropriasjon. Når det skal utarbeides et verneforslag må det tas hensyn til de rettigheter som hefter på områdene som er planlagt vernet. Setervollen hans er Hellsetra på Harbakvollen lengre inn i Skjækerdalen. Husene på setervollen er bygd opp av tømmer fra allmenningen, og vedlikehold og evt. nybygging av seterhus skal forgå med tømmer fra allmenningen. Når seterhusene ble gjenoppbygd på 80-tallet ble tømmeret hugget like ved setervollen i Tulleråsen. Denne skogåsen er i dag vernet, og det er utbetalt erstatning til allmenningseier.

Hjelde anfører at det foreslåtte vernet av teigen Tjuvdalen er den nærmeste skogåsen for hogst av virke til seterhus, hogst til innhengning rundt setervoll, og evt. annen hogst ved behov for å utøve en rasjonell seterdrift. Et vern av Tjuvdalen kan føre til tap av hogstrettigheter for eiendommen.

Hjelde anfører at det kan hefte hogstrettigheter for mange i denne foreslåtte teigen. Det foreslåtte vernet av teigen Tjuvdalen er den nærmeste skogåsen for hogst av virke til seterhus, hogst til innhengning rundt setervoll, og evt. annen hogst ved behov for å utøve en rasjonell seterdrift til min seter. Et vern av Tjuvdalen kan føre til tap av hogstrettigheter for hans eiendom, og nok for mange andre bruksberettigede inne i allmenningen.

Verdal bruksrettsforening v/Olav Einar Hegstad, anfører i mail av 20.03.2018, at områdene som er planlagt vernet (Tjuvdalen) i all hovedsak ligger på gnr. 200, bnr. 1, Juldal- og Væren allmenning, som er privatallmenning, og at det hefter en rekke bruksrettigheter her: Allmenningsrettigheter til seter (hogst av virke til seterhus, hogst til innhengning rundt setervoll, vedhogst og evt. annen hogst ved behov for å utøve en rasjonell seterdrift), allmenningsrettigheter til beite av husdyr, motorisert ferdsel i utmark (næringskjøring), slåtterrettigheter, servituttrettigheter til småviltjakt og fiske, torvmyrtaking, saltsteinautomater, samletrøer, etc. Disse bruksrettighetene hefter på allmenningen ut ifra allmenningsrettigheter, og kjøpekontrakten inngått 26.april 1912 mellom Verdal kommune og Værdalsbruket AS, konsesjonsgodkjent ved kgl.res 15.mai 1912. Hegstad anfører at det er svært viktig at disse rettighetene ikke får noen begrensninger for fremtiden. Skulle det derimot skje, vil de bruksberettigede kreve erstatning/ekspropriasjon. Hegstad påpeker videre i mail av 14.08.2018, som saksbehandlingsfeil at kun beitelagene i Skjækerdalen er tilskrevet som parter, og ber om at den enkelte rettighetshaver tilskrives, med mulighet for tilbakemelding.

NTNU, Vitenskapsmuseet, anfører at arrondering av Tjuvdalen. er svært unaturlig, spesielt ettersom mye av skogområdene innenfor Mælaslettet ikke inkluderes. Nedbørfeltet til Gravdalsbekken gjennomskjæres og åpner for mulig ytterligere hogst her.

For øvrig har Skæhkere sijte, i registrert telefonsamtale, anført at det ikke er nødvendig med konsultasjon, idet forslaget er en utvidelse av eksisterende nasjonalpark, innenfor nasjonalparkens forvaltningsplan, og at distriktet generelt er positiv til vern av reindriftens arealgrunnlag.

Sametinget ber om en justering av forskrift, slik at uttak av rilkuler på bjørk blir tillatt som samisk, jf. tidligere generell enighet om dette. Sametinget ber om konsultasjon.

Fylkesmannen kommentar

Med hensyn til eiendomsforhold så er dette en privat eiendom, 200/1 Juldalen allmenning, med allmenningsretter.

Med hensyn til mineraler, så er leterett til mineraler ikke det samme som utvinningsrett, men rett til å gjennomføre undersøkelser. Etter mineralloven kan «enhver» ha eller søke om leterett. Leting kan skje fra luften eller med boreprøver, og må foregå etter den til enhver tids gjeldende lovverk. Bruk av motorkjøretøy må f.eks. klareres etter motorferdselsloven og med grunneier.

Foreløpig er dokumentasjon på eventuelle mineraler på et foreløpig stadium, bl.a gjennom indikasjon i NGUs ressursdatabaser. Det er leting som avklarer det nærmere.

Hvis området innlemmes i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, er virksomhet i strid med nasjonalparkens regelverk, ikke tillatt. Motorisert ferdsel og leting med fysiske inngrep, må da søkes i medhold av nasjonalparkens dispensasjonsbestemmelser, som forvaltes av nasjonalparkstyret.

På forslagsstadiet må tiltak også være klarert i forhold til naturmangfoldlovens § 43. Når melding om oppstart av verneplan er kunngjort etter § 42, så kan et forvaltningsorgan i henhold til § 43 uten videre avslå en søknad om tillatelse mv. til et tiltak i et område som inngår i verneforslaget. Tillatelse kan bare gis dersom tiltaket er uten nevneverdig betydning for forslaget. Når vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig kan Kongen likevel gi tillatelse til tiltaket. Det betyr at utøvelse av leterett må forholde seg både til relevant lovverk og § 43 i naturmangfoldloven.

Når det gjelder leteretten, så ble den utstedt av Direktoratet for mineralforvaltning, den 04.04.2018, det vil si etter at melding om oppstart av verneprosess var utsendt og kunngjort den 01.03.2018. § 43 var da iverksatt. Men rett til leting er i seg selv ikke i strid med § 43, det er utøvelsen som er avgjørende.

Det aktuelle område er et høydedrag med bratt profil mot Malsådalen i vest og Skjækerdalen i øst. Gamle Malså gruver ligger i bunnen av Malsådalen. En antar at eventuelle drivverdige forekomster vil kunne- og bør kunne drives med innslag fra lavt nivå i dalene, og sannsynligvis fra vest, dvs. under et eventuelt verneområde.

Med hensyn til NTNUs anmerkning om arrondering, så er de påpekte areal relativt nylig hogd og veien forlenget i forhold til dagens påtegning på kart.

Med hensyn til Sametingets anførsel om rilkuler for bjørk til samisk duodji, så var forskriftene til nasjonalparken ikke på høring, men referert i høringsforslaget. Det er riktig at i reservater så er dette nå en standard formulering. Vi formidler forespørselen videre.

Bruksrettigheter

Det er ulike bruksrettigheter i området. Det er uenigheter mellom grunneier og rettighetshavere/potensielle rettighetshavere om omfang på retter, og avklaringer vil skje gjennom rettsforhandlinger. Bruksretter er et privatrettslig anliggende som Fylkesmannen ikke har noen oppfatning om, men forholder seg til. Et eventuelt vern berører ikke bruksrettenes eksistens, men kan ha betydning for utøvelse av rettighetene, f.eks. når det gjelder utvidelse og oppføring av bygninger, gjerder, mv. Videre må utøvelse av rettigheter også foregå i medhold av lover og

retningslinjer for øvrig. Hvis rettighetshavere blir påført økonomisk tap ved vern, så har de rett til erstatning.

Hjelde påberoper bruksretter angående beite av husdyr, motorisert ferdsel i utmark (næringskjøring), slåtterettigheter, servituttrettigheter til småviltjakt og fiske, torvmyrtaking, saltsteinautomater, samletrøer, virkesuttak.

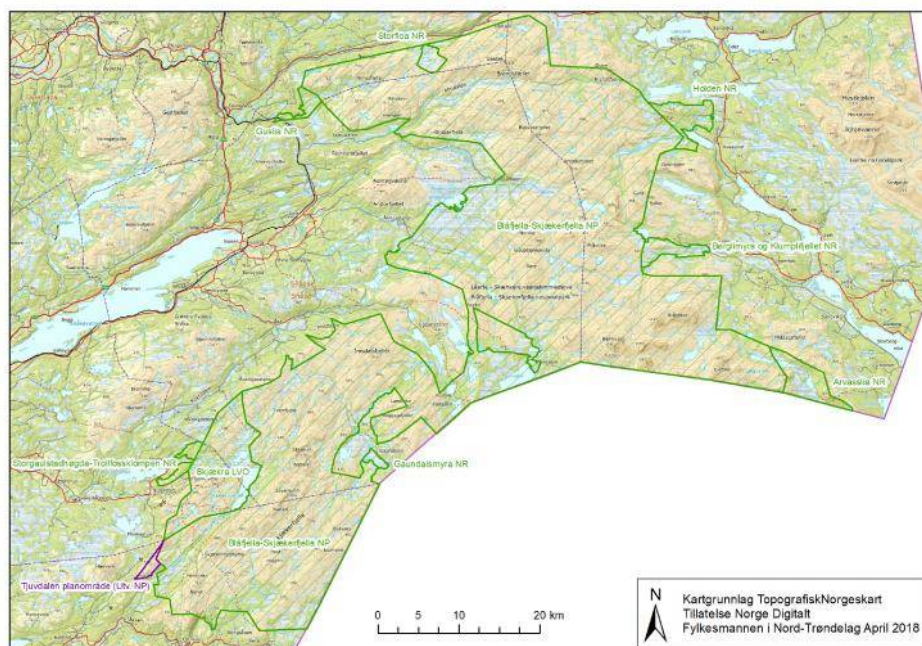
Uten å ta stilling til rettighetsbildet, så har Fylkesmannen følgende kommentar:

Jakt/fiske: Direkte unntak i forskrift, egne regler for uttransport av felt storvilt. Motorisert ferdsel: Utfrakt av syk/skadet beitedyr direkte unntak. Slåtterettigheter: Er slått aktuelt, så vil det i utgangspunktet være positivt i et verneområde. Torvmyrtaking: Vil ikke være tillatt, og neppe aktuelt i forslagsområdet. Husdyrbeite: Direkte unntak. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av bl.a. sanketrøer for bufenæring. Saltsteiner: Ikke hjemlet.

Med hensyn til eventuell utvisning av skog, så er det forslagsområdet som er den nærmeste skogen til Harbakseteren, med en nærmeste luftlinjeavstand på ca. 4 km, mens avstand til andre enden av forslagsområdet, og skog uten verneklausulering, er ca. 6 km luftlinje, begge distanser noe lenger i praksis. Etter servituttlovens §13 så kan skogeier bestemme at trevirke tas etter utvisning fra grunneier. Rettighetshaver har således ikke rett til skog på bestemte steder. Den aktuelle skogen i forslaget består hovedsakelig av naturtyper klasse A og B, altså skog av naturmessig høy verdi. Det er således skog som av naturfaglige årsaker uansett ikke burde hugges, også relatert til skognæringens egne PEFC-regler (A-områder). En kan likevel ikke utelukke at utvisning kunne ha skjedd. Rettighetshaver har fortsatt rett til skog, men i noe lenger avstand fra Harbakseter. Skogen i forslagsområdet er naturmessig verdifull og verneverdig, og Fylkesmannen innstiller ikke på å endre grense.

Fylkesmannens tilrådning

Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark utvides som foreslått. Forskrift endres ikke, men justeres for areal/dato.

Oversiktskart Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark (Tjuvdalen ned t.v)

Forskrift om verneplan for Verdal-Snåsa-Lierne. Vern av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, Verdal, Steinkjer, Grong, Snåsa og Lierne kommuner, Nord-Trøndelag

§ 1. Avgrensning

Samlet areal for nasjonalparken er på ca. 1932 km² og berører følgende gnr./bnr. og eiendommer:

Verdal kommune: 200/1.

Steinkjer kommune: 156/3, 157/2, 159/4.

Grong kommune: 26/1,15,17, 26/24,25.

Snåsa kommune: 71/1,3, 71/1, 73/2,3, 73/1, 74/2, 80/1, 67/30, 79/1, 78/1, 77/1, 82/1, 72/1, 73/2.

Lierne kommune: 47/1, 44/1, 36/1, 23/1, 24/1,3, 23/3, 24/2.

Grensene for nasjonalparken fremgår av kart i målestokk 1:80.000, datert Klima- og Miljødepartementet .....

De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene bør koordinatfestes.

Verneforskriften med kart skal oppbevares i berørte kommuner, hos fylkesmannen, i Miljødirektoratet og i Klima- og Miljødepartementet.

§ 2. Formål

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark har til formål å ta vare på et stort, sammenhengende naturområde, som i det vesentlige er urørt av større tekniske inngrep. Biologisk mangfold skal sikres med et naturlig og variert plante- og dyreliv. De lavereliggende dalførene Tverrådalen, Skjækerdalen, Seisjødalen, Gaundalen, Holden (Snåsa) og Gjevsjøen utgjør særlig viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken. Kulturminner skal ivaretas.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

§ 3. Vernebestemmelser

1 Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området skal vernes mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger, andre varige eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Oppstillingen er ikke uttømmende.

1.2 Bestemmelsene i 1.1 er ikke til hinder for:

- a) Vedlikehold av bygninger i samsvar med tradisjonell byggeskikk, reindriftnett, samt vedlikehold av ledningsnett, gjerder, sanketrøer, bruer, klopper, merking o.l.
- b) Oppføring av gjerder og samleanlegg av midlertidig karakter på tradisjonelle plasser i forbindelse med reindrift. Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere bestemmelser om hvordan gjerder og anlegg skal plasseres og utformes, herunder om materialer og

oppbevaring. Forvaltningsmyndigheten kan kreve at gjerder og samleanlegg oppført etter vernetidspunktet fjernes. Tradisjonell drift av fjellstyrehytter og turisthytter.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a) Oppføring av gjerder, hytter/gammer e.l. i forbindelse med reindrift.
- b) Oppføring av bygninger/anlegg som er nødvendig for å ivareta sørsamisk kultur og næring på sommerboplassene i Hykla og ved Hattjørnin
- c) Gjenoppføring av bygninger som er ødelagt ved brann eller naturskade.
- d) Ombygging og mindre utvidelse av bygninger.
- e) Oppføring av sanketrøer for bufenæring, enkle hytter/buer i forbindelse med nødvendig oppsyn og gjeting, og enkle naust ved viktige fiskevatn.
- f) Oppsetting av skilt og merking av stier.
- g) Bygging av bruer og legging av klopper.

2 Plantelivet

2.1 Vern av plantelivet

Vegetasjonen, herunder døde trær og busker, skal vernes mot all skade og ødelegging. Planting, såing, gjødsling og innføring av nye plantearter er forbudt.

2.2 Bestemmelsene i punkt 2.1. er ikke til hinder for:

- a) Bruk av området til beite.
- b) Å ta kvist til snarefangst og enkel friluftsbuk, og skånsom bruk av trevirke til bålrensing.
- c) Tørrfuru (gadd) tillates ikke felt.
- d) Reindriftenes nødvendige uttak til brensel og til vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr. Tørrfuru (gadd) tillates ikke felt, og særegne vekstformer (eks. rilkuler) skal ikke tas.
- e) Plukking av vanlige planter til eget bruk.
- f) Plukking av bær og matsopp.

2.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) Uttak av trevirke til brensel for hytter, seter o.l. som ligger i nasjonalparken.
- b) Uttak av materiale (bark, never, tæger og lignende) til samisk husflid.

2.4 Miljødirektoratet kan ved forskrift regulere beiting som kan skade eller ødelegge naturmiljøet. Dette gjelder ikke reinbeite.

3 Dyrelivet

3.1 Vern av dyrelivet

Dyrelivet, herunder hj, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vann er forbudt.

3.2 Bestemmelsen i pkt. 3.1 er ikke til hinder for:

- a) Jakt etter viltloven og etter reindriftsrettens regler. I området som tilsvarer tidligere Gressåmoen nasjonalpark, er jakt på elg og annet hjortevilt forbudt, mens ettersøk av skadet vilt, og jakt for øvrig tillates etter viltloven.

- b) Fiske etter lakse- og innlandsfiskeloven og etter reindriftingsrettens regler.

3.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

Utsetting av fisk fra lokale fiskestammer.

4 Kulturminner

4.1 Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner kan ikke flyttes eller fjernes.

4.2 Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til:

Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

5 Ferdse

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

5.2 Organisert ferdsel

Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.

Annen organisert ferdsel eller ferdselsformer som kan skade naturmiljøet, må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf. forvaltningsplan.

5.3 Bruk av hest

Kjøring med hest og vogn er bare tillatt på trasé som er særskilt fastsatt av forvaltningsmyndigheten.

5.4 Regulering av ferdsel

- a) Innenfor nærmere avgrensede deler av nasjonalparken kan Miljødirektoratet ved forskrift regulere eller forby ferdsel som kan være til skade for naturmiljøet.
- b) Av hensyn til naturmiljøet eller kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller legge ned løyper og stier.

6 Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel er forbudt på land og vann, og i luften under 300 meter.

6.2 Bestemmelsene i pkt. 6.1 er ikke til hinder for:

- a) Motorferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern- og oppsynsoppgaver, samt gjennomføring av skjøtsel og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.
- b) Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark i forbindelse med reindrift.
- c) Utkjøring av felt storvilt, samt sjuk/skadd/nødslaktet storfe. Storfeet må være lokalisert før motorkjøretøy for dette formål medbringes inn i nasjonalparken. Kjøretøy som brukes skal være skånsom mot markoverflaten, og forvaltningsmyndigheten kan fastsette et maksimalt

tillatt marktrykk. Utkjøring av felt storvilt skal skje med beltegående kjøretøy («elgtrekk») som er skånsom mot markoverflaten.

- d) Bruk av motor på båt i tilknytning til fiske og transport på Vivassfiskløysa, Holderen og Gjevsjøen (Snåsa).
- e) Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark mellom bygda og fjellgårder med fast bosetting på Gjevsjøen og Gaundalen, for fastboende og inviterte besøkende. Kjøring skal skje etter fast trasé.
- f) Bruk av luftfartøy for nødvendig person- og godstransport til og fra reindriftens sommerboplasser i Hykla og ved Hattjørnin, samt fjellgårder med fast bosetting på Gjevsjøen og Gaundalen.

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) Øvelseskjøring for formål nevnt i punkt 6.2.a.
- b) Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark for transport av ved/materialer/utstyr til hytte, drift av utleiehytter og landbruksanlegg, samt transport av båt. Luftfrakt kan unntaksvis godkjennes.
- c) Bruk av luftfartøy i forbindelse med reindrift og beitedyrledning samt for utfrakt av felt storvilt og sjuk/skadd/nødslaktet storfe.
- d) Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark for transport av funksjonshemmede som skal til egen hytte.
- e) Bruk av motorkjøretøy på barmark i forbindelse med utøving av reindrift.
- f) Bruk av motor på båt i tilknytning til transport på andre vatn enn nevnt under forskriftens pkt. 6.2.d.
- g) Bruk av barmarkskjøretøy til seter med aktiv landbruksdrift for nødvendig transport som ikke kan gjennomføres på snøføre, enten p.g.a. akutte forhold, eller godsets karakter.
- h) Bruk av barmarkskjøretøy for nødvendig person- og godstransport til og fra reindriftens sommerboplasser i Hykla og ved Hattjørnin. Kjøring skal skje etter fast trasé.
- i) Bruk av beltekjøretøy på snødekt mark for oppkjøring av tradisjonell løype for turgåing.
- j) At kjøretøy som skal brukes for utfrakt av felt storvilt, i jaktperioden stasjoneres ved hytte, når denne har funksjon som jaktbase.

For reindriften legges det opp til en praksis med flerårige tillatelser som del av godkjent reinbeitedistriktsplan i henhold til reindriftsloven slik at næringen kan utøves på tilfredsstillende måte.

7 Forurensning

7.1 Forbud mot forurensning

Forurensning og forsøpling er forbudt, samt bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet.

7.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

Kalking og gjødsling av innmark i tilknytning til seter- og gårdsanlegg, samt bruk av hjelpemidler til nedsmelting av sperregjerder i reindriften.

7.3 Støy

Unødig støy fra høytaleranlegg, maskiner, motorer o.l. er forbudt.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra bestemmelsene når formålet med vernet krever det, for vitenskapelige undersøkelser og arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller i andre særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med vernet.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Forvaltningsmyndigheten kan iverksette tiltak for å fremme formålet med vernet.

§ 6. Forvaltningsmyndighet

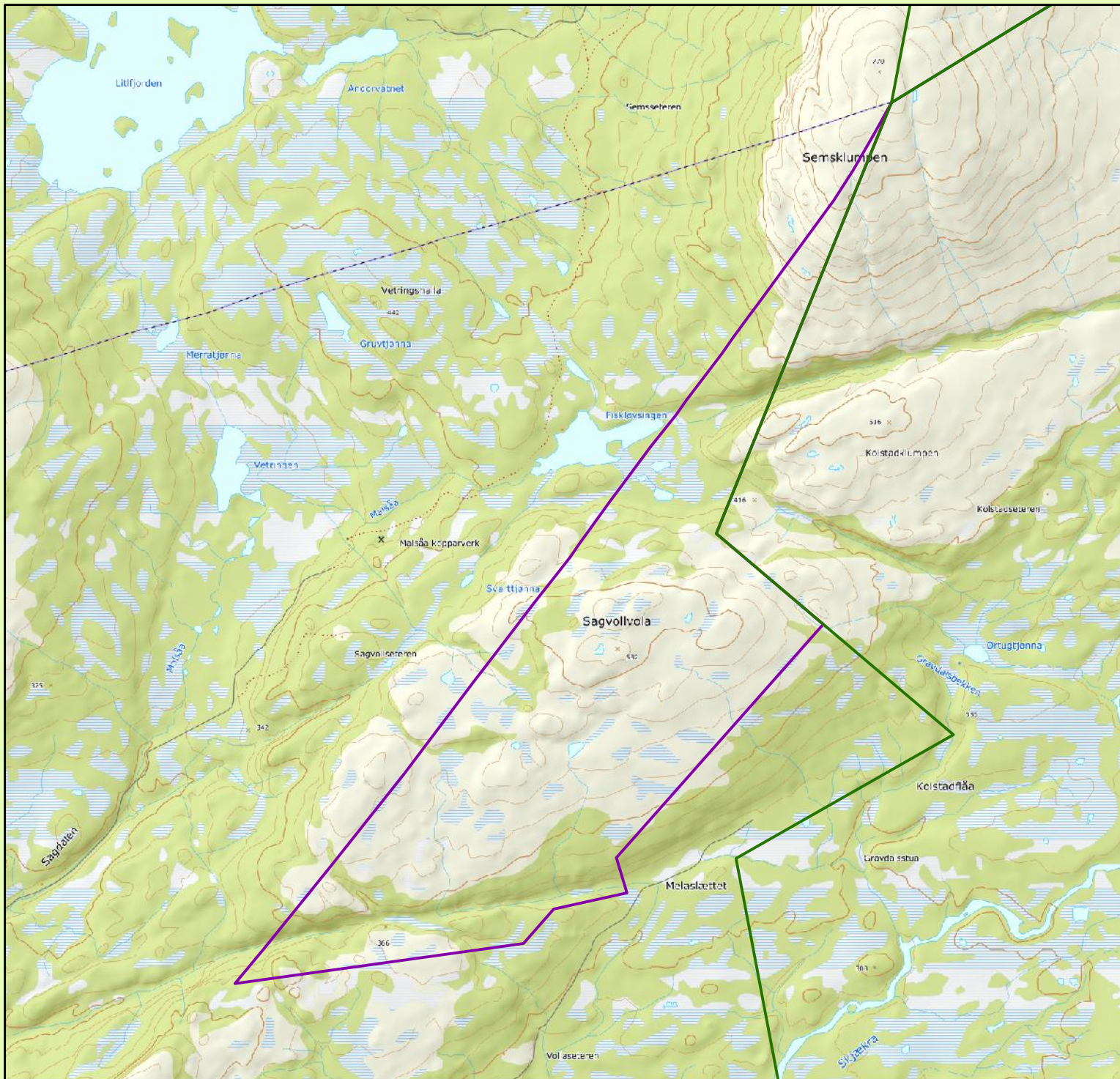
Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet for nasjonalparken.

§ 7. Rådgivende utvalg

Forvaltningsmyndigheten kan opprette et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 8. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

Utvidelse Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark

Verdal kommune

- Verneforslag
- Eksisterende verneområde

Kartgrunnlag Topografisk norgeskart WMS
 Tillatelse Norge Digitalt
 Målestokk 1: 30000
 Fylkesmannen i Trøndelag august 2019

